

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

เบ็ญจวรรณ จามน้อยพรหม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
กุมภาพันธ์ 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

เบ็ญจวรรณ จามน้อยพรหม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

กุมภาพันธ์ 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

FACTORS AFFECTING POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN MUEANG
SAKON NAKHON DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE

BY

BENJAWANN JARMNOYPROM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Public Administration Degree in Public Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University

February 2021

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ เป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบ ขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการสอบเค้าโครงและสอบป้องกัน ทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมให้คำแนะนำ การพัฒนาวิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิง ทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณ นายกองดีกรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัย ตลอดจนประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัด สกลนคร ทุกท่าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุน ทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ และคอยให้กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่มีความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ ด้วย

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดาของ ผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผล สำเร็จในปัจจุบัน

เบ็ญจวรรณ จามน้อยพรหม

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ผู้วิจัย	เบ็ญจวรรณ จามน้อยพรหม
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น
ปริญญา	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร 4) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$)
2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตำบลที่อยู่อาศัย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้านสื่อมวลชน ($\beta=.371$) และด้านสื่อบุคคล ($\beta=.351$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ $=.464$ โดยสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ได้ร้อยละ 46.40

4. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการไปใช้สิทธิและควรส่งเสริมการให้ความรู้ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

คำสำคัญ: ปัจจัย การมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาชน

TITLE	Factors Affecting Political Participation of People in Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province
AUTHOR	Benjawann Jamnoyprom
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Chardchai Udomkijmongkol Asst. Prof. Dr. Lamai Romyen
DEGREE	M.P.A. (Public Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2021

ABSTRACT

The purposes of this research included the following: 1) to study the level of political information perception and people's participation of Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province, 2) to compare people's participation in politics of Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province on the basis of their different personal traits, 3) to investigate the influences of political information perception on people's participation in politics of Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province, and 4) to explore and gain guidelines on developing people's participation in politics of Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province. The samples consisted of 400 people who resided in Mueang Sakon Nakhon District. Obtained by stratified random sampling. The questionnaire was adopted to collect the data and statistics used for data analysis comprised of frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and Multiple Regression Analysis.

The study revealed these results:

1. The people's political information perception of Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province, as a whole, was in the moderate level ($\bar{X} = 3.24$) In the same vein, the people's participation of Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province, as a whole, was in the moderate level ($\bar{X} = 3.11$)

2. Comparing the people's participation in politics of Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province based on their different genders, ages, educational backgrounds, careers, incomes, and the sub-districts they had lived in, it was found that people's participation in politics significantly differed at .05 statistical level.

3. Of the political information perception, it was found that these factors/aspects, the information perceived through the mass media ($\beta=.371$) and the personal media ($\beta=.351$), significantly influenced on the people's participation in politics of Meuang Sakon Nakhon at .00 statistical level. The correlation coefficient of these factors was .464 which meant that altogether they could be used to correctly predict the people's participation in politics of Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province 46.40%.

4. These guidelines for developing political participation of the people in Muang Sakon Nakhon District were obtained. The campaign to promote an awareness in the exercise of the people's rights should be conducted. In addition, Muang Sakon Nakhon townspeople should be educated about the participation of the people.

Keywords: Factor, political participation, people

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	34
บริบทอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
3 วิธีดำเนินการวิจัย	70
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	72
วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล	76
การวิเคราะห์ข้อมูล	77
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	84
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
การศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	136
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	148
สรุปผลการวิจัย	148
อภิปรายผลการวิจัย	155
ข้อเสนอแนะการวิจัย	162
บรรณานุกรม	165
ภาคผนวก	172
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	173
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	191
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	194
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษาแนวทาง ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	204
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	208
ภาคผนวก ฉ ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม	210
ประวัติย่อของผู้วิจัย	215

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน	49
2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	72
3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	87
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน	90
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านสื่อบุคคล รายข้อ	91
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านสื่อมวลชน รายข้อ	93
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยรวม และรายด้าน	94
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง รายข้อ	95
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผน พัฒนา รายข้อ	96
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำ โครงการ รายข้อ	97

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ รายชื่อ	98
12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ	100
13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ	101
14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	102
15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง ตามปัจจัยส่วน บุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	103
16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา ตามปัจจัย ส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	104
17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ ตามปัจจัย ส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	105
18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบตามปัจจัย ส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	106
19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้าน ระดับการศึกษา	107

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe' s test)	108
21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง ตามปัจจัยส่วน บุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe' s test) ...	109
22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา ตามปัจจัย ส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe' s test).	110
23 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านด้านการจัดทำโครงการ ตาม ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe' s test)	111
24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ ตามปัจจัยส่วน บุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe' s test) ...	112
25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ ..	113
26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe' s test)	114
27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง ตามปัจจัยส่วน บุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe' s test)	115

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา ตามปัจจัย ส่วนบุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	116
29 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการตามปัจจัย ส่วนบุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	117
30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ ตามปัจจัยส่วน บุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	118
31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ เฉลี่ยต่อเดือน	119
32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	120
33 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา ตามปัจจัย ส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	121
34 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ ตามปัจจัย ส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	122

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
35 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบตามปัจจัย ส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	123
36 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำบล ที่อาศัยอยู่	124
37 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านตำบลที่อาศัยอยู่ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	126
38 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำบลที่อาศัยอยู่ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	128
39 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	131
40 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	132
41 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	133
42 จำนวนและร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ..	134

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
-------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยถือว่าอำนาจอธิปไตยเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศมีหลักการสำคัญที่ให้ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยอย่างแท้จริง การดำเนินกระบวนการใด ๆ ในระบอบประชาธิปไตยจะต้องได้รับความยินยอมจากประชาชนเป็นสำคัญซึ่งอาจจะเป็นในรูปแบบของประชาธิปไตยโดยตรง (Direct Democracy) ประชาธิปไตยแบบผู้แทน (Representative Democracy) หรือประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยรูปแบบหนึ่งที่ถูกนำมาใช้มากขึ้นในปัจจุบัน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงทัศนะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน อีกทั้งจะทำให้ปัญหา และความต้องการของประชาชนได้รับการตอบสนองด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นการส่งเสริมให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (ชยสร สมบุญมาก, 2559, หน้า 1)

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักการที่สำคัญในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นเครื่องมือและจุดมุ่งหมาย กล่าวคือ ในฐานะเครื่องมือการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นกระบวนการที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างอิสระ โดยการร่วมทำ ร่วมกำกับดูแล และร่วมตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร การปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองที่มีความสำคัญ และเป็นกลไกในการแสดงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชน ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากยิ่งขึ้นรวมทั้งเป็นการป้องกันมิให้เกิดการกำหนดนโยบายที่ไม่เหมาะสม ส่วนในฐานะที่เป็นจุดมุ่งหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเพิ่มอำนาจให้กับประชาชนในแง่ของการมีทักษะความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์ในการรับผิดชอบดูแลตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนในที่สุด การมีส่วนร่วม

ทางการเมือง คือ การกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดโดยความเต็มใจไม่ว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ และไม่ว่าจะมีการจัดการอย่างไรเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน จะใช้วิธีที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐหรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาล ไม่ว่าจะ เป็นในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองที่มีความสำคัญ และเป็นกลไกในการแสดงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชน กระบวนการและขั้นตอนการมีส่วนร่วม รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (สากล พรหมสถิต, 2560, หน้า 1)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ของประชาชนเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการทางการเมือง กล่าวคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2545, หน้า 371-372) ทั้งนี้เป็นเพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย สังคมใดจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำพิจารณาได้จากระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ดังนั้นสังคมที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงย่อมมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงในทางตรงกันข้าม ถ้าสังคมใดมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ แสดงว่าสังคมนั้นมีระดับความเป็นประชาธิปไตยต่ำ ซึ่งนักวิชาการทางรัฐศาสตร์บางกลุ่มจึงถือว่าการพัฒนาทางการเมืองคือการทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ความสำเร็จของการพัฒนาทางการเมือง จึงขึ้นอยู่กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นสำคัญ โดยที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองระดับชาติ และการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้น แบ่งเป็นหลายรูปแบบ ได้แก่ การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทุกระดับ การช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น การลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ ตลอดจนการแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบ ติดตาม การทำงานของรัฐบาลและผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการพูดคุย เขียน พินิจพิจารณา การชุมนุม ประท้วง คัดค้าน เรียกร้องหรือสนับสนุนนโยบายของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

จึงเป็นบทบาทสำคัญทางการเมือง จำเป็นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในกระบวนการปกครองของรัฐบาล ซึ่งจะเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เช่น ด้านการรับรู้ข่าวสาร ด้านการเลือกตัวแทน ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และด้านการตรวจสอบการทำงาน และประชาชนจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองทุกระดับ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับประเทศ ซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ว่าจะมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใด เช่น การแสดงความคิดเห็น การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การชุมนุมประท้วง การเรียกร้องในการเข้าไปเป็นสมาชิกกลุ่ม หรือองค์กรทางการเมือง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น (สากุล พรหมสถิต, 2560, หน้า 5)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความหมายที่สะท้อนการกระทำเชิงกิจกรรม ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะแสดงออก ดังนี้ (1) การกระทำในรูปแบบการสนับสนุนหรือเป็นการกระทำเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล (Support and demand) (2) ความพยายามเพื่อก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการใช้อิทธิพล (Influence) ต่อการปฏิบัติงานของรัฐบาลหรือการเลือกสรรผู้นำรัฐบาล (3) การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมายของพลเมือง Legitimate) (4) การกระทำที่มีตัวแทนทางการเมือง (Representation) (5) สภาพที่บุคคลไม่ต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง (Alienation) เพราะเห็นว่าการเข้ามามีส่วนร่วมนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง ซึ่งแตกต่างจากการเฉยเมยทางการเมือง (Apathy) เป็นการขาดความสนใจต่อการเมืองทั้งสิ้น (6) ผู้ที่เข้าร่วมทางการเมืองจะหมายถึงผู้กระตือรือร้น (Active) หรือผู้ที่มีความตื่นตัวทางการเมืองเป็นพิเศษ (Activists) (7) การกระทำที่มีต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา (Persistence continuum) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความเป็นสถาบัน (Institutionalized) และมีการจัดตั้ง นอกจากนั้นยังรวมไปถึงการกระทำที่เป็นครั้งคราว ซึ่งเกิดขึ้นมาอย่างทันทีทันใด และบีบคั้นความรุนแรง (8) การกระทำที่เป็นความพยายามในการที่จะเข้ามามีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติการของราชการ (Bureaucratic actions) และนโยบายสาธารณะ (Public policy) (9) การกระทำที่มีผลต่อการเมืองในระดับชาติ (National politics) และการเมืองในระดับท้องถิ่น และ (10) การกระทำทางการเมือง (Political action) (ฐานิตา เฉลิมช่วง, 2558, หน้า 11)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยของไทยที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังถือว่าอยู่ในระดับที่น้อย เพราะประชาชนส่วนใหญ่หลังจากที่ไปลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาแล้ว ประชาชนจะมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านอื่น ๆ น้อย เช่น การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การควบคุม และติดตามผลการบริหารงาน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการที่ประชาชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมการเลือกตั้งนั้น เพราะผู้บริหารท้องถิ่นนั้นไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือประชาชนมีทัศนคติทางการเมืองแบบเดิม โดยมองว่ากิจกรรมทางการเมืองเป็นเรื่องของผู้นำไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง จึงไม่เข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมเท่าที่ควร การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตยเพราะหลักสำคัญของประชาธิปไตย คือ เป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้น รัฐบาลผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ จำเป็นต้องทำทุกวิถีทางที่จะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในสังคมไทยให้มากที่สุด (ฐานิตา เฉลิมช่วง, 2558) อย่างไรก็ตามแต่ละสังคมย่อมมีการกระทำทางการเมืองแตกต่างกันออกไปตามบริบทของสังคมนั้น ๆ เช่นว่า ในสังคมหนึ่งถือว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการกระทำที่เกิดจากความสมัครใจไม่ว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ก็ตาม หรืออาจเกิดขึ้นเพียงบางครั้งคราวหรือต่อเนื่อง อาจถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นการต่อต้าน เช่น การเดินประท้วง การก่อจลาจล และทั้งที่เป็นการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือกับทางการในการเสียดภาษี การเกณฑ์ทหาร เป็นต้น

ข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ที่สามารถเข้าถึงเข้าข้อมูลข่าวสารและสามารถนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์และสร้างอำนาจให้กับตนเอง ดังเช่นในภาคการเมือง ประชาชนต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีความสำคัญต่อการปกครอง การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาด้านการเมือง เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เสนอแนะข้อคิดเห็น ตลอดจนการกำหนดและตรวจสอบการนำนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นช่องทางการสื่อสารอีกช่องทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างอำนาจและผลประโยชน์ให้กับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ หรือเป็นการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเมืองเพื่อสร้างอำนาจและผลประโยชน์ให้กับส่วนรวม

แทนที่จะใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสร้างอำนาจให้กับคนเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของสังคมเพื่อสร้างผลประโยชน์ส่วนตัว (อนุสรณ์ ศิริชาติ, 2558, หน้า 2)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การเปรียบเทียบตามหลักวิชาการ จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยศึกษาจากความคิดเห็นของประชาชน ว่าในปัจจุบันประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับใด ปัจจัยส่วนบุคคลและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชนส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร หรือไม่อย่างไร เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัยเสนอให้กับคณะผู้บริหาร และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องและตอบสนองกับความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันหรือไม่ เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร หรือไม่
4. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล
2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ความสำคัญของการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ได้ทราบระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
2. ได้ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. ได้ทราบถึงอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
4. ผลจากการวิจัยทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 195,908 คน (สำนักทะเบียน กรมการปกครอง ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2563)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973, p. 127 อ้างถึงใน สมเกียรติเกียรติเจริญ, 2552) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือยอมให้มีมีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 และจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

2.1.1.1 เพศ

2.1.1.2 อายุ

2.1.1.3 ระดับการศึกษา

2.1.1.4 อาชีพ

2.1.1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2.1.1.6 ตำบลที่อาศัยอยู่

2.1.2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

2.1.2.1 สื่อบุคคล

2.1.2.2 สื่อมวลชน

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

2.2.1 ด้านการเลือกตั้ง

2.2.2 ด้านการวางแผนพัฒนา

2.2.3 ด้านการจัดทำโครงการ

2.2.4 ด้านการตรวจสอบ

3. พื้นที่ของการวิจัย

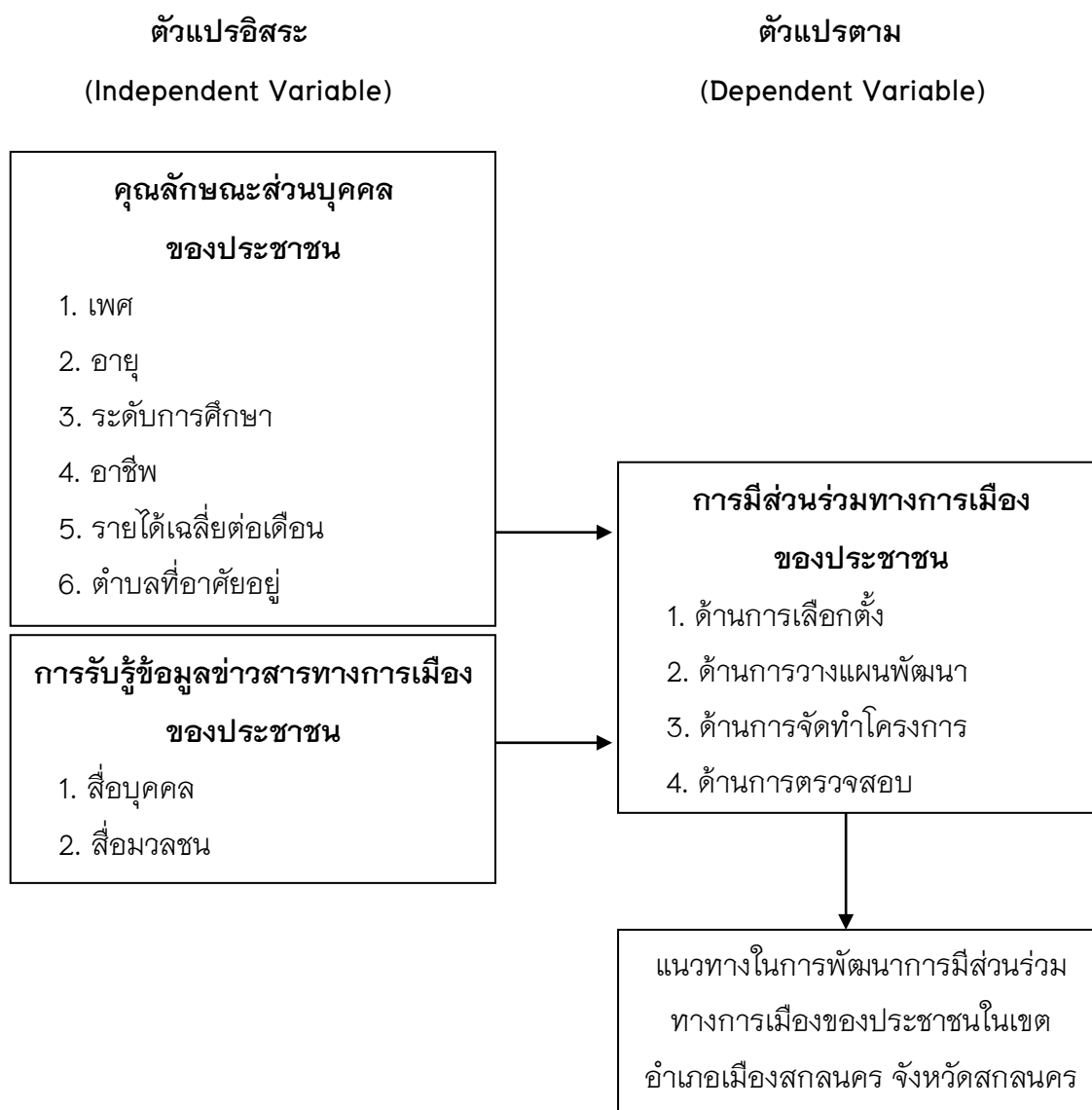
พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

4. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ช่วงเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2563

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561), รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง Milbrath and Goel (1977) ตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน ของสถาบันพระปกเกล้า (2544) และแนวคิดเกี่ยวกับประเภทของสื่อ ของ Almond and Powell (1966, p. 167) มาประยุกต์ บูรณาการ และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกในกิจกรรมด้านต่าง ๆ

ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการวางแผนพัฒนา ด้านการจัดทำโครงการ และด้านการตรวจสอบ โดยมุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ประกอบด้วย

1.1 ด้านการเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมือง สกลนคร จังหวัดสกลนคร เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การรณรงค์ หาเสียงเลือกตั้งการรับฟังการปราศรัย หาเสียงของผู้สมัคร การสนับสนุนหรือบริจาคปัจจัยต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง การเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้งและการเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้ง

1.2 ด้านการวางแผนพัฒนา หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมือง สกลนคร จังหวัดสกลนคร เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน เสนอแนวความคิด ความต้องการ/ความคิดเห็น เสนอปัญหา แผนงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เสนอตัวแทนเข้าร่วมเป็นกรรมการ ในการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการ ร่วมตัดสินใจการจัดลำดับโครงการแผนงานกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ในพื้นที่

1.3 ด้านการจัดทำโครงการ หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมือง สกลนคร จังหวัดสกลนคร เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกเกี่ยวกับการร่วมประชุมประชาคม นำเรื่องเกี่ยวกับปัญหาท้องถิ่นหรือข้อเสนอโครงการต่าง ๆ ตามความต้องการของประชาชน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการอื่น ๆ เข้าดำเนินการโดยการเสนอปัญหาหรือแสดงความคิดเห็นด้วยวาจา หรือทำเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปของเอกสารเกี่ยวกับโครงการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ในพื้นที่ ผ่านทางเจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบโดยตรง

1.4 ด้านการตรวจสอบ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในการตรวจสอบและประเมินผลกิจกรรม แผนงานหรือโครงการ หรือการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ในพื้นที่ โดยการวิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันว่าประสบความสำเร็จ และมีความสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด

2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง หมายถึง การให้ความสนใจของประชาชนในการติดตามข่าวสารความรู้ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องของการเมืองทั้งหมด ได้แก่ องค์กรหรือสถาบัน รัฐบาล พรรคการเมือง รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎร พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ระบบราชการ สถานการณ์บ้านเมือง การตัดสินใจนโยบายต่าง ๆ ทางการเมือง กระบวนการเลือกตั้ง สถานการณ์ทางการเมือง หรือประเด็นทางการเมืองผ่านสื่อแขนงต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย

2.1 สื่อบุคคล หมายถึง การใช้บุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร

ส่งสารหวังผลให้ผู้รับ เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมในการยอมรับสารนั้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดต่อสาร และตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้นด้วย ได้แก่ นักการเมือง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ เจ้าหน้าที่รัฐ และประชาชนผู้เกี่ยวข้อง

2.2 สื่อมวลชน หมายถึง การสื่อสารแบบสองชั้นตอนที่จะไหลผ่านข้อมูลข่าวสารไปยังผู้นำความคิดเห็น และจากผู้นำความคิดเห็นต่อไปยังกลุ่มประชากร ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อเฉพาะกิจ

3. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลของ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

3.1 เพศ หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

3.2 อายุ หมายถึง ระดับอายุของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) อายุไม่เกิน 30 ปี 2) อายุ 31-45 ปี 3) อายุ 46-60 ปี 4) มากกว่า 60 ปี

3.3 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี 3) สูงกว่าปริญญาตรี

3.4 อาชีพ หมายถึง อาชีพหลักในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) เกษตรกร 2) ค้าขาย 3) เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว 4) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ 5) รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน และ 6) อาชีพอื่น ๆ

3.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) รายได้ ไม่เกิน 10,000 บาท 2) รายได้ 10,001-20,000 บาท 3) รายได้ 20,001-30,000 บาท และ 4) รายได้ตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป

3.6 ตำบลที่อาศัยอยู่ หมายถึง ตำบลในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ แบ่งออกเป็น 4 โซน ได้แก่ 1) ตำบลหนองลาด ตำบลขมื่น ตำบลเชียงเครือ และตำบลพังขว้าง 2) ตำบลท่าแร่ ตำบลยางโสม ตำบลธาตุเชิงชุม

และตำบลธำนาแวง 3) ตำบลห้วยยาง ตำบลดงมะไฟ ตำบลโนนหอม และตำบลจี้ว้ด่อน
4) ตำบลโคกก่อ ตำบลม่วงลาย ตำบลเหล่าปอแดง และตำบลดงชน

4. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร หมายถึง ข้อเสนอแนะจากการระดมความคิดเห็น
จากผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ที่ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก
เพื่อให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัด
สกลนคร ที่ดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องเพื่อใช้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
3. บริบทอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

การสื่อสาร เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต มนุษย์จำเป็นต้องติดต่อสื่อสาร
กันอยู่ตลอดเวลา การสื่อสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยพื้นฐานใน
การดำรงชีวิตของมนุษย์ การสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มาก และ
มีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร
การสื่อสารมีประโยชน์ทั้งในแง่บุคคลและสังคม การสื่อสารทำให้คนมีความรู้และโลกทัศน์
ที่กว้างขวางขึ้น การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้สังคมเจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ทำ
ให้มนุษย์สามารถสืบทอด พัฒนา เรียนรู้ และรับรู้วัฒนธรรมของตนเองและสังคมได้ การ
สื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่ชุมชน
และสังคมในทุกด้าน

ความหมายของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

กระบวนการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในปัจจุบันสามารถพิจารณาได้จาก
ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีได้ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย ความ
เปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ก่อให้เกิดวิถีชีวิตแบบใหม่ของคนในสังคม ดังนั้นกระบวนการ
ข่าวสารทางการเมืองในยุคโลกาภิวัตน์จึงมีความเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยกระบวนการ
ดังกล่าวได้ถูกผสมผสานเข้ากันรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต วิทยุ และโทรทัศน์

จนกระทั่งสามารถสร้างเครือข่ายการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองซึ่งสามารถชี้นำสังคมได้อย่างรอบด้าน

การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมีอยู่หลายประการ เช่น ผลกระทบต่อโครงสร้างของสังคมการจัดระเบียบทางการเมือง การสื่อสารทางการเมือง และบทบาทของอำนาจประชาธิปไตย เป็นต้น

ซึ่งมีนักวิชาการให้ความหมายของ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ไว้หลายท่าน ดังนี้

Shiffman and Kanuk (2007) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (Perception) เอาไว้ว่า การรับรู้เป็นกระบวนการที่บุคคลจะคัดเลือก จัดระบบ และตีความจากสิ่งเร้าต่าง ๆ ออกมาเป็นความหมายหรือภาพรวม โดยบุคคลสองคนอาจจะเปิดรับข่าวสารจากสิ่งเร้าเดียวกันภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน แต่บุคคลแต่ละคนนั้นจะจดจำ คัดเลือก จัดระบบ และตีความสิ่งเร้าที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนตัวของแต่ละคน เช่น ความต้องการส่วนบุคคล การให้คุณค่าของแต่ละบุคคล ความคาดหวังของแต่ละบุคคล เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้ คือ กระบวนการการรับรู้ของบุคคล

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2546, หน้า 11-12) ได้ให้คำนิยามเจาะจงลงไปถึง “ข่าวสารการเมือง” โดยอาศัยแนวการวิเคราะห์ระบบของ เดวิด อีสตัน (David Easton) ว่าเป็นความรู้ของสมาชิกในระบบการเมือง เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวใด ๆ ในสภาวะของระบบในแง่ของการใช้อำนาจหน้าที่หรืออำนาจรัฐ แบ่งสรรสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม ซึ่งหมายถึงข่าวสารที่เกี่ยวกับข้อเรียกร้องและการสนับสนุนรวมทั้งข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าให้เป็นผลลัพธ์ออกมาของระบบการเมืองหนึ่ง ๆ การที่บุคคลจะได้รับข่าวสารหรือส่งข่าวสารไปยังผู้อื่นนั้น ต้องเกี่ยวข้อง โดยตรงกับการสื่อสาร การสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญของพฤติกรรมมนุษย์ในการอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ได้ใช้วิธีการต่าง ๆ ติดต่อกับคนอื่น ๆ เพื่อที่จะบอกข่าวสารข้อมูล ตลอดจนความรู้สึกนึกคิด ความเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่อกัน เอเวอร์เรต เอ็ม โรเจอร์ (Everte M. Rogers) เสนอว่าการสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดจากผู้ส่งไปยังผู้รับ โดยผ่านช่องทางซึ่งสามารถนำสารไปถึงผู้รับได้ ขณะที่ชแรมม์ และโรเบิร์ต (Schramm and Roberts) เห็นว่า ประเด็นสำคัญของการสื่อสารย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ การสื่อสารเป็นการแลกเปลี่ยนสัญญาณข่าวสารระหว่างบุคคลตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ของมนุษย์ ชแรมม์ยังเน้นด้วยว่า

สิ่งสำคัญของการสื่อสารอยู่ที่การแลกเปลี่ยนข่าวสาร ซึ่งมีความหมายกว้างขวาง คลุมตั้งแต่ข้อเท็จจริงไปถึงความคิดเห็นและสภาวะอารมณ์ของคน

อุดม ทุมโฆสิต (2554, หน้า 18) ได้กล่าวถึงการรับรู้ว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจในเรื่องพฤติกรรมของมนุษย์ในองค์กร เพราะว่าพฤติกรรมมนุษย์มีพื้นฐานมาจากการรับรู้ โลกมนุษย์เป็นเรื่องการรับรู้ซึ่งก็คือเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมเป็นสำคัญ จะเห็นว่า การรับรู้เป็นการวิเคราะห์ตีความเพื่อทำความเข้าใจในข่าวสารข้อมูลที่ได้รับนั้นบุคคลจะอาศัยข้อมูลที่ได้รับปัจจุบันประกอบกับสิ่งที่เคยรับรู้จากอดีตและเก็บไว้ในความทรงจำ ตลอดจนความคาดหวังของบุคคลต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตด้วย

มยุรี ธนอมสุข (2554, หน้า 11) ให้ความหมายของการรับรู้ทางการเมือง หมายถึง กระบวนการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ซึ่งข่าวสารเป็นสิ่งที่จะช่วยลดความไม่แน่ใจของบุคคล ช่วยให้บุคคลสามารถสร้างภาพเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง ทศนคติ และความคิดเห็นประสบการณ์ทางการเมืองของแต่ละบุคคล เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งมาแลกเปลี่ยนข่าวสารทางการเมืองซึ่งกันและกัน

แนวความคิดการสื่อสารทางการเมือง

การเคลื่อนไหวของกลไกต่าง ๆ ในระบบการเมืองเพื่อให้ราบรื่นและเป็นไปอย่างปกติจำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการสนองตอบซึ่งกันและกัน ดังนั้นการสื่อสารทางการเมืองจึงมีบทบาทสำคัญในลักษณะที่เป็นตัวกลางเชื่อมกลไกต่าง ๆ ให้เป็นไปได้ดีขึ้นการสื่อสารทางการเมือง เป็นแนวทางการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการสื่อสาร ในฐานะที่เป็นเครื่องมือของการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อไปสู่เป้าหมายทางการเมือง ทั้งของระบบรัฐหรือผู้นำโดยอาศัยการสื่อสารและสร้างแนวทางการยอมรับในกลุ่มประชาชนผู้รับสาร และปริมาณของสารสนเทศที่ไหลเวียนตามช่องทางสื่อสารต่าง ๆ จะรองรับกลไกการสื่อสารซึ่งเป็นพลังอำนาจทางการเมืองในการควบคุมระบบการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ด้วยวิธีการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองการใช้สิทธิพล การกล่อมเกลางานสังคมและบูรณการทางการเมืองตกอยู่ในภาวะเหนียวรั้งหรือภาวะล้าหน้าไปได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางการเมือง

ในการดำเนินการทางการเมืองการปกครองนั้น การสื่อสารเป็นเครื่องมือทางการเมือง (Political instrument) ชนิดหนึ่ง (สมควร กวียะ, 2535, หน้า 25) การสื่อสาร

สามารถทำหน้าที่เสริมสร้างระบบสังคมการเมือง (Socio-political system) ให้มีความเข้มแข็งและมั่นคงได้ โดยการป้อนข่าวสารและความรู้ให้แก่ประชาชนได้เข้าใจ โครงสร้างและบทบาททางการเมืองของรัฐบาลและประชาชน ในขณะเดียวกันก็เก็บข้อมูลและข้อคิดเห็นจากสื่อมวลชนและประชาชน เพื่อนำมาพัฒนากลไกของรัฐและแสวงหาหนทางแก้ไขปัญหาของประเทศร่วมกันสามารถสรุปได้ว่า การสื่อสารทางเมืองเป็นองค์ประกอบที่ อยู่ในภาวะไม่อยู่นิ่งของระบบการเมือง กระบวนการต่าง ๆ ทางการเมือง เป็นต้น การขัดเกลาทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง ตลอดจนการเลือกสรรทางการเมืองซึ่งต้องอาศัยการสื่อสารทางการเมืองทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามกล่าวได้ว่า ส่วนประกอบของระบบสื่อสารทางการเมือง ประกอบด้วย

1. แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร (The source of the message)
2. เนื้อหาของข่าวสาร (The message)
3. เส้นทาง (Channel) ที่ข่าวสารถูกส่งออกไปยังผู้รับ (The audience)

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร (Media exposure)

การสื่อสารนั้นจัดได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในชีวิตของมนุษย์ นอกเหนือจากปัจจัยที่มีความจำเป็นต่อความอยู่รอดของมนุษย์ ซึ่งได้แก่ อาหาร ที่อยู่ อาศัย เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรค แม้ว่าการสื่อสารจะไม่ได้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความจำเป็นความตายของมนุษย์เหมือนกับปัจจัยสี่ แต่การที่จะให้ได้มาซึ่งปัจจัยสี่เหล่านั้นย่อมต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมืออย่างแน่นอน (ยุพดี ลีติกุลเจริญ, 2537, หน้า 3)

ข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เปิดรับมีความทันสมัยสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น (กิติมา สุรสนธิ, 2533, หน้า 46-47)

Klapper (1960, อ้างถึงใน จรรยา มาศ พลอดแก้ว, 2562) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการเลือกรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) เป็นขั้นแรกในการเลือกช่องทางการสื่อสารบุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อ และข่าวสารจากแหล่งสารที่มีอยู่ด้วยกันหลายแหล่ง เช่น การเลือกซื้อหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง เลือกเปิดวิทยุกระจายเสียงสถานีใดสถานี

หนึ่งตามความสนใจและความต้องการของตน อีกทั้งทักษะและความชำนาญในการรับรู้ข่าวสารของคนเรานั้นก็ต่างกัน บางคนถนัดที่จะฟังมากกว่าอ่าน ก็จะชอบฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์มากกว่าอ่านหนังสือ เป็นต้น

2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) ผู้เปิดรับข่าวสารมีแนวโน้มที่จะเลือกสนใจข่าวจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง โดยมักเลือกตามความคิดเห็น ความสนใจของตน เพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ความเข้าใจ หรือ ทัศนคติเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อไม่ให้เกิดภาวะทางจิตใจที่ไม่สมดุลหรือมีความไม่สบายใจที่เรียกว่าความไม่สอดคล้องทางด้านความเข้าใจ (Cognitive Dissonance)

3. การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) เมื่อบุคคลเปิดรับข้อมูลข่าวสารแล้ว ก็เชื่อว่ารับรู้ข่าวสารทั้งหมดตามเจตนาารมณ์ของผู้ส่งสารเสมอไป เพราะคนเรามักเลือกรับรู้ และตีความหมายสารแตกต่างกันไปตามความสนใจ ทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง แรงจูงใจ สภาวะทางร่างกาย หรือสภาวะทางอารมณ์และจิตใจ

4. การเลือกจดจำ (Selective Retention) บุคคลจะเลือกจดจำข่าวสารในส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติ ฯลฯ ของตนเอง และมักจะลืมหรือไม่นำไปถ่ายทอดต่อในส่วนที่ตนเองไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย หรือเรื่องที่ขัดแย้งด้านกับความคิดของตนเอง ข่าวสารที่คนเราเลือกจดจำไว้นั้น มักมีเนื้อหาที่จะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนความรู้สึกรู้สึกดี ทัศนคติ ค่านิยม หรือความเชื่อของแต่ละคนที่มีอยู่เดิมให้มีความมั่นคงชัดเจนยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงยากขึ้น

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคลนั้น Todd Hunt and Brent d. Ruben, 1993 (อ้างถึงใน ศุภวัฒน์ สงวนงาม, 2553, หน้า 13) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคลไว้ดังนี้

1. ความต้องการ (Need) ปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งในกระบวนการเลือกของมนุษย์คือ ความต้องการ ความต้องการทุกอย่างของมนุษย์ทั้งความต้องการทางกายและใจ ทั้งความต้องการระดับสูงและความต้องการระดับต่ำ ย่อมเป็นตัวกำหนดการเลือกของเราเพื่อตอบสนองความต้องการของเรา

2. ทัศนคติและค่านิยม (Attitude and Values) ทัศนคติ คือความชอบและมิใช่ โน้มเอียง (Preference and Predisposition) ต่อเรื่องต่าง ๆ ส่วนค่านิยม คือหลักพื้นฐาน

ที่เรายึดถือ เป็นความรู้สึกที่ว่าเราควรจะทำหรือไม่ควรทำอะไรใน เช่น การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมายและการเลือกจดจำ

3. เป้าหมาย (Goal) มนุษย์ทุกคนมีเป้าหมาย มนุษย์ทุกคนกำหนดเป้าหมาย ในการดำเนินชีวิตทั้งในเรื่องอาชีพ การเข้าสมาคม การพักผ่อน เป้าหมายของกิจกรรม ต่าง ๆ ที่เรากำหนดขึ้นนี้จะมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อบุคคล การเลือกข่าวสาร การเลือก ตีความหมาย และการเลือกจดจำเพื่อสนองเป้าหมายของตน

4. ความสามารถ (Capability) ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รวมทั้งความสามารถด้านภาษามีอิทธิพลต่อการที่จะเลือกรับข่าวสาร เลือกตีความหมาย และเลือกเก็บเนื้อหาของข่าวนั้นไว้

5. การใช้ประโยชน์ (Utility) คือ ความสนใจและใช้ความพยายามในการที่จะ เข้าใจ และจดจำข่าวสารที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

6. สไตล์ในการสื่อสาร (Communication Style) การเป็นผู้รับสารของเรานั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสไตล์ในการสื่อสาร คือ ความชอบหรือไม่ชอบสื่อบางประเภท

7. สภาพวะ (Context) สภาพวะในที่นี้หมายถึง สถานที่ บุคคล และเวลาที่อยู่ใน สถานการณ์ การสื่อสาร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกของผู้รับสาร การมีคนอื่น อยู่ด้วย มีอิทธิพลตรงต่อการเลือกใช้สื่อและข่าวสาร

8. ประสบการณ์และนิสัย (Experience and Habit) ในฐานะของผู้รับสาร ผู้รับสารแต่ละคนพัฒนานิสัยการรับสารอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการรับข่าวสาร ความชอบ ที่มีต่อสื่อชนิดใดชนิดหนึ่ง รายการประเภทใดประเภทหนึ่ง

Wilber Schramm, 1960, อ้างถึงใน ศุภวัฒน์ สงวนงาม, 2553, หน้า 14) ยังได้ ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับข่าวสารของบุคคลดังนี้

1. ประสบการณ์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้รับส่งสารแสวงหาข่าวสารที่แตกต่าง กัน
2. การประเมินสาระประโยชน์ที่ได้รับของข่าวสารที่ผู้รับสารแสวงหาเพื่อ ตอบสนองจุดประสงค์ของตนอย่างหนึ่งอย่างใด
3. ภูมิหลังที่แตกต่างกันทำให้บุคคลมีความสนใจแตกต่างกัน
4. การศึกษาและสภาพแวดล้อมทำให้มีความแตกต่างในพฤติกรรมการ เลือกรับสาร

5. ความสามารถในการรับสาร ซึ่งเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการเปิดรับสารแตกต่างกัน

6. บุคลิกภาพ ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มถ่วงใจ และพฤติกรรมของผู้รับสาร

7. อารมณ์ สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสาร จะทำให้เข้าใจความหมายของข่าวสาร หรืออาจเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของข่าวสารได้

8. ทัศนคติ จะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือข่าวสารที่ได้พบเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารนั้น

การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง (Political Information) จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจกับ “ทฤษฎีการสื่อสาร (Communication Theory)” เนื่องจากการที่บุคคลจะได้รับข่าวสารหรือต้องการส่งข่าวสารไปยังผู้อื่น ต้องเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการสื่อสารมนุษย์ใช้การสื่อสารเพื่อแสดงออกซึ่งพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิด ความเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

การสื่อสารมีลักษณะเป็นกระบวนการ ซึ่งกระบวนการสื่อสาร มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. แหล่งสารหรือผู้ส่งสาร (Source)

แหล่งสารหรือผู้ส่งสาร (Source) เป็นจุดเริ่มต้นของการสื่อสาร คือ เป็นผู้ที่ทำหน้าที่เลือกสรรข่าวสารเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แล้วส่งต่อไปยังผู้รับสารบทบาทของผู้ส่งสารมีอยู่ 3 ประการด้วยกัน คือ เลือกสรรความหมายที่จะใช้สำหรับการสื่อสารสร้างรหัสจากความหมายให้อยู่ในรูปของสาร และส่งรหัสของสารนั้นออกไป

การพิจารณาถึงแหล่งสารในสภาพของความเป็นจริงนั้นแยกแยะได้ยากมาก เช่น สถานีโทรทัศน์ถ่ายทอดคำแถลงการณ์ของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายเรื่องใดเรื่องหนึ่งในกรณีนี้ถือว่ารัฐบาลเป็นแหล่งสาร เพราะข่าวสารต่าง ๆ ที่ปรากฏออกมานั้น ได้ผ่านการกลั่นกรองจากรัฐบาลและถูกถ่ายทอดผ่านทางโฆษกรัฐบาล ส่วนโทรทัศน์ถือว่าเป็นช่องทางการสื่อสาร แต่ในกรณีที่โทรทัศน์ถ่ายทอดสดการเดินขบวนประท้วงของนักศึกษาในกรณีนี้จะถือว่าสถานีโทรทัศน์เป็นแหล่งสารพร้อม ๆ กับทำหน้าที่เป็นช่องทางของสื่อ เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ทำหน้าที่เลือกสรรภาพเหตุการณ์ทางการเมือง และกระจายภาพเหตุการณ์ดังกล่าวไปสู่ประชาชน

2. สาร (Message)

สาร (Message) หมายถึง สิ่งที่ทำหน้าที่กระตุ้นความหมายให้กับผู้รับ เป็นสาระเรื่องราวที่ส่งออกไปจากผู้ส่งสารถึงผู้รับสาร อาจเป็นความคิดหรือเรื่องราวใด ๆ ก็ได้ ที่ส่งผ่านไปตามสื่อในรูปแบบของข้อความ คำพูด รูปภาพ หรือกิริยาท่าทาง

ในการวิจัยเรื่องนี้สิ่งที่เป็นสารก็คือ “ข่าวสาร” ซึ่งข่าวสารเป็นสารอย่างหนึ่งที่ถูกส่งมาตามสื่อต่าง ๆ โดยแหล่งสาร ซึ่งอยู่ในรูปของสัญลักษณ์หรือสัญญาณแต่โดยทั่ว ๆ ไปแล้วเมื่อเราพูดถึงคำว่า “ข่าวสาร” แล้วมักจะหมายถึง “เนื้อหาของสื่อ หรือเนื้อหาของสาร” ซึ่ง “ข่าวสาร” หมายถึงเนื้อหาอะไรก็ได้ที่จะช่วยลด “ความไม่แน่ใจ” หรือทางเลือกที่อาจเป็นไปได้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ กล่าวคือ การที่คนเราจะตัดสินใจรับรู้หรือยอมรับสิ่งของ เหตุการณ์หรือแนวความคิดอะไรสักอย่างนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะข่าวสารที่เขาได้รับ คือถ้าหากบุคคลได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์มากเท่าไร บุคคลนั้นก็จะสามารถตัดสินใจรับรู้หรือยอมรับได้ง่าย ความไม่แน่ใจก็จะลดน้อยลง กรณีตรงกันข้าม ถ้าหากบุคคลขาดการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งของหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วความไม่แน่ใจจะมีมาก จึงทำให้บุคคลนั้นยากที่จะตัดสินใจหรือยอมรับได้ เป็นการช่วยให้บุคคลสามารถสร้างภาพให้ชัดเจนขึ้น และยังช่วยกำหนดพฤติกรรมบุคคลควรจะทำภายใต้สถานการณ์หนึ่ง ๆ ด้วย (Schramm, 1971, p.23)

หน้าที่ของข่าวสารมีหลายประการ เช่น หน้าที่ในด้านที่เป็นข่าวสารการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือสิ่งแวดล้อมโดยทั่ว ๆ ไป ให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับทราบหรือหน้าที่ในด้านการให้ความเห็นหรือชักจูง หน้าที่ในด้านการให้ความรู้หรือการศึกษา ตลอดจนหน้าที่ในด้านการให้ความบันเทิง อย่างไรก็ตามการวิจัยเรื่องนี้จะเน้นหน้าที่ในด้านที่เป็นข่าวสารเป็นหลัก โดยเฉพาะข่าวสารทางการเมือง ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศและเป็นปัจจัยที่จำเป็นของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างยิ่ง เพราะข่าวสารทางการเมืองจะช่วยให้ระบบการเมืองอื่น ๆ ทำหน้าที่ของตนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Almond and Powell, 1980, p.10) ทั้งนี้ เนื่องจากหน้าที่ประชาชนได้รับความรู้ข่าวสารในทางการเมือง จะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น เป็นผลให้เกิดความเข้าใจในทางการเมืองติดตามมา (ม.ร.ว. พุทธิศิลาณ ชุมพล, 2535, หน้า 194-197) และอยากเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนดังกล่าวจะทำให้รัฐบาลได้รับรู้ถึงสภาพปัญหาและความ

ต้องการที่แท้จริงของประชาชน ทำให้รัฐบาลสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้องตรงจุดมากยิ่งขึ้น

3. ช่องทางสำหรับส่งสารหรือสื่อ (Channel)

ช่องทางสำหรับส่งสารหรือสื่อ (Channel) เป็นสิ่งที่จะนำสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับบางครั้งอาจเรียกว่า “ผู้นำส่งสาร” ก็ได้ ในปัจจุบันช่องทางการสื่อสารทางการเมืองทุก ๆ รูปแบบ ทั้งช่องทางการสื่อสารทางสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ เข้ามามีบทบาทอย่างมากในกลุ่มคนเพราะการสื่อสารทางการเมืองนับเป็นตัวจักรสำคัญในการเชื่อมโยงและสานต่อโครงข่ายของสังคมให้ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปอย่างเหมาะสมทั้งในเชิงสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เพราะช่องทางการสื่อสารทางการเมืองได้ทำหน้าที่ในการส่งข่าวสารให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อนำไปใช้ในวิถีชีวิต ทักษะคิด ค่านิยม ตลอดจนเป็นข้อมูลอย่างยิ่งในสังคมหนึ่ง ๆ ซึ่งสื่อแต่ละชนิดจะมีบทบาทหน้าที่ ตลอดจนประสิทธิภาพแตกต่างกันไป ในการศึกษาเกี่ยวกับสื่อ โดยทั่วไปมักแบ่งสื่อออกเป็น 2 ประเภท คือ (Almond and Powell, 1966, p. 167)

3.1 สื่อบุคคล ได้แก่ สื่อแบบนี้ส่วนใหญ่จะติดต่อสื่อสารกันโดยการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ เป็นการสื่อสารแบบตัวต่อตัว และผู้ส่งสารกับผู้รับสารมักจะมีความรู้จักขอบพอดัณเคยกันเป็นการส่วนตัว การสื่อสารลักษณะนี้ จึงเป็นการสื่อสารแบบสองทางผู้รับสามารถที่จะตอบรับหรือมีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อข่าวสารนั้น ผู้ส่งข่าวสารสามารถมองเห็นได้และผู้รับสามารถถามสิ่งที่ยังไม่เข้าใจจากผู้ส่งได้ การสื่อสารแบบนี้ระบบมีได้มีอิทธิพลโดยตรงต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของปัจเจกบุคคล หากแต่จะมีอิทธิพลได้โดยทางอ้อม คือผ่านตัวกลางอีกทีหนึ่ง ตัวกลางนี้คือ “ผู้นำความคิดเห็น” บรรดาผู้นำความคิดเห็นเหล่านี้จะเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นและตื่นตัวทางการเมืองสูง รับฟังข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับมา ส่งผ่านไปยังบุคคลอื่น ๆ ในสังคม อาจจะเป็นโดยการตีความหรือสอดแทรกความคิดเห็นของตนลงไปด้วย ซึ่งอาจจะทำให้ข้อมูลที่ส่งต่อไปยังผู้อื่นบิดเบือนไปจากความเป็นจริงได้

ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของสื่อบุคคล

เป็นสื่อหรือเครื่องมือการสื่อสารที่เก่าแก่ที่สุดชนิดหนึ่ง จัดได้ว่าเป็นสื่อบุคคล (Personal Media) ที่เป็นสื่อพื้นฐานเบื้องต้นขนานแท้ดั้งเดิมที่มนุษย์รู้จักนำมาใช้ในการติดต่อสื่อความหมายด้วยการพบปะพูดคุยหรือการพูดคุยสนทนากัน (Face to Face Conversation) การพูดเป็นหนทางหนึ่งแห่งการถ่ายทอด หรือชักนำเอาความรู้สึกนึกคิดของ

มนุษย์ออกมาตีแผ่เพื่อแสดงให้ผู้อื่นได้ทราบและเข้าใจข้อได้เปรียบของสื่อบุคคล คือ เป็นสื่อที่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด หรือแทบจะไม่เสียค่าใช้จ่ายเพราะทุกคนมีอยู่แล้ว ในตนเอง ผู้ส่งสารจะมีอิทธิพลในการชักจูงและกระตุ้นเร้าความสนใจ ก่อให้เกิดความประทับใจได้ง่ายก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสนิทสนมเป็นกันเองได้มากที่สุด นอกจากนี้สื่อบุคคลยังถือเป็นการติดต่อสื่อสารสองทาง ซึ่งทั้งสองฝ่ายคือผู้ส่งสารและผู้รับสารมีโอกาสที่จะตอบโต้กันได้ทันที ต่างฝ่ายต่างได้เห็นปฏิกริยาของกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้สื่อสารกัน得เข้าใจและสะดวกรวดเร็วขึ้น หรือถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดยังมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ยังสงสัยหรือไม่เข้าใจก็อาจถามตอบกันได้ทันทีจนสามารถทำความเข้าใจกันได้ ในขณะที่ข้อเสียเปรียบของสื่อบุคคล คือ เป็นสื่อที่มีขอบข่ายการครอบคลุมได้ไม่กว้างขวาง ครอบคลุมประชาชนเป้าหมายได้น้อยมาก เพราะถ้าหากกลุ่มประชาชนเป้าหมายมีมากเกินไปขอบเขตอำนาจครอบคลุมแล้ว การใช้สื่อบุคคลก็อาจจะไม่เอื้อต่อประสิทธิผลของการสื่อสารในการเข้าถึง (Reach) กลุ่มผู้รับสารเป้าหมายได้

ในกรณีที่ต้องการให้บุคคลใด ๆ เกิดการยอมรับในสารที่เสนอไป หรือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพที่สุด ที่ใช้ในการกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจยอมรับสารนั้น ควรใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อบุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร สื่อบุคคลนั้นจะเป็นประโยชน์มาก ในกรณีที่ส่งสารหวังผลให้ผู้รับ เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมในการยอมรับสารนั้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดต่อสาร และตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้นด้วย

3.2 สื่อมวลชน ทฤษฎีการสื่อสารแบบสองขั้นตอน (Two-step Flow of Communication Theory) อันเป็นผลมาจากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลของการสื่อสารมวลชนไว้ว่า ความคิดต่าง ๆ มักจะไหลผ่านวิทยุกระจายเสียงหรือสิ่งพิมพ์ไปยังผู้นำความคิดเห็น และจากผู้นำความคิดเห็นต่อไปยังกลุ่มประชากรที่มีความกระตือรือร้นน้อยกว่า ซึ่งหมายถึง ข่าวสารจะไปถึงกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งซึ่งได้รับการยอมรับให้เป็นกลุ่มผู้นำความคิดเห็น (Opinion Leaders) ในขั้นแรกและกลุ่มผู้นำความคิดเห็นจะเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสารไปยังประชาชนอื่น ๆ ในขั้นที่สอง

แนวคิดสำคัญของทฤษฎีนี้เชื่อว่า บุคคลทุกคนไม่ได้อยู่โดดเดี่ยวในสังคม แต่ทุกคนจะต้องมีกิจกรรมร่วมกันในสังคม ซึ่งทำให้แต่ละบุคคลมีความสัมพันธ์กัน และ

ในทุก ๆ สังคมจะต้องมีกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งได้รับการยอมรับให้เป็นกลุ่มผู้นำความคิดเห็น ซึ่งมักจะได้รับข่าวสารก่อนผู้อื่นและทำหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารนั้นไปยังบุคคลอื่น ๆ ในสังคม จึงเห็นได้ว่าสาระสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ ความสัมพันธ์ของผู้นำความคิดเห็นกับสมาชิกในสังคม ซึ่งผู้นำความคิดเห็นมีอิทธิพลในการหล่อหลอมให้สมาชิกในกลุ่มสังคมมีแนวคิดและพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน รวมทั้งอิทธิพลซึ่งกันและกันในการรับรู้ข่าวสาร

สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อชนิดนี้นับว่าเป็นสื่อที่มีความสำคัญมาก แต่มีจุดอ่อนคือ ถ้าผู้รับสารไม่เข้าใจในเนื้อหาของสารแล้ว จะไม่สามารถซักถามได้เนื่องจากเป็นการสื่อสารแบบทางเดียว แต่การสื่อสารในลักษณะนี้มีข้อดีคือสามารถส่งข่าวสารข้อมูลให้แก่ ผู้รับได้เป็นจำนวนมาก ๆ และช่วยลดการบิดเบือนข่าวสาร ข้อมูลโดยการพูดปากต่อปากได้ดี นอกจากนี้ยังสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง จนเป็นเหตุให้ผู้นำทางการเมืองส่วนใหญ่ถือโอกาสใช้สื่อสารมวลชนเป็นเครื่องมือในการที่จะกระตุ้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามที่ตนต้องการ หรือไม่ก็อาจครอบงำสื่อมวลชน เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ

สื่อวิทยุโทรทัศน์

วิทยุโทรทัศน์ เป็นเครื่องมือสื่อสารมวลชนที่มีบทบาทสำคัญในการสื่อสารที่สามารถนำเอาทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงมาเผยแพร่สู่ประชาชนนับเป็นจำนวนแสน จำนวนล้านบทบาทของวิทยุโทรทัศน์ คือ ประชาชนสามารถรับชม ข่าวสาร ความรู้ และข่าวคราวต่าง ๆ ที่องค์กรหรือสถาบันส่งมายังกลุ่มประชาชน ทำให้ได้รับข่าวสาร เหตุการณ์สำคัญ ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่เกิดขึ้นอย่างสด ๆ ร้อน ๆ รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

ข้อได้เปรียบของสื่อวิทยุโทรทัศน์ คือ

1. มีลักษณะคล้ายสื่อมวลชนหลายประการรวมกัน คือ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์และภาพยนตร์ จึงสร้างและเร้าความสนใจได้มากกว่า
2. ให้ความสนใจและความประทับใจได้ดีกว่า เพราะมีทั้งข่าวสาร ภาพยนตร์ เหตุการณ์ เสียงบรรยาย และสีสันที่สวยงาม
3. มีความรวดเร็วสูงและเชื่อถือได้ สามารถถ่ายทอดเหตุการณ์สด ๆ ได้ในเวลานั้นใช้เพื่อการศึกษาอบรม และชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ บางประการที่ยากแก่การเข้าใจ

4. สามารถเข้าถึงกลุ่มประชาชนผู้ไม่รู้หนังสือ หรือผู้อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ แต่ก็สามารถรับชมวิทยุโทรทัศน์ได้

ข้อเสียเปรียบของสื่อวิทยุโทรทัศน์ คือ

1. เครื่องรับมีราคาแพง
2. ไม่มีความคงทนถาวร รายการใดที่ออกอากาศผ่านไปแล้ว หากพลาดชมก็ไม่สามารถย้อนชมใหม่ได้ และยังใช้ได้เฉพาะพื้นที่หรือสถานที่บางแห่งที่คลื่นส่งไปถึง
3. เวลาชมต้องใช้ความตั้งใจและสมาธิพอสมควร
4. มีช่วงระยะเวลาออกอากาศจำกัด ไม่สามารถออกอากาศตลอดวันได้ตลอดเวลาเหมือนวิทยุกระจายเสียง

สื่อวิทยุกระจายเสียง

วีรช ฤทธิรัตนกุล (2540, หน้า 283) กล่าวว่า วิทยุกระจายเสียงเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีบทบาทและอิทธิพลสำคัญอีกประการหนึ่งเพราะวิทยุกระจายเสียงนับได้ว่าเป็นสื่อมวลชนที่สามารถสื่อสารต่าง ๆ ในรูปแบบของคำพูด เสียงเพลง ดนตรี ข่าว รายการสาระประโยชน์และบันเทิงต่าง ๆ ไปสู่มหาชนได้อย่างกว้างขวาง ทำให้มวลชนที่อยู่อย่างกระจัดกระจายห่างไกลตามที่ต่าง ๆ สามารถรับฟังข่าวสารต่าง ๆ ได้ในระยะเวลาที่รวดเร็ว วิทยุกระจายเสียงสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวางในห้องถิ่นทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญหรือขาดการคมนาคมที่สื่อประเภทอื่นไม่สามารถเข้าถึงได้แต่วิทยุกระจายเสียงก็สามารถเข้าถึงได้ วิทยุกระจายเสียงจึงมีบทบาทที่สำคัญมากต่อประชาชน เพราะแม้แต่ประชาชนที่ไม่รู้หนังสือหรืออ่านไม่ออก เขียนไม่ได้แต่ก็สามารถรับฟังข่าวสารจากวิทยุกระจายเสียงได้ วิทยุกระจายเสียงจึงมีบทบาทและอิทธิพลในการแพร่กระจายข่าวสารสู่ประชาชนทั้งในเมืองหลวงและตามหัวเมืองชนบทต่าง ๆ

ดารา ทีปะपाल (2546, หน้า 130) ได้สรุปข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของสื่อวิทยุกระจายเสียงไว้ดังนี้

ข้อได้เปรียบของสื่อวิทยุกระจายเสียง คือ

1. ต้นทุนต่อหนึ่งพันคนต่ำสุด เมื่อเทียบกับสื่อประเภทอื่น เหมาะที่จะใช้เป็นสื่อเสริมสามารถสร้างความถี่สูง แม้ว่าจะมีงบประมาณไม่มาก
2. สามารถสื่อสารเข้าถึงมวลชนได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วตลอดวันในขณะทำงาน ในร้านหรือบนถนนในเมือง

3. สามารถเลือกรายการเพื่อสื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดีตามลักษณะประชากรและการดำรงชีวิต ซึ่งแตกต่างกัน เช่น กลุ่มวัยรุ่น นิสิต นักศึกษา กลุ่มผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุและกลุ่มกรรมกรจะมีความสนใจในรายการวิทยุกระจายเสียงที่ต่างกัน

4. มีความยืดหยุ่นสูง สามารถแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อความโฆษณาได้ง่ายสะดวก และเสียค่าใช้จ่ายต่ำ

ข้อเสียเปรียบของสื่อวิทยุกระจายเสียง คือ

1. มีข้อจำกัดในการสร้างสรรค์งานโฆษณา เพราะมีแต่เสียง ไม่มีภาพมองเห็นได้ จึงไม่สามารถแสดงสินค้า หรือสาธิตการใช้เพื่อจูงใจให้เกิดการซื้อได้ดีเท่ากับสื่อวิทยุโทรทัศน์

2. เนื่องจากมีสถานีวิทยุกระจายเสียงจำนวนมาก ระดับการกระจายของผูฟังจึงมีสูงแบ่งแยกออกเป็นกลุ่ม ๆ ดังนั้นเมื่อผู้ทำโฆษณาต้องการที่จะโฆษณาเข้าถึงคนอย่างกว้างขวางจึงจำเป็นต้องซื้อเวลา เพื่อโฆษณาหลายสถานีเพื่อครอบคลุมตลาดเป้าหมาย

3. ผู้ฟังวิทยุกระจายเสียงส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีสมาธิในการฟัง เพราะในขณะที่ฟังจะทำกิจกรรมอย่างอื่นไปด้วย จึงจับใจความไม่ได้หมด ประกอบกับระยะเวลาในการโฆษณาเป็นช่วงสั้นหากผู้ฟังพลาดการฟังช่วงหนึ่งช่วงใด ก็ไม่สามารถย้อนกลับมารับฟังได้อีก

4. ผู้ฟังมักจะเปลี่ยนช่องทางไปรับฟังสถานีอื่นทันทีเมื่อมีการโฆษณา เพื่อหาสถานีอื่นที่น่าสนใจกว่า บางครั้งเมื่อรายการของสถานีอื่นไม่น่าสนใจ ก็จะหมุนกลับมารับฟังสถานีเดิมเมื่อโฆษณาจบแล้ว

สื่อหนังสือพิมพ์

วิรัช ลภีรัตนกุล (2540, หน้า 304) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเผยแพร่ข่าวสาร เพราะหนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้จำนวนมากและมีระยะเวลากำหนดออกที่แน่นอนเป็นประจำสม่ำเสมอหนังสือพิมพ์สามารถเสนอข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ หลายด้านปะปนผสมผสานกันไปในฉบับเดียวกัน มีทั้งข่าวสาร เรื่องราวที่ประชาชนเฉพาะกลุ่ม และประชาชนทั่วไปสนใจ เช่น ข่าวการเมือง อาชญากรรม เศรษฐกิจ สังคม กีฬา บันเทิง เป็นต้น ในประเทศไทยหนังสือพิมพ์รายวันได้รับความนิยมและเชื่อถือจากประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองหลวง และตามตัว

เมืองของจังหวัดต่าง ๆ ในภูมิภาคที่ประชาชนสามารถอ่านออกเขียนได้ และตามต่างจังหวัดหรือในส่วนภูมิภาคเองก็จะมีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นประจำจังหวัดจำหน่ายอยู่ด้วย ดารา ทีปะปาล (2546, หน้า 304) ได้สรุปข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของสื่อหนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้

ข้อได้เปรียบของสื่อหนังสือพิมพ์ คือ

1. สามารถเข้าถึงมวลชนทุกวงกว้างได้อย่างกว้างขวาง และรวดเร็ว
2. ผู้อ่านสามารถอ่านเนื้อหารายละเอียดได้ตามต้องการ ไม่จำกัดเวลา
3. การลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์กระทำได้สะดวก สามารถลงโฆษณาได้ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภาค และระดับประเทศ
4. เป็นสื่อที่มีความยืดหยุ่นสูง สามารถใช้สี ขนาด เนื้อที่ และความถี่ลงโฆษณาแทรกไปโฆษณา หรือให้ตัดคุปองกลับมาได้
5. เสียค่าใช้จ่ายต่ำ
6. เป็นสื่อกระตุ้นให้ดูวิทยุโทรทัศน์ และฟังวิทยุกระจายเสียงมากขึ้น
7. มีความรวดเร็ว

ข้อเสียเปรียบของสื่อหนังสือพิมพ์

1. อายุของหนังสือพิมพ์สั้นมาก
2. โดยทั่วไปเด็กวัยรุ่นและคนหนุ่มสาว ไม่ค่อยสนใจอ่านหนังสือพิมพ์
3. จำนวนชิ้นโฆษณาในหนังสือพิมพ์มีจำนวนมาก แต่เวลาที่ให้กับการอ่านหนังสือพิมพ์ของคนส่วนใหญ่มีน้อย จึงทำให้โอกาสที่โฆษณาได้รับการอ่านมีน้อยด้วย
4. คุณภาพของกระดาษหนังสือพิมพ์ค่อนข้างต่ำ การลงภาพประกอบโฆษณาจึงไม่สวยสะดุดตา

สื่อนิตยสาร

นิตยสาร เป็นเครื่องมือหรือสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ที่สำคัญอย่างหนึ่ง นิตยสารมีรูปเล่มที่กะทัดรัด สวยงาม และมีระบบการพิมพ์ที่ประณีต มีสีสวยงามช่วยดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเป็นอย่างดี

ดารา ทีปะปาล (2546, หน้า 126-127) ให้ความเห็นเกี่ยวกับข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของนิตยสารไว้ว่า

1. สะดวกในการอ่าน สามารถหยิบอ่านในเวลาว่างเมื่อไหร่ก็ได้
2. ผู้อ่านจะอ่านอย่างสนใจและลึกซึ้งมากกว่าข่าวในหนังสือพิมพ์

3. มีความคงทนถาวร และช่วงเวลากาอ่านจะยาวนาน
4. มีรูปภาพสีสันทันเพิ่มความน่าสนใจ
5. เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเฉพาะเจาะจง ตามประเภทของนิตยสาร

ข้อเสียเปรียบของนิตยสาร คือ ล้าช้า เพราะมีการออกวางตลาดนาน ๆ ครั้ง

สื่ออินเทอร์เน็ต

ดารา ทีปะปาล (2546, หน้า 127) กล่าวว่า สื่ออินเทอร์เน็ต เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์สมัยใหม่ที่ให้ทั้งภาพ แสง สี และเสียง เป็นสื่อที่กลุ่มคนมีการศึกษานิยมมาก เพราะสามารถให้รายละเอียดได้อย่างมากมาย

ข้อได้เปรียบของสื่ออินเทอร์เน็ต คือ สามารถเลือกกลุ่มเป้าหมายได้เฉพาะเจาะจงครอบคลุมได้ทั่วโลก ไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา และเป็นสื่อที่สร้างภาพลักษณ์ให้กับองค์กร

ข้อเสียเปรียบของสื่ออินเทอร์เน็ต คือ จำกัดกลุ่มเป้าหมาย เพราะบุคคลที่จะใช้สื่ออินเทอร์เน็ตได้ต้องมีความสามารถทางด้านคอมพิวเตอร์

สื่อเฉพาะกิจ

สื่อเฉพาะกิจ หมายถึง สื่อที่ถูกผลิตขึ้นมาโดยมีเนื้อหาเฉพาะกลุ่ม และจุดมุ่งหมายหลักอยู่ที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม เช่น หนังสือ คู่มือ จุลสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ เป็นต้น ซึ่งคุณลักษณะที่ดีของสื่อเฉพาะกิจก็คือ ผู้ส่งสารสามารถส่งข่าวสารเฉพาะเรื่องให้กับผู้รับสารเป้าหมายได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสื่อสารนั้น และยังสามารถทำให้ผู้รับสารได้รับทราบข่าวสาร ความรู้โดยตรงและถูกต้อง อันจะส่งผลต่อการลงมือปฏิบัติไปในแนวทางที่ผู้ส่งสารต้องการได้

ประมะ สตะเวทิน (2538, หน้า 99) กล่าวว่าสื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่ถูกผลิตขึ้นมาโดยมีเนื้อหาและจุดมุ่งหมายหลักอยู่ที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม

ข้อได้เปรียบของสื่อเฉพาะกิจ คือ ทำให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบข่าวสารความรู้ได้โดยตรงและถูกต้อง ช่วยให้เกิดการตัดสินใจและลงมือปฏิบัติได้ถูกต้อง

Rogers and Shoemaker (1971, p. 145) กล่าวว่า สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ เป็นต้น ซึ่งแหล่งข่าวอาจเป็นบุคคลเดียวมากกว่านั้น สามารถนำข่าวสารไปยังผู้รับจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว เป็นการเพิ่มพูนความรู้และแพร่กระจายข่าวสารรวมทั้งเปลี่ยนทัศนคติที่บุคคลมีอยู่ได้

สื่อมวลชนแต่ละประเภทอาจมีผลต่อสังคมในระดับต่าง ๆ กัน และนับเป็นแหล่งข่าวสารที่สามารถพิสูจน์และทดสอบได้ จึงทำให้สังคมค่อนข้างมั่นใจว่าข่าวที่เสนอทางสื่อมวลชนเป็นความจริง มีการพบว่าจากการที่คนในปัจจุบันมีเวลาว่างอันจำกัด ความต้องการในการเปิดรับสื่อมวลชนต่าง ๆ ดูเหมือนจะเพิ่มขึ้นตามระดับการศึกษา จากการศึกษาของ Schramm (1973) พบว่ายิ่งคนมีการศึกษามากเท่าใดก็มีความสนใจสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากเท่านั้น

อิทธิพลของสื่อมวลชน

Klapper, (อ้างถึงใน นิลุบล ใจอ่อนนุ่ม, 2543, หน้า 10) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ที่มีต่อทัศนคติ และพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของประชาชนไว้ดังนี้

1. อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนนั้น ไม่ใช่อิทธิพลโดยตรงแต่เป็นอิทธิพลโดยอ้อม เพราะมีปัจจัยต่าง ๆ ที่กั้นอิทธิพลของสื่อมวลชน ปัจจัยดังกล่าวได้แก่
 - 1.1 ความมีใจโน้มเอียงของผู้รับสาร (Predispositions) ประชาชนจะมีความคิดเห็นค่านิยมและมีความโน้มเอียงที่จะประพฤติปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ก่อน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากการคบหาสมาคมกับคนอื่น และสถาบันสังคมที่ตนเป็นสมาชิก เมื่อบุคคลผู้นั้นสัมผัสกับสื่อมวลชนก็อาจจะนำเอาทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมเหล่านั้นติดมาด้วย
 - 1.2 การเลือกของผู้รับสาร (Selective Processes) ประชาชนจะเลือกรับสารที่สอดคล้องหรือที่ขัดแย้งกับความคิดเห็นและความสนใจของตนประชาชนจะพยายามตีความสารตามความเชื่อ และค่านิยมที่ตนมีอยู่เดิมและจะเลือกจดจำเฉพาะสิ่งที่สนับสนุนความคิดและความเชื่อของตน
 - 1.3 ประชาชนอิทธิพลของบุคคล (Personal Influence) ข่าวสารจากสื่อมวลชนอาจไม่ได้ไปถึงประชาชนทั่วไปในทันที แต่จะผ่านสื่อบุคคลหรือผู้นำความคิดเห็นก่อนจะไปถึงประชาชน ผู้นำความคิดเห็นมักสอดแทรกความรู้สึกคิดของตนเข้าไปด้วย ผู้นำความคิดเห็นมักจะเป็นคนที่ได้รับความน่าเชื่อถือเลื่อมใส และไว้วางใจจากประชาชนทั่วไป จึงเป็นผู้มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและการตัดสินใจของ
 - 1.4 ลักษณะของธุรกิจด้านสื่อมวลชน (Economic Aspects) การดำเนินธุรกิจด้านสื่อมวลชน ในสังคมเสรีนิยมซึ่งมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนั้น สื่อมวลชนสามารถแข่งขันกันได้โดยเสรี ต่างฝ่ายต่างเสนอความคิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกันออกไป และ

ประชาชนก็มีเสรีภาพในการที่จะเลือกเชื่อถือความคิดเห็นใดความคิดเห็นหนึ่งได้ และตัดสินใจว่าควรเชื่อสื่อมวลชนไหนดี

2. อิทธิพลที่สื่อมวลชนมีต่อประชาชน เป็นเพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น คือ สื่อมวลชนจะสนับสนุนทัศนคติ ค่านิยม ความมีใจโน้มเอียง ตลอดจนแนวโน้มด้านพฤติกรรมของประชาชนให้มีความเข้มแข็งและพร้อมที่จะแสดงให้ปรากฏออกมาเมื่อมีแรงจูงใจเพียงพอหรือเมื่อมีโอกาสเหมาะสม

3. สื่อมวลชนอาจทำหน้าที่เป็นผู้เปลี่ยนแปลงประชาชนได้เช่นกัน จะเกิดขึ้นต่อเมื่อบุคคลมีความโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ก่อนแล้ว หากสื่อมวลชนสามารถเสนอสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของเขา เขาก็จะเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมได้

สื่อมวลชนจึงทำหน้าที่เป็นเพียงผู้เสนอหนทางในการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเท่านั้น

สื่อมวลชนสามารถสร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ให้เกิดแก่ประชาชนได้ในกรณีทีบุคคลนั้น ๆ ไม่เคยมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน ทัศนคติและค่านิยมใหม่นี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลผู้นั้นรับสารที่เสนอเรื่องราวในแนวเดียวกันบ่อย ๆ เป็นอิทธิพลในลักษณะสะสมมิใช่อิทธิพลที่ก่อให้เกิดผลได้ทันทีทันใด หรือในระยะเวลานั้น

4. ผู้รับสาร (Receiver)

ผู้รับสาร (Receiver) หมายถึง ผู้ที่รับข่าวสารจากแหล่งสาร เป็นจุดหมายปลายทางที่ส่งสารไปถึงผู้รับสารอาจเป็นบุคคลคนเดียวหรือกลุ่มบุคคลก็ได้ บทบาทของผู้รับสารมีอยู่ด้วยกันสามประการ คือ รับสาร ถอดรหัสสารเพื่อให้ความหมาย และโต้ตอบต่อความหมาย บทบาททั้งสามนี้อาจทำโดยบุคคลเพียงคนเดียวหรือหลายคนก็ได้

ในการศึกษาเรื่องการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองสามารถนำแนวความคิดเรื่องการใช้และความพึงพอใจที่ผู้รับสารมีต่อสื่อมวลชน (Uses และ Gratifications Model) เพื่อเป็นดัชนีชี้ถึงการเปิดรับข่าวสารตามความพอใจของผู้รับสาร โดยแนวความคิดนี้เน้นที่ผู้รับสารว่ามีกระบวนการอย่างไรในการเปิดรับสื่อหนึ่ง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างสรรค์ความพอใจให้กับตนเองโดยอาศัยสื่อ ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนี้จะแตกต่างกันไปตามสภาพภูมิหลังด้านตัวแปรทางประชากรศาสตร์ จิตวิทยา และประสบการณ์ส่วนบุคคลของผู้รับสาร (สุรพงษ์ โสธนเสถียร, 2533, หน้า 113-117)

การเปิดรับข่าวสาร (Media Exposure)

ข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง บุคคลจะไม่รับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาสู่ตนทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน แรงผลักดันที่ทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ ได้มีการเลือกรับรื่อนั้นเกิดจากคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รับสารในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ เช่น กระบวนการเลือกรับข่าวสาร การเลือกรับรู้ตามทัศนคติ และประสบการณ์เดิมของตน

2. องค์ประกอบทางด้านสังคม สภาพแวดล้อม เช่น ครอบครัว วัฒนธรรม ประเพณีลักษณะทางประชากร ตลอดจนสถานภาพทางสังคม

Merrill and Lowenstein (1971, p. 123) ผู้รับข่าวสารแต่ละบุคคลจะมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และข่าวสาร ที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะและปัจจัยที่แตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากปัจจัยพื้นฐานหลายประการ

1. ความเหงาซึ่งเป็นเหตุผลทางจิตวิทยาที่ว่า โดยปกติคนเราจะไม่ชอบอยู่ตามลำพังเนื่องจากจะทำให้เกิดความรู้สึกสับสน วิตกกังวล หวาดกลัว และการเมินเฉยจากสังคม จึงต้องพยายามที่จะรวมกลุ่ม หรือติดต่อกับบุคคลโดยตรง หรือการอยู่กับสื่อต่าง ๆ

2. ความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของมนุษย์ โดยปกติความอยากรู้อยากเห็นจะเริ่มจากสิ่งใกล้ตัวก่อน ตลอดจนสิ่งที่อยู่ห่างตัวเอง ที่จะมีผลกระทบต่อตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อมแล้ว มนุษย์ยังสนใจอยากรู้อยากเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นในแง่ต่าง ๆ ด้วยรวมทั้งผลกระทบซึ่งอาจจะเกิดขึ้นกับตนเองหรือบุคคลอื่นด้วย

3. ประโยชน์ใช้สอยของตน โดยพื้นฐานมนุษย์มีความเห็นแก่ตัว ดังนั้นในฐานะที่เป็นผู้รับสาร จึงต้องการแสวงหาและใช้ข่าวสารบางอย่างที่จะใช้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง

4. ลักษณะเฉพาะของสื่อมวลชนโดยทั่วไป นอกจากองค์ประกอบเกี่ยวกับอายุ เพศการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนทัศนคติ ความเชื่อต่าง ๆ จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารแล้ว ลักษณะเฉพาะของสื่อแต่ละชนิด

มีส่วนทำให้ผู้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีจำนวนและองค์ประกอบที่แตกต่างกัน เพราะผู้รับสารจะเลือกรับข่าวสารเฉพาะอย่างที่สามารถสนองความต้องการและความพึงพอใจของตนเอง

McCombs and Becker (1979, p. 235) ได้ให้ความเห็นว่าบุคคลเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน เพื่อตอบสนองความต้องการ 4 ประการ คือ

1. เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยการติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตการณ์สิ่งต่าง ๆ รอบตัวจากสื่อมวลชน เพื่อจะได้รู้ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรรู้
2. เพื่อต้องการช่วยตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาวะ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัวได้
3. เพื่อการพูดคุยสนทนา (Discussion) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทำให้บุคคลมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการพูดคุยกับผู้อื่นได้
4. เพื่อความต้องการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมและรอบ ๆ ตัว

ในการแสวงหาข่าวสารหรือเปิดรับสื่อของมนุษย์นั้น เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เพราะสื่อเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ความต้องการสื่อจะเพิ่มมากขึ้น เมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจ หรือมีความไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และบุคคลจะไม่รับข่าวสารที่ผ่านเข้ามาสู่ตนทั้งหมด แต่จะเป็นผู้เลือกใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เอง จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ โดยขึ้นอยู่กับความพึงพอใจ ในการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ของตน โดยมีกระบวนการเลือกสรร (Selective Process) ในการรับรู้ข่าวสารของผู้รับสารเองเป็นตัวกำหนด ซึ่งจะแตกต่างกันไปกับการเปิดรับสารที่สำคัญก็คือ กระบวนการในการเลือกรับข่าวสาร ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนก็คือ (Schramm, 1973, p.115)

1. การเลือกเปิดรับ (Selective exposure) หมายถึง แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็น ความสนใจที่มีอยู่เดิมและพยายามหลีกเลี่ยงข่าวสารที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติและความคิดเห็นเดิมของตน ทั้งนี้เพราะการได้รับข่าวสารที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ ความเข้าใจหรือทัศนคติที่มีอยู่เดิมจะก่อให้เกิดภาวะความไม่สมดุล ซึ่งเราอาจลดภาวะความไม่สมดุลได้โดยการเปลี่ยนทัศนคติ

ความรู้หรือพฤติกรรมกรรมการแสดงออกหรือเลือกสรรเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับความคิดเดิมของตน

2. การเลือกรับรู้ (Selective perception) เมื่อบุคคลเลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งแล้ว ผู้รับสารจะเลือกรับรู้หรือเลือกตีความหมายของสารนั้น ตามทัศนคติประสบการณ์ความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง แรงจูงใจ สภาพาร่างกายหรืออารมณ์ ดังนั้นผู้รับสารจะตีความผิดพลาดหรือบิดเบือนข่าวสารให้มีทิศทางที่ตนเองพอใจให้สอดคล้องกับความคิดเห็นความสนใจหรือทัศนคติที่มีอยู่เดิม

3. การเลือกจดจำ (Selective retention) เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำข่าวสารเฉพาะส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติ เป็นต้น ของตนเองและมักจะลืมในส่วนที่ตนเองไม่สนใจ เรื่องที่ขัดแย้งหรือเรื่องที่ค้านกับความคิดเห็นของตนเอง ดังนั้นการเลือกจดจำเนื้อหาของสารที่ได้รับจึงเป็นการช่วยเสริมทัศนคติหรือความเชื่อเดิมของผู้รับสารให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงยากขึ้น ดังนั้นกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์จึงเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์เรา

Schramm (1973, p. 120) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ในการเลือกรับข่าวสารของผู้รับสาร ดังนี้

1. ประสบการณ์ซึ่งจะเป็นปัจจัยทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน
2. การประเมินสารประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. ภูมิหลังแตกต่างกันจึงทำให้มีความสนใจแตกต่างกัน
4. การศึกษาและสภาพแวดล้อมซึ่งทำให้มีความแตกต่างกันในพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาของข่าวสาร
5. ความสามารถในการรับสารเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่เป็นตัวทำให้พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน
6. บุคลิกภาพซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติการโน้มทิวใจ ตลอดจนพฤติกรรมของผู้รับสาร
7. อารมณ์ สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสารจะทำให้รับสารเข้าใจ หรืออาจจะเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของข่าวสารก็ได้
8. ทัศนคติก็จะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับข่าวสารและตอบสนองต่อข่าวสารที่ได้พบ

ได้มีนักวิชาการบางท่านที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง โดยนำเอาความคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้โดยมีสมมติฐานว่า ผู้ที่เปิดรับข่าวสารนั้นจะมี วัตถุประสงค์ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามสถานภาพ และภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น

Schramm (1969, pp.197-200) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจข่าวสารทางการเมืองมากกล่าวคือ คนที่มีการศึกษาสูงไม่ว่าจะมีอาชีพหรือฐานะทาง เศรษฐกิจอย่างไร จะมีความสนใจในข่าวสารทางการเมืองในระดับที่ไม่แตกต่างกัน สำหรับ บุคคลที่มีการศึกษาต่ำการมีอาชีพที่ได้รับยกย่องหรือมีเกียรติ หรือมีฐานะทาง เศรษฐกิจดีจะทำให้บุคคลนั้นเพิ่มความสนใจในการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง

Robinson (1977, p. 77) ได้ทำการศึกษาถึงระดับการศึกษาของผู้รับสารมี ความสัมพันธ์กับการใช้สื่อและระดับความรู้ทางด้านข้อมูลข่าวสารของบุคคล โดยกลุ่มคน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีการใช้สื่อ และระดับความรู้ในเรื่องข้อมูลข่าวสาร ที่ต่างกันไปด้วย กล่าวคือกลุ่มคนที่มีความรู้สูงจะเป็นกลุ่มคนที่มีความรู้ข้อมูลข่าวสารดี และจะเพิ่มพูนความรู้ทางด้านนี้ของตนให้มากขึ้นโดยการใช้สื่อมวลชน

Choi and Becker (1987, p. 273) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อ พบว่าการศึกษาหลายชิ้นที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าการศึกษามีผลต่อการเลือกใช้สื่อ กล่าวคือ คนที่มีการศึกษาสูงจะอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่าคนมีการศึกษาต่ำซึ่งจะเลือก ที่จะดูโทรทัศน์หรือฟังวิทยุมากกว่า

Seare and Freedman (1967, pp. 174-213) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเลือก เปิดรับข่าวสารของบุคคลพบว่ากลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับระดับการศึกษาและระดับชั้นทาง สังคม ซึ่งสามารถใช้อาชีพเป็นดัชนีวัดแทนได้เป็นกลุ่มตัวแปรที่ใช้ในการทำนายพฤติกรรม การเปิดรับสื่อมวลชนที่ดีที่สุดหรืออาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาและอาชีพ เป็นตัวแปร ที่มีแนวโน้มมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อ

สรุป จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า การรับรู้ ข่าวสารทางการเมือง หมายถึง การให้ความสนใจของประชาชนในการติดตามข่าวสาร ความรู้ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องๆของระบบการเมืองทั้งหมด ได้แก่ องค์กรหรือสถาบัน รัฐบาล พรรคการเมือง รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคการเมือง กลุ่ม ผลประโยชน์ ระบบราชการสถานการณ์บ้านเมือง การตัดสินใจนโยบายต่าง ๆ ทาง การเมือง กระบวนการเลือกตั้ง สถานการณ์ทางการเมือง หรือประเด็นทางการเมืองผ่าน สื่อแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) การรับรู้จากสื่อบุคคล หมายถึง การใช้บุคคลเป็น

ผู้เผยแพร่ข่าวสาร ส่งสารหวังผลให้ผู้รับ เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมในการยอมรับสารนั้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดต่อสาร และตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้นด้วย ได้แก่ นักการเมือง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ เจ้าหน้าที่รัฐ และประชาชนผู้เกี่ยวข้อง 2) การรับรู้จากสื่อมวลชน หมายถึง การสื่อสารแบบสองขั้นตอน ที่จะไหลผ่านข้อมูลข่าวสารไปยังผู้นำความคิดเห็น และจากผู้นำความคิดเห็นต่อไปยังกลุ่มประชากร ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อเฉพาะกิจ

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับงานพัฒนาองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ โดยอาจส่งผลให้งานที่ทำสำเร็จหรือล้มเหลวต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก็ได้ นอกจากนี้แล้วยังมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดและให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้มากมายดังต่อไปนี้

อรทัย ก๊กผล (2552, หน้า 17-18) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์นโยบายกระบวนการบริหารและการตัดสินใจของท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมอย่างแท้จริงทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำและมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ โดยหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุด ไม่ใช่การจัดเวทีการมีส่วนร่วมเพียงครั้งเดียวตัวอย่างเช่น ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ

วิชัย ภูโยธิน (2554, หน้า 108) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง สิทธิของประชาชนที่จะเข้ามาที่ส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบกับตัวประชาชน

อรทัย ก๊กผล และฉัตรระวี กิติโยดม (2555, หน้า 15-26) รายงานไว้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมเริ่มตั้งแต่การร่วมคิด

ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมยังหมายถึงกระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นและได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน ซึ่งเป้าหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมก็คือ การให้ข้อมูลต่อสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการหรือนโยบายรัฐและมีส่วนร่วมแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุกคน โดยเงื่อนไขสำคัญของการมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหาการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค ประชาชนมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ และมีขีดความสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมได้ว่า หมายถึง คือ การที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยการสมัครใจ เข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของชุมชนตั้งแต่การค้นหาปัญหา การตัดสินใจวางแผนในกิจกรรม การร่วมดำเนินการตามแผนการได้รับประโยชน์อย่างเป็นธรรมจากกิจกรรมและการประเมินผลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจากบทเรียนร่วมกันของกิจกรรม การพัฒนานั้น ๆ

รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วม

การที่องค์กรจะสามารถดำเนินงานได้อย่างใดอย่างหนึ่งนั้น บุคคลและสมาชิก จะมีรูปแบบการมีส่วนร่วมตั้งที่นักวิชาการได้อธิบายรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

ระดับการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นขั้นตอนในแต่ละช่วงที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีความเข้มข้นตั้งแต่ระดับต่ำสุดไปจนถึงระดับที่มีความเข้มข้นมากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงานของท้องถิ่นและสามารถที่จะเข้ามาตรวจสอบการทำงานของท้องถิ่นได้ ซึ่งแต่ละระดับของการมีส่วนร่วมควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีอิสระในการเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด สามารถแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ ดังนี้ (วิชัย ภูโยธิน และจำเนียร ณะคังคิวิ, 2554, หน้า 116-118)

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับพื้นฐาน แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการให้ข้อมูลเบื้องต้นที่ประชาชนในท้องถิ่นจะได้รับรู้ทราบถึงกิจกรรมหรือโครงการของท้องถิ่น ที่มีผลกระทบต่อประชาชน

โดยตรงและโดยอ้อม เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในระดับที่มีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีช่องทางในการให้ข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่หลากหลาย ประกอบด้วย 2 ประเภท ได้แก่ 1) สื่อบุคคล 2) สื่อมวลชน เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมวยข่าว การจัดงานแถลงข่าว การติดประกาศ ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย หน่วยงานประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2. การแสดงความคิดเห็น

ประชาชนเป็นผู้ที่รับรู้อยู่กับปัญหา และเข้าใจสภาพของท้องถิ่นของตนเอง ท้องถิ่นแต่ละแห่งควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นที่สะท้อนถึงปัญหาที่แท้จริง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเปิดโอกาสช่องทางการให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในหลาย ๆ ช่องทาง เช่น ตั้งศูนย์รับฟังความคิดเห็นของประชาชน การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ และการแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3. การลงมือปฏิบัติร่วมกัน

การลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกันในท้องถิ่น เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะแนวทางในการนำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่า ข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริการงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย เป็นต้น

4. การเป็นหุ้นส่วนร่วมกัน

จากการที่มีการดำเนินงานร่วมกัน การมีส่วนร่วมจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การได้รับประโยชน์ร่วมกันของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการนั้นอย่าง เป็นรูปธรรม หากการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ได้รับประโยชน์ การมีส่วนร่วมนั้นอาจ จะไม่เกิดผลในเชิงบวก ผลสำเร็จของการมีส่วนร่วมไม่ได้วัดผลเฉพาะในทางเศรษฐกิจเท่านั้นแต่อาจเกิดจากความพึงพอใจ และความสุขที่เกิดจากการได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การเป็นกรรมการ การเข้ามาเป็นอาสาสมัคร เป็นต้น

5. การมอบอำนาจให้ประชาชนตัดสินใจ

การให้ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจ เป็นขั้นตอนการมีส่วนร่วมที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจกับประชาชนให้เข้าใจถึงสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชน และการใช้อำนาจโดยมิความเป็นอิสระไม่ถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง และบุคคลที่มีอิทธิพล เช่น การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การใช้อำนาจในการถอดถอนผู้บริหารและสมาชิกภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระทำความผิด เป็นต้น

6. การควบคุมโดยประชาชน

การที่ประชาชนสามารถดูแลบริการจัดการในท้องถิ่นได้ เป็นการแสดงถึงความสำเร็จสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สามารถจะเข้าไปดำเนินการบริหารจัดการท้องถิ่นด้วยตนเอง โดยปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงานรัฐซึ่งประชาชนอาจจะคัดเลือกตัวแทนของตนเองเข้ามาบริการจัดการท้องถิ่น โดยการใช้กระบวนการในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ ดังนั้น เป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้ สามารถบริการจัดการท้องถิ่นของตนเองได้

ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไว้หลายท่าน ดังนี้

Milbrath (1965 อ้างถึงใน ประเวศ แสงสุข, 2553, หน้า 9) ได้ให้นิยามของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าเป็นกิจกรรมทั้งหลายของประชาชนแต่ละบุคคลที่ต้องการมีอิทธิพลผลักดันเกิดผลทางการเมืองตามต้องการ และยังรวมถึงกิจกรรมที่เป็นการยอมรับสนับสนุนในเชิงพิธีการด้วย ผู้ที่ยอมรับรัฐบาลจะแสดงออกโดยการปรับพฤติกรรมตนเองตามคำสั่งหรือข้อเรียกร้องของรัฐบาล แต่ผู้ที่ไม่เห็นด้วยก็จะพยายามก่ออิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขใหม่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงมีทั้งที่เป็นการต่อต้าน เช่น เดินขบวนประท้วงการก่อจลาจล เป็นต้น และทั้งที่เป็นการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือในการเสียภาษี เป็นต้น

McClosky (1968 อ้างถึงใน สุกฤตา จินดาพร, 2555, หน้า7) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสมัครใจ ซึ่งสมาชิกในสังคมมีส่วนร่วมในการเลือกผู้ปกครองประเทศ โดยทางตรงหรือทางอ้อม ในการกำหนดนโยบายสาธารณะ รวมทั้งการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งการหาข่าว การอภิปราย และการ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเข้าร่วม ประชุม การบริจาคเงินและการติดต่อกับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลักษณะความกระตือรือร้น ของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง นั้นรวมถึงการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการ ผู้ลงคะแนนเสียงตาม บัญชี การเขียนและกล่าวสุนทรพจน์ การรณรงค์หาเสียง การแข่งขันเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ไม่รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สมัครใจ เช่น การเสียภาษี การเสียสิทธิ การเป็นทหาร และหน้าที่ด้านตุลาการ เป็นต้น

Weiner (1971 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549, หน้า 7) การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยความ เต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้ง คราวหรือต่อเนื่องกันจะใช้ วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อ ผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ หรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อ การเลือกผู้นำทางการเมืองของ รัฐบาลไม่ว่าจะเป็นไปในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติก็ตาม

Huntington and Dominquez (1975 อ้างถึงในพรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549, หน้า 7) การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ กิจกรรมหรือการกระทำของ ประชาชนที่ต้องมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล โดยการกระทำหรือความพยายามนั้น เป็นไปได้ ทั้งที่สมัครใจหรือไม่สมัครใจ รวมถึงการเลือกตั้งการร่วมในการรณรงค์ หาเสียง การรวมตัวเพื่อให้ โน้มน้าวหรือกดดันรัฐบาล การประท้วง การใช้ ความรุนแรง

Verba and Nie (1975 อ้างถึงใน ณัชจิรา นาคศิริ, 2557, หน้า12) ได้อธิบายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะต้องเป็นกิจกรรมของประชาชน เฉพาะบุคคลเป็นเรื่องของ การกระทำกิจกรรมทางการเมืองตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะสิทธิที่จะลงคะแนน เสียงเลือกตั้งสิทธิ ที่จะเข้าสมาคมหรือก่อตั้งพรรคการเมือง หรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับ การเมืองกลุ่มอื่น ๆ สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อรัฐบาล สิทธิที่เกี่ยวข้องกับการพูดการชุมนุมและการ พิมพ์ อย่างอิสระ และเป็นกิจกรรม ที่มุ่งหมาย เพื่อที่จะสร้างอิทธิพลต่อรัฐบาล ทั้งในการ เลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเลือกกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมทั้งเป็นการเข้ามามีส่วน ร่วมต่อการปกครองโดยการกระทำกิจกรรม

Huntington and Nelson (1976, pp. 4-7) ได้ให้นิยามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองไว้ว่าเป็นกิจกรรมของประชาชนแต่ละคนที่มีความมุ่งหมายเพื่อจะมีอิทธิพลต่อ การตัดสินใจของรัฐบาลโดย Huntington ได้เน้นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นหมายถึง เฉพาะการกระทำไม่รวมถึงทัศนคติเป็นการกระทำของผู้มีส่วนร่วมที่เป็นพลเมืองธรรมดา

ไม่ใช่เนักการเมืองอาชีพ (Political professional) เช่น ผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองกิจกรรมทางการเมืองของผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นประชาชนธรรมดา นั้นจะมีลักษณะเป็นช่วง ๆ ไม่ต่อเนื่อง (Intermittent) เป็นกิจกรรมที่ไม่เต็มเวลา (Part-time) และเป็นบทบาทรองจากบทบาทอื่น ๆ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังมีความหมายเฉพาะการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลซึ่งเป็นผู้มีความชอบธรรมในการตัดสินใจแบ่งสรรคุณค่าที่มีอยู่อย่างจำกัดในสังคมไม่ว่ากิจกรรมการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อคัดค้านหรือมีอิทธิพลต่อกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลและไม่ว่ากิจกรรมหรือการกระทำนั้นจะสำเร็จผลหรือไม่ก็ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจเป็นไปได้ด้วยความสำนึกของตนเองหรือถูกชักจูงระดมพลังให้เข้าร่วมก็ได้

สมสุดา ผู้พัฒนา และจุฬารัตน์ วัฒนะ (2556, หน้า 20) การกระทำกิจกรรมการเมือง ของประชาชนผู้มีสิทธิทางการเมือง โดยมุ่งหวังให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ เพื่อนำไปสู่ประโยชน์สุขของสาธารณชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้แบ่งได้ เป็น 2 แนวทาง คือ

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบทางการ เป็นการทำกิจกรรมการเมืองตามสิทธิที่ระบุไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ หรือตามที่สถาบันการเมืองของรัฐกำหนด การมีส่วนร่วมแบบนี้เช่น การเลือกตั้งการเสนอตัวลงเลือกตั้งการลงประชามติ การเดินขบวน การออกกฎหมาย การปฏิวัติ เป็นต้น

2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมชาติ หรือวิถีชีวิตชุมชน เป็นการกระทำกิจกรรม เศรษฐกิจ-สังคม-ชุมชน เพื่อมุ่งหวังให้มีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ ดังนั้นจากความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นักวิชาการได้ให้ไว้ข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การที่ประชาชนเข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกในกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ ซึ่งการกระทำนั้นอาจผิดกฎหมาย หรือถูกต้องตามกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561, หน้า 12-13) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political participation) หมายถึงการกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน จะใช้วิธีการ ที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ หรือต่อการ

บริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นไปในระดับท้องถิ่นหรือ ระดับชาติก็ตาม เพื่ออิทธิพลของกลุ่มการเมืองในการเลือกกำหนดบุคคลในวงการบริหาร รัฐบาล หรือกตตันรัฐบาลให้กระทำตามที่พลเมืองผู้นั้น หรือกลุ่มนั้นต้องการ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ของรัฐทั้งในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ประกอบด้วย 1) ด้านการเลือกตั้ง 2) ด้านการวางแผนพัฒนา 3) ด้านการจัดทำโครงการ และ 4) ด้านการตรวจสอบ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีลักษณะที่รวมกันสองประการ ได้แก่ (1) ต้องเป็นไปตามความสมัครใจและ (2) ต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่ออิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ นอกจากนี้กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องเป็นไปตามที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ หรืออาจใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง ตามกฎหมายก็ได้

รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

Milbrath and Goel (1977 อ้างถึงใน สุภฤตา จินดาพรหม, 2555, หน้า 11)

ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง 6 รูปแบบ คือ

1. การเลือกตั้งพบว่าเป็นรูปแบบในการเข้าร่วมทางการเมืองที่แยกจากกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง จากการศึกษาของ Milbrath and Goel พบว่า การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อระบบ มากกว่าการกระทำตามความต้องการของตนที่มีต่อระบบการเมือง จึงเห็นว่าผู้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นเป็นผู้ที่มีจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง มีความสำนึกในบรรทัดฐานของสังคม และวิธีการดำรงชีวิตในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน นอกจากนี้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งก็ไม่ต้องการสื่อ ข่าวสาร และแรงจูงใจมากเหมือนกิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ
2. เป็นเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง คือ การเข้าร่วมในพรรคการเมือง ทั้งในช่วงระหว่างการเมืองและในการเลือกตั้งขอบเขตของกิจกรรมได้แก่ การมีบทบาท ในการรณรงค์ หาเสียง การบริจาคเงินช่วยเหลือพรรคหรือผู้สมัครที่ตนชอบ การลงสมัครรับเลือกตั้งการร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ ของชุมชน การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในรูปแบบนี้เป็นแบบแผนของความสัมพันธ์ขั้นต้นระหว่างปัจเจกชนกับรัฐ
3. เป็นผู้มีบทบาทในชุมชน ขอบเขตการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ได้แก่ การรวมกันขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาสังคม การทำงานร่วมกับกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับสังคม

เป็นสมาชิก ที่มีความกระตือรือร้นในองค์ การที่มีบทบาทเกี่ยวกับกิจการสาธารณะอื่น ๆ และติดต่อกับทางราชการในเรื่องปัญหาสังคม “ผู้มีบทบาทในชุมชน” มีลักษณะคล้ายกับ “เจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง” ในหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นสูง และมีระดับความผูกพันทางใจกับชุมชนสูงเช่นเดียวกันที่แตกต่างกัน “ผู้มีบทบาทในชุมชน” มีความเกี่ยวข้องทั้งพรรค และการรณรงค์หาเสียงน้อยกว่า ผู้มีบทบาทในพรรคการเมือง

4. มีการติดต่อกับทางราชการ เช่น การติดต่อในเรื่องภาษี โรงเรียน การทำถนน การตรวจสอบความมั่นคงด้านสังคม การมีส่วนร่วมแบบนี้จะส่งผลโดยตรงต่อบุคคลนั้น

5. เป็นผู้ประท้วง คือ การเข้าร่วมเดินขบวนตามถนน หรือก่อให้เกิดการจลาจล เพื่อบังคับให้รัฐแก้ไขบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเมืองให้ถูกต้อง การประท้วงอย่างแข็งขันและเปิดเผยต่อสาธารณชน ถ้ารัฐบาลทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรม

6. เป็นผู้สื่อข่าว คือ การเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับการเมือง การส่งจดหมายสนับสนุนผู้นำ เมื่อเขาทำดี การเข้าร่วมถกเถียงปัญหาทางการเมือง การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเมืองแก่เพื่อนในชุมชนที่อาศัยอยู่ การให้ความสนใจกับทางราชการ การเขียนจดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ กิจกรรมแต่ละอย่างต้องแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกันภายในชุมชน รูปแบบ ของ “ผู้สื่อข่าวสาร” นี้มักเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมากและสนใจทางการเมือง จะมีการวิพากษ์วิจารณ์แต่ไม่แสดงออกโดยการประท้วง

Verba and Nie (1975 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549, หน้า 12-13) เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ 5 รูปแบบ ดังนี้

1. การออกเสียงเลือกตั้ง (Voting) เป็นกิจกรรมที่ประชาชนจำนวนมากในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยสามารถเข้าร่วมได้ เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมาย และแสดงออกถึงสิทธิอันชอบธรรมของประชาชนในการแสดงเจตจำนงเลือกผู้นำปกครองประเทศ

2. การจัดกิจกรรมรณรงค์ หาเสียง (Campaign activity) ผู้ที่มีส่วนร่วมการเมืองในขั้นนี้เป็นผู้ที่มุ่งการกระทำของพวกเขาให้มีผลกระทบอย่างมากต่อการแพ้-ชนะ การเลือกตั้งและยอมส่งผลกระทบต่อนโยบาย หรือการเลือกรัฐบาลได้ การมีส่วนร่วมระดับนี้จึงต้องใช้ทั้งกำลังเงิน กำลังความรู้ กำลังเครือข่าย และเวลา

3. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐหรือนักการเมือง (Particularized contacts) เป็น การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ประชาชน และหรือภาคเอกชนเข้าไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐ หรือนักการเมืองเพื่อผลักดันนโยบาย หรือแก้ปัญหาส่วนรวม หรือปัญหาส่วนตัวหรือเพื่อ แสดงความคิดเห็นและเรียกร้องให้ผู้แทนราษฎร หรือเจ้าหน้าที่รัฐพิจารณาข้อเรียกร้องที่ เขาเสนอ

4. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Cooperative activity) เป็นการแสดงออกต่อ ปัญหาการเมือง และสังคม โดยจัดกิจกรรมรณรงค์ทำกันเป็นหมู่คณะ เพื่อให้มีอิทธิพลต่อ การตัดสินใจของรัฐบาล

5. การเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ความรุนแรง เป็นกิจกรรมที่มุ่งเปลี่ยนนโยบาย หรือเปลี่ยนผู้นำทางการเมืองโดยใช้กิจกรรมที่ก่อความวุ่นวาย เช่น การปฏิวัติ เป็นต้น

Almond and Powell (1976 อ้างถึงใน สุภฤตา จินดาพรหม, 2555, หน้า12) ได้จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ละเอียดชัดเจน โดยการแบ่งรูปแบบการมี ส่วนร่วมทางการเมืองเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ โดยแต่ละรูปแบบมีการจำแนกออกเป็นแบบ ย่อย ๆ อีกดังนี้คือ

1. แบบปกติ (Conventional forms)

- 1.1 การออกเสียงเลือกตั้ง
- 1.2 การพุดจาปรึกษาเรื่องการเมือง
- 1.3 กิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
- 1.4 การจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ
- 1.5 การติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่การเมือง

2. แบบไม่ปกติ (Unconventional forms)

- 2.1 การยื่นข้อเรียกร้อง
- 2.2 การเดินขบวน
- 2.3 การเข้าประจันหน้า
- 2.4 การละเมิดกฎระเบียบของสังคม
- 2.5 การใช้ ความรุนแรงทางการเมือง
- 2.6 สงครามกองโจรและการปฏิวัติ

Huntington and Nelson (1982 อ้างถึงใน อภิชาติ การิกากุญจน์, 2533, หน้า 19) แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 5 รูปแบบ

1. กิจกรรมการเลือกตั้ง (Electoral activity) หมายถึง กิจกรรมการออกเสียงลงคะแนน เลือกตั้งและการเข้าร่วมรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้ง
2. การลอบบี้ (Lobby) หมายถึง การติดต่อเจ้าหน้าที่หรือผู้นำ ทางการเมืองเพื่อหาทาง เข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มเป็นเกณฑ์
3. กิจกรรมองค์การ (Organizational activity) เป็นกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มองค์การใดองค์การหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปมีอิทธิพล ต่อประเด็นที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เฉพาะอย่าง หรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวมก็ได้
4. การติดต่อเฉพาะเรื่อง (Contacting) หมายถึง การติดต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ทางการเมืองเป็นการส่วนตัวโดยมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตัวและครอบครัว ตลอดจนจนหมู่คณะของตน
5. การใช้กำลังรุนแรง (Violence) เป็นกิจกรรมที่พยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจ การกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยการทำร้ายร่างกาย ทำลายทรัพย์สิน กิจกรรมนี้อาจดำเนินไปโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมือง เช่น การก่อรัฐประหาร การลอบสังหารผู้นำทางการเมือง หรืออาจมุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการเมือง เช่น การปฏิวัติ

รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

แนวความคิดของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย จำแนกเป็น 4 แนวคิด ได้แก่ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561, หน้า 13-16)

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยโดยตรง (Direct Democracy) ซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ประชาชน หรือพลเมืองของรัฐจะทำหน้าที่เป็น “สภา” โดยทุกคนจะมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง เพราะเชื่อว่าประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ในสังคม แต่ภายหลังเมื่อสมาชิกของสังคมเพิ่มจำนวนมากขึ้นและสังคมมีความซับซ้อนขึ้น การปกครองในระบบประชาธิปไตยโดยตรงจึงกลายเป็นเรื่องยากที่จะสามารถทำได้จริง เพราะประชาชนทุกคนไม่สามารถเข้ามาใช้อำนาจของตนเองได้ในทุกกิจกรรมของประเทศ ปัจจุบันมีการใช้ประชาธิปไตยทางตรงในเรื่องของการลงประชามติ (Referendum) การเสนอร่างกฎหมายโดยประชาชน (Initiative) การถอดถอนผู้แทนรายบุคคลหรือทั้งสภา

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน หรือ ประชาธิปไตยโดยอ้อม (Representative Democracy) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ คือ การที่ประชาชนได้ทำหน้าที่เลือกผู้แทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนในรัฐสภา ผ่านระบบที่เรียกว่า “การเลือกตั้ง”

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) หรือ ที่เรียกว่า “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็น การนำการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรงมาผสมผสานกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทนและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้น โดยให้ประชาชนมีอำนาจตัดสินใจทางการเมือง และการบริหารในเรื่องสำคัญ ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและวิถีชีวิตของประชาชน อำนาจในการตรวจสอบและควบคุมการทำงานของ “ผู้แทน” ซึ่งก็คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี รวมทั้ง การเปิดโอกาสให้ “สถาบันการเมือง” ต่าง ๆ อาทิ ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน องค์กรอิสระ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ในการติดตามและตรวจสอบการใช้ อำนาจรัฐได้อย่างเต็มที่

4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบถกเถียง (สานเสวนาทางออก) (Deliberative Democracy) เป็นประชาธิปไตยแบบถกเถียงที่เป็นกระบวนการสำคัญของประชาธิปไตยภาคพลเมือง ประชาธิปไตยชุมชน เป็นความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดจากข้อบกพร่องของประชาธิปไตย แบบตัวแทนที่เป็นรูปแบบสถาบันที่ตายตัว ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีความซับซ้อน และมีความแตกต่างหลากหลายได้ ทั้งนี้ หลักการประชาธิปไตยแบบถกเถียงไม่ได้เป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน เพราะระบอบประชาธิปไตยทั้งสองแบบสามารถอยู่คู่กันได้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยแบบถกเถียงจะช่วยแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องต่าง ๆ ของระบบการเมืองแบบตัวแทน โดยการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองที่มีความสำนึกทางการเมือง (Active citizen) และมีจิตสาธารณะรวมหมู่ (Civic life) รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ที่เห็นได้ชัด คือ การที่ภาคประชาชน หรือภาคพลเมืองเข้าร่วมกันวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนถกเถียงกัน เพื่อนำเสนอแนวคิดของตนในการสร้างนโยบายที่เหมาะสมสำหรับตนเอง หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ คือ กระบวนการที่ให้ประชาชนทุกคน

หรือภาคพลเมือง ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ และตอบสนองข้อเรียกร้องเพื่อให้ตัวแทนของตนหรือรัฐบาลนำไปปฏิบัติต่อไป

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากการวิจัยของ Milbrath and Goel (1977 อ้างถึงใน ประเวศ แสงวงสุข, 2553, หน้า 28) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (Environmental stimuli) ได้แก่ ระบบสังคม (Social system) และสภาพการณ์ทางการเมือง (Political settings) ปัจจัยด้านนี้อาจมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ

2. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) ได้แก่ พันธุกรรม แรงขับเคลื่อน ต้องการทางบุคลิกภาพ ความต้องการทางจิตใจและร่างกาย และความเชื่อและทัศนคติทางการเมือง

Burkhart et al. (1972 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549, หน้า 8) เสนอปัจจัยที่ทำให้บุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

1. ความต้องการที่จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น
2. ความต้องการที่อยากจะรู้จักกับบุคคลสำคัญ
3. ความต้องการที่จะทำในสิ่งที่ประนีประนอมต่อประเทศชาติ ต่อสังคม หรือกลุ่มของตน

4. ความต้องการได้ มาซึ่งอำนาจ
5. ความต้องการได้ มาซึ่งอิทธิพล
6. ความต้องการมีเกียรติและศักดิ์ศรี
7. ความต้องการที่จะตอบสนองสภาวะทางจิต
8. ความต้องการรายได้ที่สูงขึ้น

Nie et al. (1969 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549, หน้า 8-9) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่าทั้งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์โดยตรง (แบ่งออกเป็นความสัมพันธ์สูงและปานกลาง) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางอ้อมหรือมีระดับความสัมพันธ์ต่ำ

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์โดยตรง (แบ่งออกเป็นความสัมพันธ์สูงและปานกลาง) ได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ความสำนึกในหน้าที่การเมือง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์สูง

และการรับข่าวสาร ทางการเมือง ความรู้ทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง
ประสิทธิภาพทางการเมือง ที่มีความสัมพันธ์ปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางอ้อม หรือมีระดับความสัมพันธ์ต่ำได้แก่
สถานะทางสังคม

Almond and Verba (1963, pp. 380-381) ได้ สรุปความสัมพันธ์ของการศึกษากับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ ดังนี้

1. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นก็ยิ่งตระหนักในผลกระทบที่รัฐบาลมีต่อปัจเจกบุคคลมากกว่าบุคคลที่ได้รับการศึกษาต่ำ
2. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นมักจะเห็นได้ว่าเป็นผู้สนใจข่าวสารทางการเมือง ให้ความสนใจในการรณรงค์หาเสียงมากกว่าบุคคลที่ได้รับการศึกษาต่ำ
3. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากขึ้น
4. บุคคลยิ่งได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะมีความคิดเห็นในเรื่องการเมืองกว้างขวางมากขึ้น
5. บุคคลยิ่งได้รับการศึกษาสูงขึ้นมีแนวโน้มว่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการถกเถียงหรือ แสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากขึ้น
6. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะรู้สึกสะดวกใจที่จะพูดคุยกับบุคคลอื่นถึงปัญหา บ้านเมือง ในขณะที่บุคคลที่ได้รับการศึกษาน้อยจะพยายามหลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องเหล่านั้น
7. บุคคลที่มีการศึกษาสูงดูเหมือนว่าจะพิจารณาตนเองในฐานะที่จะสามารถมีอิทธิพลต่อรัฐบาลได้
8. บุคคลซึ่งได้รับการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะเป็นสมาชิกที่มีความกระตือรือร้นขององค์การ
9. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงจะมีความมั่นใจในการเข้าสังคม และเชื่อว่าบุคคลอื่น เป็นผู้มีความรู้และมีประโยชน์

Sigel and Hoskin (1977, pp. 271-285 อ้างถึงใน อภิชาติ ทาริกาญจน์, 2533, หน้า 26) ได้ สรุปว่า อาชีพเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ ดังนี้

1. บุคคลยิ่งมีความพอใจในเกียรติภูมิของอาชีพมากเท่าใด การก้าวไปสู่สถานภาพ ทางอาชีพที่สูงขึ้นก็จะทำให้บุคคลพึงพอใจในอาชีพมากขึ้น

2. เมื่อบุคคลนั้นอยู่ในสถานภาพทางอาชีพสูงขึ้น บุคคลจะมีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้นด้วย

3. เมื่อบุคคลมีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ความพร้อม หลาย ๆ ประการที่จะเข้าสู่การแสวงหาอำนาจทางการเมืองก็มีมากขึ้น

4. เมื่อสถานภาพทางอาชีพและสถานภาพทางสังคมสูงขึ้น ดูเหมือนว่าทัศนคติในทางการเมืองของบุคคลจะเป็นไปในลักษณะอนุรักษ์นิยมมากขึ้น ในทางกลับกันบุคคลซึ่งอยู่ในสถานภาพทางอาชีพต่ำ เช่น ผู้ใช้ แรงงาน ไม่ต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง แต่จะตระหนักถึงเรื่องเศรษฐกิจมากกว่า

Lane (1959, p. 334 อ้างถึงใน อภิชาติ การิกาญจน์, 2533, หน้า 26)

ได้เสนอแนะถึงลักษณะของงานซึ่งเอื้ออำนวยให้ผู้ที่อยู่ในสถานภาพของงานอาชีพนั้นมีส่วนร่วมในทางการเมืองสูงขึ้นคือ

1. เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม และการใช้ ความรู้ ทักษะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การเมือง

2. เป็นงานที่มีโอกาสที่จะปฏิสังสรรค์ กับบุคคลที่มีทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน

3. เป็นงานที่ได้รับสิทธิประโยชน์จากนโยบายของรัฐ

4. เป็นงานซึ่งมีบทบาทและรับผิดชอบในการบริการสังคม

Bari (2005, pp. 3-5 อ้างถึงใน สมสุตา ผู้พัฒน์ และจุฬารัตน์ วัฒนนะ, 2556, หน้า 27-28) ได้จัดทำรายงานชื่อ “Women’s political participation: Issues and challenges” ให้แก่ Division for the advancement of women (DAW), United Nation Bari ได้เสนอปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านอุดมการณ์ สังคมที่มีอุดมการณ์ว่าชายเป็นใหญ่ สตรีจะมีโอกาสมีส่วนร่วม ทางการเมืองน้อยเพราะสตรีจะถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ ทำหน้าที่การเป็นแม่และภรรยา ส่วนกิจการการเมืองซึ่งเป็นเรื่องนอกบ้านควรเป็นภารกิจของชาย

2. ปัจจัยการเมือง สังคมที่ให้ คำนิยามการเมืองเฉพาะแบบทางการเมือง คือ การเมือง เป็นกิจกรรมของสถาบันการเมือง สังคมนั้นสตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อยตรงกันข้ามหากสังคมโดยอมรับว่าการเมืองมีทั้งแบบทางการเมือง และแบบไม่เป็นทางการเมือง หรือแบบธรรมชาติ สตรีจะมีโอกาสเข้าร่วมการเมืองค่อนข้างสูง สังคมใดระบอบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยสูง สตรีก็มีโอกาสเข้าร่วมทางการเมืองสูงตามไปด้วยเช่นกัน

3. ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมความเชื่ออย่างมั่นคงของคนในสังคมจนกลายเป็น วัฒนธรรมความเชื่อของสังคมย่อมมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีสังคม ที่ให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกสาว โอกาสที่สตรีมีส่วนร่วมการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็แตกต่างกันด้วย บทบาทสตรี ที่ต้องรับผิดชอบงานในครอบครัว และดูแลบุตรเป็นปัจจัยสังคมที่ทำให้ สตรีไม่มีเวลาพอ ที่จะทำงานด้านการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีจึงย่อมมีน้อยกว่าผู้ชาย

4. ปัจจัยเศรษฐกิจ การทำงานภาคการเมืองจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายสูง หากสตรีไม่มีต้นทุน ทางทุนทรัพย์ เพียงพอ โอกาสที่สตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย

5. ปัจจัยต้นทุนทางสังคม และต้นทุนทางการเมือง สตรีที่ไม่ได้ทำงานภาคสังคม สตรีที่ไม่ได้แสดงบทบาทพัฒนาชุมชนให้ชาวบ้านในชุมชนนั้นเห็นผลงาน หรือเห็นความสามารถของสตรีเอง สตรีนั้นย่อมมีต้นทุนทางสังคมและการเมืองต่ำการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีทักษะทางการเมือง มีทุนทรัพย์ มีการศึกษา ได้รับการฝึกฝนอบรมและสามารถเข้าถึงข้อมูลปัจจุบันทันเหตุการณ์ สตรีนั้นย่อมมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงเช่นกัน

สถาบันพระปกเกล้า (2544) ได้จัดให้มีโครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ปัญหา อุปสรรค ทางออก” โดยผู้วิจัยได้จัดทำตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน

ปัจจัย	กิจกรรม	ตัวชี้วัด
ด้านการเมือง	1. การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การไปเลือกตั้ง 2. การไปตรวจสอบบัญชีรายชื่อ 3. การไปฟังการอภิปรายหาเสียง 4. การช่วยหาเสียง 5. การช่วยบริจาคเงิน สิ่งของให้พรรคการเมือง 6. การชักจูงให้ผู้อื่นไปเลือกตั้ง 7. การลงบัญชีรายชื่อ 50,000 คน 8. การโทรศัพท์ไปยังรายการวิทยุ โทรทัศน์ หรือเขียนร้องเรียนลงในหนังสือพิมพ์ 9. การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง 10. การไปช่วยให้ความรู้/ข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองแก่คนอื่น 11. การร่วมประท้วงกรณีต่าง ๆ 12. การร่วมเดินขบวน 13. การร่วมกิจกรรมการให้ความร่วมมือกับ กกต. ในการตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้ง
	2. การร่วมวางแผน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมประชุมเพื่อวางแผน 2. การร่วมหาข้อมูลประกอบการวางแผน/หาบุคคล/วิธีการวางแผนหรือทรัพยากรอื่น ๆ
	3. การร่วมตัดสินใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การยกมือโหวต
	4. การร่วมปฏิบัติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมดำเนินกิจกรรม/โครงการ 2. การติดตามการดำเนินกิจกรรม/โครงการ 3. การร่วมกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม 4. การร่วมติดตามตรวจสอบกิจกรรมโครงการด้านอื่น ๆ (นอกจากการเมือง)

ตาราง 1 (ต่อ)

ปัจจัย	กิจกรรม	ตัวชี้วัด
ด้านการเมือง (ต่อ)	5. การเข้าร่วม ประชุมสัมมนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไปโดยได้รับการเชิญ 2. ไปโดยไม่ได้รับการเชิญ/ไปโดยสมัครใจ 3. ร่วมแสดงความคิดเห็น/ซักถามในการประชุมสัมมนา 4. การให้ข้อมูลเพิ่มเติมในการประชุมสัมมนา
	6. การร่วมคัดค้าน/ สนับสนุนโครงการ/ กิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การลงชื่อในหนังสือ เอกสารเพื่อคัดค้าน/สนับสนุนตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม 2. การร่วมชุมนุมคัดค้าน/สนับสนุนโครงการ/กิจกรรม 3. การร่วมทำแผ่นพับ ใบปลิว ฯลฯ 4. การร่วมจัดหาอุปกรณ์ประกอบการชุมนุมคัดค้าน/สนับสนุนโครงการ 5. การร่วมบริจาคเงินและสิ่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เงิน 6. ร่วมอภิปรายในการชุมนุมคัดค้าน/สนับสนุนโครงการ/กิจกรรม 7. การร่วมรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การตัดสติ๊กเกอร์ การตัดเอกสาร ฯลฯ 8. การก่อเหตุรุนแรง เช่น ปิดถนน ปิดห้องประชุม การใช้กำลังในรูปแบบอื่น ๆ 9. การเกลี้ยกล่อมให้เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับการดำเนินโครงการ 10. การร่วมกิจกรรม เช่น การเผาพริกเผาเกลือ การเผาหุ่น (จิตวิทยา) 11. การใช้กิจกรรมโน้มน้าวให้สนับสนุน/คัดค้านการดำเนินโครงการ 12. การจัดตั้งกลุ่มสนับสนุน/คัดค้านโครงการ (ทั้งโดยการให้เงิน/สิ่งของเป็นสิ่งตอบแทนและโดยไม่ต้องใช้เงิน/สิ่งของตอบแทน)

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการวางแผนพัฒนา ด้านการจัดทำโครงการ และด้านการตรวจสอบ โดยมุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น โดยในการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561) รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง Milbrath and Goel (1977) ตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน ของสถาบันพระปกเกล้า (2544) และงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ของรัชดา ยางธิสาร (2556) สรุปปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย 1) ด้านการเลือกตั้ง 2) ด้านการวางแผนพัฒนา 3) ด้านการจัดทำโครงการ และ 4) ด้านการตรวจสอบ

บริบทอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

อำเภอเมืองสกลนครตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอพรรณานิคม อำเภอนาหว้า (จังหวัดนครพนม) และอำเภอกุสุมาลย์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอโพนนาแก้วและอำเภอโคกศรีสุพรรณ

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเต่างอยและอำเภอภูพาน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอกุดบากและอำเภอพรรณานิคม

อำเภอเมืองสกลนคร มีพื้นที่ 1,023.4 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 194,035 คน มีความหนาแน่น 189.59 คน/ตารางกิโลเมตร

1. การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอเมืองสกลนครแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 16 ตำบล 169 หมู่บ้าน ได้แก่

1. ตำบลธาตุเชิงชุม (เขตเทศบาลนครสกลนคร)
2. ตำบลขมื่น 13 หมู่บ้าน

3. ตำบลจี้วต่อน 16 หมู่บ้าน
4. ตำบลโนนหอม 11 หมู่บ้าน
5. ตำบลเชียงเคี่ยน 17 หมู่บ้าน
6. ตำบลท่าแร่ 8 หมู่บ้าน
7. ตำบลม่วงลาย 8 หมู่บ้าน
8. ตำบลดงชน 10 หมู่บ้าน
9. ตำบลห้วยยาง 16 หมู่บ้าน
10. ตำบลพังขว้าง 14 หมู่บ้าน
11. ตำบลดงมะไฟ 11 หมู่บ้าน
12. ตำบลธาตุนาเวง 5 หมู่บ้าน
13. ตำบลเหล่าปอแดง 12 หมู่บ้าน
14. ตำบลหนองลาด 10 หมู่บ้าน
15. ตำบลฮางโฮง 11 หมู่บ้าน
16. ตำบลโคกก่อง 8 หมู่บ้าน

2. การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอเมืองสกลนคร ประกอบด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 18 แห่ง ได้แก่ โดยแยกเป็นเทศบาลนคร 1 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลนครสกลนคร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลธาตุนาเวงทั้งตำบล เทศบาลตำบล 9 แห่ง ได้แก่

- 1.1 เทศบาลตำบลดงมะไฟ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลขมิ้น
- 1.2 เทศบาลตำบลท่าแร่ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลท่าแร่
- 1.3 เทศบาลตำบลธาตุนาเวง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลธาตุนาเวงทั้งตำบล
- 1.4 เทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเชียงเคี่ยนทั้งตำบล
- 1.5 เทศบาลตำบลจี้วต่อน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลจี้วต่อนทั้งตำบล
- 1.6 เทศบาลตำบลเหล่าปอแดง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเหล่าปอแดงทั้ง

ตำบล

- 1.7 เทศบาลตำบลหนองลาด ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองลาดทั้งตำบล
- 1.8 เทศบาลตำบลฮางโฮง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลฮางโฮงทั้งตำบล

1.9 เทศบาลตำบลเมืองทองท่าแร่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าแร่
(เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลท่าแร่)

องค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น ครอบคลุมพื้นที่ตำบลขมิ้น
(เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลดงมะไฟ)
ทั้งตำบล
2. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหอม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโนนหอม
ทั้งตำบล
3. องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงลาย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลม่วงลาย
ทั้งตำบล
4. องค์การบริหารส่วนตำบลดงชน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดงชนทั้งตำบล
5. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลห้วยยาง
ทั้งตำบล
6. องค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพังขว้าง
ทั้งตำบล
7. องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดงมะไฟ
ทั้งตำบล
8. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโคกก่อ
ทั้งตำบล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เสมอ จุ่นเจริญ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราวัดประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ

โดยศึกษาตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านสิ่งรบกวนทางการเมือง ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านความพอใจในนโยบายและการบริหารงาน และตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านความสนใจในกิจกรรมทางการเมือง ด้านการมีบทบาทเคลื่อนไหวทางการเมือง ด้านการร่วมในกระบวนการทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมตามบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

โดยสรุป ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจทางการเมือง อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.61$) ด้านความพอใจในนโยบายและการบริหารงาน ($\bar{X} = 3.60$) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.59$) ด้านสิ่งรบกวนทางการเมือง ($\bar{X} = 3.57$) และด้านสังคมและเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมโดยตรงตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน ($\bar{X} = 3.65$) และ ($\bar{X} = 3.65$) ตามลำดับ รองลงมาได้แก่ ด้านการร่วมในกระบวนการทางการเมือง ($\bar{X} = 3.60$) ด้านความสนใจในกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.59$) และด้านการมีบทบาทเคลื่อนไหวทางการเมือง ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจทางการเมือง ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านสิ่งรบกวนทางการเมือง ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองด้านสังคมและเศรษฐกิจ และด้านความพอใจในนโยบายและการบริหารงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยด้านความพอใจในนโยบายและการบริหารงาน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

เมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรีมากที่สุด และปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรีน้อยที่สุด และปัจจัยทั้ง 6 ด้านนี้สามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 79.30

รัชดา ยางธิสาร (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับแนวโน้มของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับแนวโน้มของ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอ โคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคล กับแนวโน้ม ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอ โคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารทาง การเมืองกับแนวโน้มของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบล เหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร 4) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการมี ส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การ บริหารส่วนตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร จำนวน 374 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเทียบสัดส่วน (Proportional Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ค่าความเชื่อของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของ ประชาชนในตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมจาก สื่อทุกประเภทอยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายประเภท พบว่า มีการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์ มากที่สุด มีการรับรู้ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากผู้คนใกล้ชิด เพื่อน ครอบครัว มีการรับรู้ในระดับปาน กลาง ส่วนสื่อที่ประชาชนมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองน้อยที่สุด คือ นิตยสารทาง การเมือง มีการรับรู้ในระดับน้อย 2) ระดับแนวโน้มของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง

เมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) การเปรียบเทียบระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรส ที่ต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองโดยภาพรวมจากสื่อทุกประเภท และแยกเป็นรายประเภท ทุกประเภท ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การเปรียบเทียบแนวโน้มของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพสมรส แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่พบความแตกต่างกัน 5) การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน 6) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร มีจำนวน 3 ด้าน คือ (1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน (2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และ (3) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ

กานต์ เสกขุนทด (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดฉะเชิงเทรา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น และ 5) เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการศึกษาผ่านตัวแปรต้น 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านการสื่อสาร และปัจจัยด้านศักยภาพองค์กร ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริบทที่ศึกษา คือ การบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 384 คน และกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์ จำนวน 55 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

โดยสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาพรวมทุกปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการสื่อสาร 2) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการจัดทำแผนพัฒนา รองลงมา คือ การจัดทำข้อบัญญัติ ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดซื้อจัดจ้าง 3) ปัจจัยด้านบุคคล (X1) ปัจจัยด้านชุมชน (X2) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (X3) และปัจจัยด้านศักยภาพองค์กร (X4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Y) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (X3) และปัจจัยด้านศักยภาพองค์กร (X4) สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร้อยละ 52.40 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ คือ $y' = .698 + .472X3 + .267X4$ และเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ $z' = .489X3 + .272X4$ 5) การสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณว่า ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยศักยภาพองค์กร และปัจจัยด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดฉะเชิงเทรา

ชรินทร์ ประสมสุข (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในเขตพื้นที่ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในพื้นที่ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในพื้นที่ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 374 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ผลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 38-47 ปี มากที่สุด มีสถานภาพสมรสมากกว่าสถานภาพโสด มีการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด และมีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาทต่อเดือน มากที่สุด ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า เกษตรกรทราบว่ วันรัฐธรรมนูญตรงกับวันที่ 10 ธันวาคมของทุกปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.6 รองลงมาคือ เกษตรกรทุกคนมีเสรีภาพในการนับถือศาสนาหรือลัทธิใด ๆ ก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 80.7 และทราบว่ ชายที่มีสัญชาติไทย เมื่ออายุย่างเข้า 18 ปีบริบูรณ์ ในพุทธศักราชใด ต้องไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินภายในพุทธศักราชนั้นน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.8 ความโน้มเอียงทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยระดับความถี่ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในเขตพื้นที่ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ที่ว่า ข้าพเจ้าคิดว่าการเลือกตั้งเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 ข้าพเจ้าคิดว่ารัฐบาลควรเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล อยู่ในระดับรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 4.13 และข้าพเจ้ารู้สึกว่ นักการเมืองส่วนใหญ่มีความซื่อสัตย์ สุจริต น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.52 การติดตามข่าวสารทางการเมือง พบว่ ระดับความถี่ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในเขตพื้นที่ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยระดับที่ที่ว่ ทำนรับฟังการถ่ายทอดข่าวจากโทรทัศน์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.37 ทำนรับฟังการวิเคราะห์ วิจัยประเด็นทางการเมืองจากโทรทัศน์ อยู่ในระดับรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 2.88 และทำนรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากทาง Internet เช่น YouTube น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 1.84 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่ ตัวแปรความรู้ความเข้าใจทางด้านการเมือง ความโน้มเอียงทางการเมือง และการติดตามข่าวสารทางการเมือง

มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และสมการพยากรณ์ ประกอบไปด้วย ตัวแปรความรู้ความเข้าใจทางการเมือง และการติดตามข่าวสารทางการเมืองร่วมกันอธิบาย การมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ร้อยละ 21.8

รัฐ กันภัย (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดภาคตะวันตก ตอนล่าง การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้ข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชนและการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดภาคตะวันตกตอนล่าง 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสาร และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับรู้ข่าวสารกับการพัฒนาท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลเขตจังหวัดภาคตะวันตกตอนล่าง และ 3) ศึกษาปัจจัยการรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดภาคตะวันตกตอนล่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคตะวันตกตอนล่าง โดยใช้วิธีการเลือกแบบ โควตา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 399 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

โดยสรุป ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเขต จังหวัดภาคตะวันตกตอนล่าง มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด มีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนามากที่สุด และมีการพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มากที่สุด 2) ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสาร และการมีส่วนร่วม ของประชาชนกับการพัฒนาท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลเขตจังหวัดภาคตะวันตก ตอนล่าง มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกตัวและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปร ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการพัฒนาท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล มากที่สุด คือ สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา และตัวแปรที่มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการพัฒนาท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล น้อยที่สุดคือ การรับรู้ข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต 3) การรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชน

ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตจังหวัดภาคตะวันตกตอนล่าง มีค่าอำนาจการพยากรณ์ ร้อยละ 54.9 ข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงคุณภาพ จะเห็นได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อกระจายข่าวและเสียงตามสายของหมู่บ้าน

ฐานิตา เฉลิมช่วง (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา 2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทราและ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในระดับเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามโดยมีข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.48 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ย 4.39 ปัจจัยด้านบุคคล มีค่าเฉลี่ย 4.03 และปัจจัยด้านสิ่งรบกวนทางการเมืองอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.99 ตามลำดับ 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.36 รองลงมา คือ ด้านการติดต่อเป็นการเฉพาะ มีค่าเฉลี่ย 3.89 ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 2.81 และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.16 ตามลำดับ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรามากที่สุด คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง พบว่าการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนเป็นหน้าที่ตามกฎหมายอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสิ่งรบกวนทางการเมือง พบว่า ข้อมูลข่าวสารจากเทศบาลและผู้นำท้องถิ่นส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคม พบว่า ค่านิยมเก่า เรื่องทำตามคำสั่ง ยึดระเบียบเคารพอาวุโส

มีความจงรักภักดี ถูกต้องอยู่แล้วไม่ควรเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากที่สุด และปัจจัยสุดท้าย คือ ปัจจัยด้านบุคคล พบว่า บุคคลรอบข้างมีอิทธิพลต่อความสนใจเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด

วัฒนา นนทชิต (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการสื่อสารทางการเมืองจากการสื่อสารทางการเมืองจากสื่อบุคคล และการสื่อสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน 2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองท่าข้าม ในลักษณะของการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้แทนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับดูแลการปกครองท้องถิ่น และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองท่าข้ามดำเนินการวิจัยโดยทอดแบบสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในเขตเทศบาลเมืองท่าข้าม ทั้ง 22 ชุมชน รวม 400 ตัวอย่าง ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นอยู่ในระดับน้อย ส่วนระดับการสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลในรูปแบบของการสื่อสารทางการเมืองจากสื่อบุคคล และการสื่อสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากการสื่อสารทางการเมืองยังอยู่ในระดับน้อยเช่นกันการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นในด้านของการเลือกตั้งผู้แทนท้องถิ่น และการกำกับดูแลการปกครองท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อประชาชนมีพฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองในระดับที่มากขึ้นจากช่องทางการสื่อสารดังกล่าว จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นมากขึ้นตามไปด้วย

บุศรา โพธิสุข (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ

ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และเศรษฐกิจ 3) เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบล ช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านช่างเคียน หมู่บ้าน เจ็ดยอด หมู่บ้านช่วงสิงห์ หมู่บ้านสนสวย ซึ่งมีจำนวนประชากร 9,118 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 383 คน โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลคืนได้ จำนวน 361 คน คิดเป็นร้อยละ 94.26 และการจัดเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพกับกลุ่มตัวอย่าง เจาะจง โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชนทั้ง 4 หมู่บ้าน คณะผู้บริหารบุคลากรเจ้าหน้าที่ ของเทศบาลตำบลช้างเผือก จำนวน 20 คน และการสนทนากลุ่ม (Focus group) ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับปาน กลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 ซึ่งสามารถเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านหลักอบ ริหานियธรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.27 ด้านการ ร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.86 ด้านการตัดสินใจ ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.72 และด้านการดำเนินการเลือก ตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.59 ตามลำดับ ผลการศึกษาการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ และการศึกษา ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ และสถานภาพ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นไม่ แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ พบว่า อาชีพ รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัญหาพบว่า ประชาชนยังมีการปลูกฝังในระบบอุปถัมภ์อยู่ มีการแบ่งกลุ่ม ไม่ค่อยมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมเฉพาะช่วงเลือกตั้ง และการประชาสัมพันธ์เลือกตั้งยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ แนวทางแก้ไขปัญหา ควรปลูกฝังให้ ประชาชนมีความคิดที่เป็นประชาธิปไตย ให้ตระหนักในการใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อสังคมและ ประโยชน์ของส่วนร่วม ควรมีการรณรงค์ให้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ยิ่งขึ้น และควรประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้ครอบคลุมพื้นที่

อำนาจ ศรีพระจันทร์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ปี 2555 ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี (2) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ปี 2555 ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณผสมผสานการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณคือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีในเขตอำเภอบ้านผือ คัดเลือกโดยสุทธทาโรยามาเน่ จำนวน 398 คน โดยใช้แบบสอบถาม และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาลหรือผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 17 คน โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า (1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการเป็นฐานคะแนนเสียงและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง การไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก และติดตามกระบวนการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง (2) ปัจจัยที่มีผลต่อมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาเลือกผู้สมัครด้านคุณสมบัติส่วนตัว เป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานสูง มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอยู่ในระดับมาก ด้านนโยบายของผู้สมัครเป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ผลประโยชน์ตอบแทนจากการช่วยงานประเพณีต่าง ๆ ของชาวบ้านสม่ำเสมอ และสัญญาว่าจะทำสิ่งต่าง ๆ ให้หลังจากได้รับเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก และด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว/การอุปถัมภ์ของผู้สมัครประชาชนเคารพนับถือศรัทธาส่วนตัว (3) เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แสดงให้เห็นว่าปัจจัยภายในมีผลต่อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ความสัมพันธ์ส่วนตัว การที่ผู้สมัครอุปถัมภ์ประชาชนมีผลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

ณัฐรินทร์ เณลิมฤทธิวัฒน์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม กลุ่มตัวอย่างคือ สตรีในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง และสถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบ สมมติฐานโดยใช้ สถิติ t-test และ One-way ANOVA โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1) สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าสตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นด้านการเลือกตั้งด้านการแสดง ความคิดเห็น ด้านการจัดตั้งและรวมกลุ่ม ผลประโยชน์และด้านการแสดงออกของประชาชน อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน 2) สตรีที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นไม่แตกต่างกันส่วนสตรีที่มีอายุอาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

เพ็ญศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำแนกตามปัจจัยทางสังคม 3) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 4) ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งใน อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 394 คน โดยใช้แบบสอบถาม

เป็นเครื่องมือในการวิจัย ข้อมูลที่ได้จากการ ตอบแบบสอบถามของประชากรนำมา ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test สรุป ผลการวิจัย ดังนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที จังหวัด สมุทรสงคราม พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=3.43) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ใน ระดับ มากที่สุดในด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย=3.60) รองลงมา ด้านการ เป็นนักกิจกรรมในชุมชน (ค่าเฉลี่ย=3.49) ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง (ค่าเฉลี่ย=3.48) ด้านการเป็นผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย=3.37) ด้าน การเป็นผู้ ประท้วง (ค่าเฉลี่ย=3.33) และด้านการติดต่อกับทางราชการ (ค่าเฉลี่ย=3.30) ปัจจัยทาง สังคม ได้แก่ อายุ และ อาชีพของประชาชนที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ยกเว้น เพศ ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และและ ประสบการณ์เป็น กรรมการในการจัดการเลือกตั้งแตกต่างกัน ยกเว้น ตำแหน่งทางสังคมต่างกันมีส่วนร่วม ทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ร้อยละ 45.1 กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในเรื่อง ผู้นำท้องถิ่นไม่ได้แนะนำให้ประชาชนได้รู้และเข้าใจหน้าที่ในทางการเมือง และ ไตร่ตรองถึงบทบาทหน้าที่ในการใช้สิทธิอย่างถูกต้อง ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอ บางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39.7 ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้นำท้องถิ่นควรให้คำแนะนำแก่ ประชาชนถึงบทบาทหน้าที่ในการ ใช้สิทธิอย่างถูกต้อง

คงฤทธิ กุลวงษ์ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม การศึกษานี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย เชิงปริมาณเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการ ทำวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือ ประชาชนมีความ

สนใจในข้อมูลข่าวสาร ทางการเมืองน้อย ด้านแสดงความคิดเห็น กล่าวคือ ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองน้อย ด้านการตัดสินใจ กล่าวคือ ประชาชนมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้นำ และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทางการเมืองน้อย และด้านการติดตามตรวจสอบ กล่าวคือประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบนโยบายของพรรคการเมือง และนักการเมืองน้อย

จรรยา มาศ พลอดแก้ว (2562) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ และเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของประชาชนจังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,306,608 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรปราการ, 2561) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบประมาณค่าสัดส่วน โดยใช้ตาราง Taro Yamane ที่ระดับความน่าเชื่อถือ 95% การศึกษาครั้งนี้กำหนดขนาดตัวอย่างที่ 400 ตัวอย่าง ผลการศึกษาค้นพบว่า 1) ลักษณะการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง ผลจากการศึกษา พบว่า การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ เช่น โทรศัพท์มือถือ วิทยุ นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ 2) พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเลือกจดจำ รองลงมาคือ ด้านการเลือกรับรู้และการตีความหมาย ด้านการเลือกเปิดรับข่าวสาร และด้านการเลือกให้ความสนใจ เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองที่ต่างกัน ในด้าน เพศ อาชีพ และประสบการณ์การมีส่วนร่วมทางการเมือง

งานวิจัยต่างประเทศ

Kaufman (1994) พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน พบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้และระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีนักวิชาการชาวต่างประเทศยังได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ของการศึกษากับการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า บุคคลที่มี

การศึกษาดีจะตระหนักในผลกระทบที่รัฐบาลมีต่อบุคคลแต่ละคนมากกว่าบุคคลที่ระดับ การศึกษาน้อย บุคคลที่มีการศึกษาดีจะติดตามข่าวสารทางการเมือง และให้ความสนใจต่อ การรณรงค์หาเสียงมากกว่าบุคคลที่มีการศึกษาน้อย บุคคลที่มีการศึกษาดีจะยิ่งมีข่าวสาร ทางการเมืองมาก บุคคลที่มีการศึกษาดีจะมีความคิดเห็นในเรื่องการเมืองกว้างขวางมาก ความสนใจต่อการเมืองจะมีเป้าหมายหรือประเด็นที่กว้างกว่า บุคคลที่มีการศึกษาดีมี แนวโน้มว่าจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการถกเถียงพูดคุย ทางการเมืองกัน บุคคลที่มีการศึกษาดี จะรู้สึกมีอิสระที่จะพูดคุยเรื่องการเมืองกับคนโดยทั่ว ๆ ไป บุคคลที่มีการศึกษาดีจะมี แนวโน้มว่าจะมองว่าตนเองมีความสามารถที่จะใช้อิทธิพลกับรัฐบาลได้

Conway (2000) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคน อเมริกันในเชิงพหุมิติเกี่ยวกับปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน (mass media) พบว่า การกระจาย เสียง การช่วยอุดหนุนในการลงโฆษณา และการจัดให้มีเวทีสาธารณะปราศรัยตอบโต้กัน ระหว่างผู้เข้าแข่งขัน ทางโทรทัศน์โดยเฉพาะในช่วงของการเลือกตั้งมีอิทธิพลต่อการ ตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกผู้แทนของประชาชนมากกว่าปกติ

Bari (2005, pp. 3-5 อ้างถึงใน สมสุดา ผู้พัฒนา และจุฬารัตน์ วัฒนนะ, 2556, หน้า 27-28) ได้จัดทำรายงานชื่อ “Women’s political participation: Issues and challenges” ให้แก่ Division for the advancement of women (DAW), United Nation Bari ได้เสนอปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไว้ ดังนี้ 1) ปัจจัยด้าน อุดมการณ์ สังคมที่มีอุดมการณ์ว่าชายเป็นใหญ่ สตรีจะมีโอกาสมีส่วนร่วม ทางการเมือง น้อยเพราะสตรีจะถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ ทำหน้าที่การเป็นแม่และภรรยา ส่วนกิจการ การเมืองซึ่งเป็นเรื่องนอกบ้านควรเป็นภารกิจของชาย 2) ปัจจัยการเมือง สังคมที่ให้ คำ นิยามการเมืองเฉพาะแบบทางการเมือง คือ การเมือง เป็นกิจกรรมของสถาบันการเมือง สังคมนั้นสตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อยตรงกันข้ามหากสังคมโดยอมรับว่า การเมืองมีทั้งแบบทางการเมือง และแบบไม่เป็นทางการเมืองหรือแบบธรรมชาติ สตรีจะมีโอกาสเข้า ร่วมการเมืองค่อนข้างสูง สังคมใดระบอบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยสูง สตรีก็มีโอกาส เข้าร่วมทางการเมืองสูงตามไปด้วยเช่นกัน 3) ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมความเชื่ออย่าง มั่นคงของคนในสังคมจนกลายเป็นวัฒนธรรมความเชื่อของสังคมย่อมมีผลต่อการมี ส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีสังคมที่ให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกสาว โอกาสที่ สตรีมีส่วนร่วมการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันการมีส่วนร่วม ทางการเมืองก็แตกต่างกันด้วย บทบาทสตรีที่ต้องรับผิดชอบงานในครอบครัว และดูแลบุตร

เป็นปัจจัยสังคมที่ทำให้สตรีไม่มีเวลาพอที่จะทำงานด้านการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีจึงย่อมน้อยกว่าผู้ชาย 4) ปัจจัยเศรษฐกิจ การทำงานภาคการเมืองจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายสูง หากสตรีไม่มีต้นทุนทางทุนทรัพย์เพียงพอโอกาสที่สตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย 5) ปัจจัยต้นทุนทางสังคมและต้นทุนทางการเมือง สตรีที่ไม่ได้ทำงานภาคสังคมสตรีที่ไม่ได้แสดงบทบาทพัฒนาชุมชนให้ชาวบ้านในชุมชนนั้นเห็นผลงาน หรือเห็นความสามารถของสตรีเองสตรีนั้นย่อมมีต้นทุนทางสังคมและการเมืองต่ำการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีทักษะทางการเมือง มีทุนทรัพย์ มีการศึกษา ได้รับการฝึกฝนอบรมและสามารถเข้าถึงข้อมูลปัจจุบันทันเหตุการณ์ สตรีนั้นย่อมมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงเช่นกัน

Howell (2006, Abstract) ได้ศึกษาการเข้าร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในจีน ซึ่งการเข้าร่วมการเมืองของผู้หญิงในคณะกรรมการหมู่บ้านในจีนยังอยู่ในระดับต่ำ ตั้งแต่มีการปฏิรูปทางการเมือง ซึ่งตั้งแต่ปี 1988 พบว่า ผู้หญิงที่เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน อาจเนื่องมาจากการขาดแคลนผู้หญิงที่มีความสามารถ การกีดกันทางการเมือง พบว่ายังมีทัศนคติที่มองว่าผู้หญิงด้อยกว่าผู้ชายไม่มีความสามารถเป็นผู้นำ

Weitz-Shapiro, R. and Winter, M.S. (2008) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะศึกษาจากตัวประชากรหรือพลเมืองในรัฐนั้น ๆ เป็นตัวแปรหลัก แต่ทั้งคู่ได้ร่วมกันศึกษาว่า “การเมืองเข้าไปมีส่วนร่วมกับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี” มีผลต่อการพัฒนากรมธุรกิจธนาคารระดับนานาชาติ ซึ่งสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่วอชิงตันดีซี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศของงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการวางแผนพัฒนา ด้านการจัดทำโครงการ และด้านการตรวจสอบ โดยมุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครในระดับต่าง ๆ ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ของประชาชนเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการทางการเมือง กล่าวคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย โดยปัจจัยที่มีความสำคัญและส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง เพราะข้อมูล

ข่าวสารเป็นสิ่งที่สำคัญ ผู้ที่สามารถเข้าถึงเข้าข้อมูลข่าวสารและสามารถนำข้อมูลมาใช้ให้เกิด ประโยชน์และสร้างอำนาจให้กับตนเอง ดังเช่นในภาคการเมือง ประชาชนต้องการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีความสำคัญต่อการปกครอง การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาด้าน การเมือง เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เสนอแนะข้อคิดเห็น ตลอดจนการกำหนดและตรวจสอบการนำนโยบาย ต่าง ๆ ไปปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นช่องทางการสื่อสารอีกช่องทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างอำนาจและ ผลประโยชน์ให้กับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาแนวความคิดและค้นคว้าข้อมูลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้แบบสอบถามทำการสำรวจความคิดเห็นเพื่อการวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 195,908 คน (สำนักทะเบียนกรมการปกครอง ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2563)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973, p.127 อ้างถึงใน สมเกียรติเกียรติเจริญ, 2552) โดยมีวิธีการคำนวณจากสูตร ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

แทนค่า N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ศึกษา
 e = ค่าความคาดเคลื่อนของตัวอย่างไม่เกินร้อยละ .05
 n = จำนวนขนาดตัวอย่างที่กำหนดได้
 จะได้

$$n = \frac{195,908}{1 + 195,908(0.05)^2}$$

$$n = 399.18$$

$$n \approx 400$$

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามสูตรการคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทน
 ของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling)
 และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างมากขึ้นตาม
 สัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละตำบล

ตาราง 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ตำบล		จำนวน (คน)	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ธาตุเชิงชุม	53,956	110
2	ขมิ้น	18,952	38
3	หนองลาด	6,670	14
4	สว่างโฮง	8,644	18
5	เซียงเครือ	17,054	34
6	ท่าแร่	11,923	24
7	โคกก่อง	4,712	10
8	ม่วงลาย	4,984	10
9	ดงชน	5,216	11
10	เหล่าปอแดง	8,432	17
11	โนนหอม	7,209	15
12	จิวดอน	8,654	18
13	ดงมะไฟ	8,220	17
14	ห้วยยาง	12,604	26
15	พังขว้าง	15,891	32
16	ธาตุนาเวง	2,787	6
รวม		195,908	400

ที่มา : สำนักทะเบียน กรมการปกครอง (2563)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนงานผลงานเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประมวลสร้างแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อบรรยายคุณลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ของประชาชน ข้อคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) การให้คะแนนในระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาปริสุทธิ, 2553, หน้า 197)

5 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ข้อคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) การให้คะแนนในระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาปริสุทธิ, 2553, หน้า 197)

5 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้เครื่องมือในการวิจัยมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัยมากที่สุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิตยสาร นิตยสารเฉพาะ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัย เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม และข้อคำถาม

2. สร้างแบบสอบถามโดยการศึกษาค้นคว้าจากหลักการแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561), รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง Milbrath and Goel (1977) ตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน ของสถาบันพระปกเกล้า (2544) และแนวคิดเกี่ยวกับประเภทของสื่อ ของ Almond and Powell (1966, p. 167) เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหา นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยกำหนดข้อคำถามให้มีจำนวนมากไว้ก่อน แล้วจึงนำมาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องที่สุด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหา และความถูกต้อง

4. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา (Wording) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 253-254)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึงข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน, ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไป

วัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนทรงคุณวุฒิ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อ จึงผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชชาติ ชัญชิตปรีชา รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.2 รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิติเลิศไพศาล คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาพรรณ สวัสดิ์ไธสง กรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.4 นางสาวรุ่งนภา ทูมาจันทร์ ผู้อำนวยการกองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

4.5 นางสาวแสงจันทร์ ศรีหิน หัวหน้าฝ่ายการมีส่วนร่วมทางการเมือง กองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

6. นำแบบสอบถามไปเสนอขอจริยธรรมวิจัย จากสถาบันวิจัยและพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คณะกรรมการจริยธรรมวิจัยเสนอแนะมา เลขที่ใบรับรอง 073/2563 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2563

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด

8. แบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item–Total Correlation) โดย

เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.361 ขึ้นไปไว้ใช้ในการวิจัย ซึ่งแบบสอบถามได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่างในข้อคำถาม ดังนี้

1) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 0.381-0.891

2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน อยู่ระหว่าง 0.381-0.891

3) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน อยู่ระหว่าง 0.387-0.867

9. นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ด้วยวิธีครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.70 ขึ้นไป โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

1) แบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น .919

2) แบบสอบถามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ได้ค่าความเชื่อมั่น .911

3) แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้ค่าความเชื่อมั่น .939

10. นำแบบสอบถามดังกล่าว ที่ผ่านการทดลองใช้ และหาค่าความเชื่อมั่น มาทำการปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม

3. กำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบการเก็บแบบสอบถาม
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามจำนวนรวมทั้งสิ้น 400 คน พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม
5. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล หากมีฉบับใดไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวน และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมานำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1. เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบ และคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เท่านั้นไปวิเคราะห์
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยการลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
3. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - 3.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลตามแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)
 - 3.2 การวิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคำถามเป็นรายข้อและรายด้าน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของ Best (1993 อ้างถึงใน สิ้น พันธุ์พินิจ, 2554, หน้า 155) ดังนี้
 - 4.51–5.00 หมายถึง มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับมากที่สุด
 - 3.51–4.50 หมายถึง มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับน้อยที่สุด

3.3 การวิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคำถามเป็นรายข้อและรายด้าน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของ Best (1993 อ้างถึงใน สิ้น พันธุ์พินิจ, 2554, หน้า 155) ดังนี้

4.51–5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

3.4 การทดสอบสมมติฐานเพื่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติค่า t ชนิด One Sample t-test และ F-test ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

3.5 การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) ใช้ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

2.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's-Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติ t-test และ F-test เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ดำเนินการโดย

4.1 ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวแบบที่ใช้ในการศึกษาเพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การศึกษาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยมีสูตร ดังนี้ (ภัทรพร เกษสังข์, 2549, หน้า 168)

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - \sum x\sum y}{\sqrt{(N\sum x^2 - (\sum x)^2)(N\sum y^2 - (\sum y)^2)}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
 N แทน จำนวนข้อมูลของชุดที่ 1 หรือ 2
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 1
 $\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 2
 $\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนนแต่ละคู่ของชุดที่ 1 และ
 ชุดที่ 2
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนน
 ชุดที่ 1
 $\sum y^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนน
 ชุดที่ 2
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 1 ยกกำลังสอง
 $(\sum y)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 2 ยกกำลังสอง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) มีค่าระหว่าง -1 ถึง +1 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 แสดงว่าตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยทิศทางของความสัมพันธ์พิจารณาจากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ กล่าวคือ ถ้าเป็นไปในทางบวก แสดงว่าค่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกัน ถ้าเป็นไปในทิศทางลบ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้ามหรือผกผันกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะลด แต่ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม
2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะเพิ่ม แต่ถ้า X ลด Y จะลดด้วย
3. ค่า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันมาก

4. ค่า r เข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม มีความสัมพันธ์กันมาก

5. ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2553, หน้า 376-377)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71-0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

4.2 การศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปร ตัวแปรหนึ่งเรียกว่าตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ (Independent variable) แทนด้วย X อีกตัวแปรหนึ่งเรียกว่าตัวแปรตาม (Dependent variable) แทนด้วย Y เป็นการดูความสัมพันธ์ว่าถ้า ตัวแปรอิสระเปลี่ยนแปลงไปแล้วตัวแปรตามเปลี่ยนแปลงด้วยหรือไม่ ซึ่งสองตัวแปรนั้นจะต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ การวิเคราะห์การ

ถดถอยสามารถเขียนรูปแบบความสัมพันธ์ของสองตัวแปรได้ในรูปของสมการการถดถอย ซึ่งสามารถพยากรณ์ค่าได้ในอนาคต หรือสามารถดูแนวโน้มของตัวแปรตามได้เมื่อเราทราบค่าตัวแปรอิสระ (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2557)

การวิเคราะห์การถดถอยเมื่อมีตัวแปรอิสระหนึ่งตัวแปรและตัวแปรตามหนึ่งตัวแปร แต่ถ้าหากตัวแปรตามหนึ่งตัวแปรกับตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัวแปรจะเรียกว่าการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย เขียนความสัมพันธ์แสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta X_i + \varepsilon_i$$

เมื่อ β_0 แทนระยะตัดแกน y (y-intercept)

β แทนความชันของเส้นถดถอย (slope)

$$\hat{y}_i = \hat{\beta}_0 + \hat{\beta} x_i \quad \text{หรือจะได้ว่า}$$

$$\hat{Y}_i = b_0 + bX_i$$

5. การหาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ที่ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ให้ดียิ่งขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) นายสมัย โพธิทองดี รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร รักษาราชการแทน รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
- 2) นายโกมุท ชีษณานนท์ นายกเทศมนตรีเทศบาลนครสกลนคร
- 3) ว่าที่ ร.ต.เกรียงศักดิ์ ชุกกลิ่น ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์ สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร
- 4) นางสาวปรีญา เกาวัลชาลี หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
- 5) นายวิชาญ อธิติฤกษ์มงคล ปลัดอาวุโส อำเภอเมืองสกลนคร
- 6) ว่าที่ ร.ต.วชราวุฒิ สมน้อย หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วน ว.รุ่งเรือง 1991
- 7) นายปรีดา โมละดาด ผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัดโมละดาก่อสร้าง

- 8) นางคำบาล เกื่อนแก้ว ประธานชุมชนหนองสนม ตำบลธาตุเชิงชุม
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- 9) นางอลิสา ก้อนแพง ผู้แทนชุมชนหนองสนม ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอ
เมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- 10) นางนภัสดา อุไร แม่คำ
เมื่อได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัย
นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จัดกลุ่มประเด็นนำเสนอ
เชิงพรรณนา เพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน
เขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. การศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบแบบที (t-test)
ANOVA	แทน	การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of covariance)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบแบบเอฟ (F-test)
df	แทน	ค่าองศาแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (sum of square)
MS	แทน	ความแปรปรวน (Mean of sum of square)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
R ² Adj	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว

b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวพยากรณ์
TNEW	แทน	ผลรวมของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน
NEW ₁	แทน	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้านสื่อบุคคล
NEW ₂	แทน	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้านสื่อมวลชน
TPAR	แทน	ผลรวมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
PAR ₁	แทน	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้านการเลือกตั้ง
PAR ₂	แทน	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้านการวางแผนพัฒนา
PAR ₃	แทน	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้านการจัดทำโครงการ
PAR ₄	แทน	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้านการตรวจสอบ
P-Value	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ/ค่าความน่าจะเป็น
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน แยกออกเป็น 6 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของ
ประชาชน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่
ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัด
สกลนคร

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สำหรับรายละเอียดในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=400)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	217	54.25
- หญิง	183	45.75
2. อายุ		
- ไม่เกิน 30 ปี	85	21.25
- อายุ 31-40 ปี	124	31.00
- อายุ 41-50 ปี	103	25.75
- อายุ 51-60 ปี	74	18.50
- มากกว่า 60 ปี	14	3.50
3. ระดับการศึกษา		
- ประถมศึกษา	35	8.75
- มัธยมศึกษา/ปวช.	90	22.50
- ปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	138	34.50
- ปริญญาตรีขึ้นไป	137	34.25

ตาราง 3 (ต่อ)

(n=400)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
4. อาชีพ		
- เกษตรกร	79	19.75
- ค้าขาย	63	15.75
- ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	51	12.75
- รับจ้างทั่วไป	29	7.25
- พนักงานบริษัทเอกชน	52	13.00
- รับราชการ	76	19.00
- อาชีพอื่น ๆ เช่น นักเรียนนักศึกษา, แม่บ้าน,ว่างงาน	50	12.50
5. รายได้ต่อเดือน		
- ไม่เกิน 10,000 บาท	54	13.50
- 10,001-15,000 บาท	156	39.00
- 15,001-20,000 บาท	133	33.25
- ตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป	57	14.25

ตาราง 3 (ต่อ)

(n=400)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
6. ตำบลที่อาศัยอยู่		
- ตำบลธาตุเชิงชุม	110	27.50
- ตำบลขม้น	38	9.50
- ตำบลหนองลาด	14	3.50
- ตำบลฮางโฮง	18	4.50
- ตำบลเชียงเครือ	34	8.50
- ตำบลท่าแร่	24	6.00
- ตำบลโคกก่อง	10	2.50
- ตำบลม่วงลาย	10	2.50
- ตำบลดงชน	11	2.75
- ตำบลเหล่าปอแดง	17	4.25
- ตำบลโนนหอม	15	3.75
- ตำบลจิวต่อน	18	4.50
- ตำบลดงมะไฟ	17	4.25
- ตำบลห้วยยาง	26	6.50
- ตำบลพังขว้าง	32	8.00
- ตำบลธาตุนาเวง	6	1.50
รวม	400	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54.25 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 มีการศึกษาในระดับปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.75 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 และอาศัยอยู่ในตำบลธาตุเชิงชุมมากที่สุด จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ของประชาชน

ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ในเขต
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 4-6

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
ทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
โดยรวมและรายด้าน

(n=400)

ด้าน ที่	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	สื่อบุคคล	3.30	0.68	ปานกลาง
2	สื่อมวลชน	3.18	0.72	ปานกลาง
รวม		3.24	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ในเขต
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อ
พิจารณารายด้าน พบว่า มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง ทุกด้าน
โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สื่อบุคคล ($\bar{X} = 3.30$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
สื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.18$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
ทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ด้านสื่อบุคคล รายชื่อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน	3.46	0.87	ปานกลาง
2	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.39	0.83	ปานกลาง
3	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.34	0.89	ปานกลาง
4	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากการสนทนาทางการเมืองจากผู้คนใกล้ชิด เพื่อน ครอบครัว	3.49	0.86	ปานกลาง
5	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากนักการเมืองท้องถิ่น/สมาชิกองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	3.14	0.99	ปานกลาง
6	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่รัฐ	3.34	0.82	ปานกลาง
7	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากการสนทนากับประชาชนผู้เกี่ยวข้อง	3.28	0.80	ปานกลาง
8	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสมาชิกหรือผู้แทนของพรรคการเมือง	2.97	0.91	ปานกลาง
รวม		3.30	0.68	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ในเขต
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านสื่อบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับ

ปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการสนทนาทางการเมืองจากผู้คนใกล้ชิด เพื่อน ครอบครัว ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมาคือท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสมาชิกหรือผู้แทนของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 2.97$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
 ทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
 ด้านสื่อมวลชน รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากวิทยุ	3.33	0.97	ปานกลาง
2	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์	3.55	0.95	มาก
3	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อสิ่งพิมพ์	3.36	0.90	ปานกลาง
4	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก/ไลน์/ยูทูป/ทวิตเตอร์/ไอจี	3.51	0.98	มาก
5	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการจัดนิทรรศการทางการเมือง	3.04	0.95	ปานกลาง
6	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการเมือง	3.00	0.92	ปานกลาง
7	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากบทความวิจารณ์หรือวิเคราะห์การเมือง	2.90	1.01	ปานกลาง
8	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ	2.76	1.02	ปานกลาง
รวม		3.18	0.72	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านสื่อมวลชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.55$) มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากช่องทางอินเทอร์เน็ต

เช่น เฟซบุ๊ก/ไลน์/ยูทูป/ทวิตเตอร์/ไอจี ($\bar{X} = 3.51$) มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.76$) มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 7-11

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน

(n=400)

ด้าน ที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ด้านการเลือกตั้ง	3.32	0.63	ปานกลาง
2	ด้านการวางแผนพัฒนา	3.03	0.86	ปานกลาง
3	ด้านการจัดทำโครงการ	3.02	0.88	ปานกลาง
4	ด้านการตรวจสอบ	2.97	0.93	ปานกลาง
รวม		3.11	0.72	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.03$) ด้านการจัดทำโครงการ ($\bar{X} = 3.02$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบ ($\bar{X} = 2.97$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง
รายชื่อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.84	0.87	มาก
2	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	3.83	0.85	มาก
3	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/ องค์การบริหารส่วนตำบล	3.77	0.91	มาก
4	การมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งใน ระดับชาติและระดับท้องถิ่น	3.35	0.98	ปานกลาง
5	การสนับสนุนหรือบริจาคปัจจัยต่าง ๆ ในการ เลือกตั้ง	2.89	1.03	ปานกลาง
6	การเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง	2.79	1.07	ปานกลาง
7	การเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐาน คะแนนเสียง	2.84	1.08	ปานกลาง
8	การติดตามผลการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและ ระดับท้องถิ่น	3.24	1.01	ปานกลาง
รวม		3.32	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.84$) มีส่วนร่วมในระดับมาก รองลงมาคือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ($\bar{X} = 3.83$) มีส่วนร่วมในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.79$) มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผน
พัฒนา รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านมีส่วนร่วมในการคิดรูปแบบวิธีการพัฒนาเพื่อ แก้ปัญหาชุมชน	3.05	1.09	ปานกลาง
2	ท่านเข้าร่วมโครงการจัดเวทีประชาคมของ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ	3.11	1.00	ปานกลาง
3	ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อทราบวัตถุประสงค์ในการ จัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ	3.15	0.95	ปานกลาง
4	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาของชุมชนต่อ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงาน ราชการอื่น ๆ	3.03	0.96	ปานกลาง
5	ท่านร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของ ชุมชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ หน่วยงานราชการอื่น ๆ	2.99	0.96	ปานกลาง
6	ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและ ลดปัญหาของท้องถิ่น	2.88	0.99	ปานกลาง
รวม		3.03	0.86	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อทราบวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.15$) รองลงมาคือ

ท่านเข้าร่วมโครงการจัดเวทีประชาคมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.11$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.88$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกเกี่ยวกับการร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำโครงการต่าง ๆ	3.10	1.07	ปานกลาง
2	นำเรื่องเกี่ยวกับปัญหาท้องถิ่นหรือข้อเสนอโครงการต่าง ๆ ตามความต้องการของประชาชนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการอื่น ๆ เข้าดำเนินการ	3.08	1.05	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน น้ำไหล ไฟสว่าง ทางสะดวก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.10	0.98	ปานกลาง
4	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.00	0.98	ปานกลาง
5	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2.94	0.96	ปานกลาง
6	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2.91	1.03	ปานกลาง
	รวม	3.02	0.88	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน น้ำไหล ไฟสว่าง ทางสะดวก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.10$) รองลงมาคือ เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกเกี่ยวกับการร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำโครงการต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.10$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.91$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบรายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.02	1.02	ปานกลาง
2	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2.98	1.00	ปานกลาง
3	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบวิเคราะห์ปัญหา กิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.02	1.05	ปานกลาง
4	ท่านมีส่วนร่วมในการหาแนวทางแก้ไขปัญหากิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2.94	1.04	ปานกลาง
5	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจจากผลสัมฤทธิ์จากกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2.89	1.02	ปานกลาง
รวม		2.97	0.93	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.02$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบวิเคราะห์ปัญหากิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.02$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจจากผลสัมฤทธิ์จากกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.89$)

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัย
ส่วนบุคคล**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน
เขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ
แบบสอบถาม อันประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ
ตำบลที่อาศัยอยู่ รายละเอียดดังตาราง 12-35

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล
ด้านเพศ

(n = 400)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง		ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		t	Sig.
		ชาย (217 คน)	หญิง (183 คน)		
1	ด้านการเลือกตั้ง	3.39	3.23	2.568	.011*
2	ด้านการวางแผนพัฒนา	3.09	2.97	1.308	.192
3	ด้านการจัดทำโครงการ	3.10	2.92	1.995	.047*
4	ด้านการตรวจสอบ	3.08	2.84	2.648	.008**
รวม		3.19	3.01	2.396	.017*

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง
เมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วน
บุคคลด้านเพศ โดยใช้ค่า t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า การมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวมมี
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชาย มีส่วนร่วมทาง
การเมืองสูงกว่าเพศหญิง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเลือกตั้ง และ 2) ด้านการ

จัดทำโครงการ โดยเพศชาย มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าเพศหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการตรวจสอบ โดยเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าเพศหญิง ส่วนด้านการวางแผนพัฒนา ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ

(n = 400)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	9.772	4	2.443	6.387	.000***
	ภายในกลุ่ม	151.082	395	.382		
	รวม	160.854	399			
ด้านการวางแผนพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	32.710	4	8.177	12.206	.000***
	ภายในกลุ่ม	264.634	395	.670		
	รวม	297.343	399			
ด้านการจัดทำโครงการ	ระหว่างกลุ่ม	48.811	4	12.203	18.352	.000***
	ภายในกลุ่ม	262.640	395	.665		
	รวม	311.451	399			
ด้านการตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	45.292	4	11.323	14.979	.000***
	ภายในกลุ่ม	298.588	395	.756		
	รวม	343.880	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	28.733	4	7.183	15.910	.000***
	ภายในกลุ่ม	178.341	395	.451		
	รวม	207.074	399			

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

บุคคลด้านอายุ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's test) รายละเอียด ดังตาราง 14-18

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's test)

(n = 400)

อายุ	(\bar{X})	ไม่เกิน 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
		3.48	3.23	2.80	3.01	2.52
ไม่เกิน 30 ปี	3.48		.25	.68*	.47*	.96*
31-40 ปี	3.23			.42*	.22	.71*
41-50 ปี	2.80				.21	.29
51-60 ปี	3.01					.50*
มากกว่า 60 ปี	2.52					

จากตาราง 14 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี
- 2) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 51-60 ปี
- 3) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชน

ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

4) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 31-40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี

5) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 31-40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

6) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 51-60 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

(n = 400)

อายุ	(\bar{X})	ไม่เกิน 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
		3.55	3.39	3.16	3.23	2.98
ไม่เกิน 30 ปี	3.55		.16	.39*	.32*	.57*
31-40 ปี	3.39			.22	.16	.40*
41-50 ปี	3.16				.07	.18
51-60 ปี	3.23					.25
มากกว่า 60 ปี	2.98					

จากตาราง 15 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่

1) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี

2) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชน

ที่มีอายุ 51-60 ปี

3) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

4) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 31-40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนาตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

(n = 400)

อายุ	(\bar{X})	ไม่เกิน 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
		3.40	3.20	2.73	2.89	2.31
ไม่เกิน 30 ปี	3.40		.19	.66*	.50*	1.09*
31-40 ปี	3.20			.47*	.31	.89*
41-50 ปี	2.73				.16	.42
51-60 ปี	2.89					.58*
มากกว่า 60 ปี	2.31					

จากตาราง 16 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการวางแผนพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 คู่ ได้แก่

1) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี

2) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 51-60 ปี

3) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชน

ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

4) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 31-40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี

5) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 31-40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

6) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 51-60 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

(n = 400)

อายุ	(\bar{X})	ไม่เกิน 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
		3.49	3.17	2.61	2.95	2.21
ไม่เกิน 30 ปี	3.49		.33	.89*	.54*	1.28*
31-40 ปี	3.17			.56*	.21	.95*
41-50 ปี	2.61				.35	.39
51-60 ปี	2.95					.74*
มากกว่า 60 ปี	2.21					

จากตาราง 17 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการจัดทำโครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 คู่ ได้แก่

1) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี

2) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชน

ที่มีอายุ 51-60 ปี

3) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

4) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 31-40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี

5) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 31-40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

6) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 51-60 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

(n = 400)

อายุ	(\bar{X})	ไม่เกิน 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
		3.46	3.09	2.56	2.88	2.38
ไม่เกิน 30 ปี	3.46		.16	.39*	.32*	.57*
31-40 ปี	3.09			.22	.16	.40*
41-50 ปี	2.56				.07	.18
51-60 ปี	2.88					.25
มากกว่า 60 ปี	2.38					

จากตาราง 18 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่

1) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชน

ที่มีอายุ 41-50 ปี

2) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 51-60 ปี

3) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

5) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 31-40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา

(n = 400)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	5.598	3	1.866	4.759	.003**
	ภายในกลุ่ม	155.256	396	.392		
	รวม	160.854	399			
ด้านการวางแผนพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	23.058	3	7.686	11.097	.000***
	ภายในกลุ่ม	274.285	396	.693		
	รวม	297.343	399			
ด้านการจัดทำโครงการ	ระหว่างกลุ่ม	22.326	3	7.442	10.193	.000***
	ภายในกลุ่ม	289.125	396	.730		
	รวม	311.451	399			
ด้านการตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	17.413	3	5.804	7.041	.000***
	ภายในกลุ่ม	326.467	396	.824		
	รวม	343.880	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	14.501	3	4.834	9.940	.000***
	ภายในกลุ่ม	192.573	396	.486		
	รวม	207.074	399			

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการวางแผนพัฒนา 2) ด้านการจัดทำโครงการ 3) ด้านการตรวจสอบ และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการเลือกตั้ง จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffe' s test) รายละเอียด ดังตาราง 20-24

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe' s test)

(n = 400)

ระดับการศึกษา	(\bar{X})	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		2.50	3.13	3.20	3.16
ประถมศึกษา	2.50		.63*	.70*	.66*
มัธยมศึกษา	3.13			.07	.03
ปวส.	3.20				.04
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.16				

จากตาราง 20 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ประชาชนกลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา
- 2) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา
- 3) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้งตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

(n = 400)

ระดับการศึกษา	(\bar{X})	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		2.95	3.39	3.36	3.32
ประถมศึกษา	2.95		.44*	.42*	.37*
มัธยมศึกษา/ปวช.	3.39			.03	.08
ปวส./อนุปริญญา	3.36				.05
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.32				

จากตาราง 21 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ประชาชนกลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา
- 2) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

3) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนาตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

(n=400)

ระดับการศึกษา	(\bar{X})	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช.	ปวส./อนุปริญญา	ปริญญาตรีขึ้นไป
		2.28	3.00	3.13	3.16
ประถมศึกษา	2.28		.71*	.84*	.87*
มัธยมศึกษา/ปวช.	3.00			.13	.16
ปวส./อนุปริญญา	3.13				.03
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.16				

จากตาราง 22 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่าประชาชนกลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการวางแผนพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา
- 2) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา
- 3) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ
 ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่
 (Scheffe' s test)

(n = 400)

ระดับการศึกษา	(\bar{X})	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		2.27	3.06	3.15	3.05
ประถมศึกษา	2.27		.79*	.88*	.78*
มัธยมศึกษา/ปวช.	3.06			.09	.01
ปวส./อนุปริญญา	3.15				.10
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.05				

จากตาราง 23 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
 ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ ตามปัจจัยส่วนบุคคล
 ด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ (Scheffe' s test) พบว่า ประชาชน
 กลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการจัดทำโครงการ แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีส่วนร่วมทางการเมือง
 สูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา
- 2) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีส่วน
 ร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา
- 3) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมทางการเมือง
 สูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ
 ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้
 (Scheffe' s test)

(n = 400)

ระดับการศึกษา	(\bar{X})	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		2.31	2.95	3.08	3.04
ประถมศึกษา	2.31		.63*	.76*	.73*
มัธยมศึกษา/ปวช.	2.95			.13	.09
ปวส./อนุปริญญา	3.08				.03
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.04				

จากตาราง 24 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
 ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้าน
 ระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' s test) พบว่า ประชาชนกลุ่ม
 ระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีส่วนร่วมทางการเมือง
 สูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา
- 2) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีส่วน
 ร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา
- 3) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมทางการเมือง
 สูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล
 ด้านอาชีพ

(n = 400)

การมีส่วนร่วม ทางการเมือง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	14.855	6	2.476	6.665	.000***
	ภายในกลุ่ม	145.999	393	.371		
	รวม	160.854	399			
ด้านการวางแผน พัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	31.630	6	5.272	7.797	.000***
	ภายในกลุ่ม	265.713	393	.676		
	รวม	297.343	399			
ด้านการจัดทำ โครงการ	ระหว่างกลุ่ม	32.959	6	5.493	7.752	.000***
	ภายในกลุ่ม	278.492	393	.709		
	รวม	311.451	399			
ด้านการตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	36.780	6	6.130	7.845	.000***
	ภายในกลุ่ม	307.100	393	.781		
	รวม	343.880	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	25.337	6	4.223	9.132	.000***
	ภายในกลุ่ม	181.737	393	.462		
	รวม	207.074	399			

จากตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's test) รายละเอียด ดังตาราง 26-30

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองขอ
ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัย
ส่วนบุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' s test)

(n = 400)

อาชีพ	(\bar{X})	เกษตรกร	ค้าขาย	ธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้าง ทั่วไป	พนักงาน บริษัท	รับ ราชการ	อาชีพ อื่น ๆ
		2.79	2.80	3.21	3.13	3.15	3.36	3.46
เกษตรกร	2.79		.01	.42	.34	.36	.57*	.66*
ค้าขาย	2.80			.41	.33	.35	.56*	.65*
ธุรกิจส่วนตัว	3.21				.07	.06	.15	.25
รับจ้างทั่วไป	3.13					.02	.22	.32
พนักงานบริษัท	3.15						.21	.30
รับราชการ	3.36							.10
อาชีพอื่น ๆ	3.46							

จากตาราง 26 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ
เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' s test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วน
ร่วมทางการเมืองในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน
4 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า
ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร
- 2) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า
ประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย
- 3) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างาน, แม่บ้าน
 ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร
- 4) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างาน, แม่บ้าน
 ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง ตาม
 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)
 (n = 400)

อาชีพ	(\bar{X})	เกษตรกร	ค้าขาย	ธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้าง ทั่วไป	พนักงาน บริษัท	รับ ราชการ	อาชีพ อื่น ๆ
		3.12	3.11	3.27	3.22	3.40	3.48	3.67
เกษตรกร	3.12		.01	.14	.10	.27	.36*	.55*
ค้าขาย	3.11			.16	.11	.29	.38*	.56*
ธุรกิจส่วนตัว	3.27				.04	.13	.22	.40
รับจ้างทั่วไป	3.22					.17	.26	.45
พนักงานบริษัท	3.40						.09	.27
รับราชการ	3.48							.19
อาชีพอื่น ๆ	3.67							

จากตาราง 27 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
 ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้าน
 อาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ
 มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า
 ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร
- 2) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า
 ประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย
- 3) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างาน, แม่บ้าน
 ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร
- 4) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างาน, แม่บ้าน
 ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา
 ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's
 test)

(n = 400)

อาชีพ	(\bar{X})	เกษตรกร	ค้าขาย	ธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้าง ทั่วไป	พนักงาน บริษัท	รับ ราชการ	อาชีพ อื่น ๆ
		2.64	2.76	3.18	3.03	3.02	3.35	3.38
เกษตรกร	2.64		.12	.54*	.39	.38	.71*	.74*
ค้าขาย	2.76			.42	.27	.25	.59*	.62*
ธุรกิจส่วนตัว	3.18				.15	.16	.17	.20
รับจ้างทั่วไป	3.03					.01	.32	.35
พนักงานบริษัท	3.02						.33	.36
รับราชการ	3.35							.03
อาชีพอื่น ๆ	3.38							

จากตาราง 28 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
 ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา ตามปัจจัยส่วน
 บุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนกลุ่ม
 อาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการวางแผนพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ มีส่วนร่วม
 ทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร
- 2) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า
 ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร
- 3) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า
 ประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย
- 4) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างาน, แม่บ้าน
 ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร

5) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างงาน, แม่บ้าน ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

(n = 400)

อาชีพ	(\bar{X})	เกษตรกร	ค้าขาย	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้างทั่วไป	พนักงานบริษัท	รับราชการ	อาชีพอื่น ๆ
		2.67	2.63	3.19	3.11	3.05	3.28	3.39
เกษตรกร	2.67		.04	.52	.44	.37	.61*	.72*
ค้าขาย	2.63			.56	.47	.41	.65*	.76*
ธุรกิจส่วนตัว	3.19				.08	.14	.09	.20
รับจ้างทั่วไป	3.11					.06	.17	.28
พนักงานบริษัท	3.05						.23	.34
รับราชการ	3.28							.11
อาชีพอื่น ๆ	3.39							

จากตาราง 29 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการจัดทำโครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่

1) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร

2) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย

3) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างงาน, แม่บ้าน ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร

4) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างาน, แม่บ้าน ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

(n = 400)

อาชีพ	(\bar{X})	เกษตรกร	ค้าขาย	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้างทั่วไป	พนักงานบริษัท	รับราชการ	อาชีพอื่น ๆ
		2.58	2.55	3.18	3.14	3.05	3.25	3.28
เกษตรกร	2.58		.03	.59*	.56	.46	.67*	.69*
ค้าขาย	2.55			.62	.58	.49	.68*	.72*
ธุรกิจส่วนตัว	3.18				.03	.13	.08	.10
รับจ้างทั่วไป	3.14					.10	.11	.13
พนักงานบริษัท	3.05						.21	.23
รับราชการ	3.25							.03
อาชีพอื่น ๆ	3.28							

จากตาราง 30 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร
- 2) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร
- 3) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย

4) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างงาน, แม่บ้าน ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร

5) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างงาน, แม่บ้าน ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล
ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

(n = 400)

การมีส่วนร่วม ทางการเมือง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	3.426	3	1.142	2.873	.056
	ภายในกลุ่ม	157.428	396	.398		
	รวม	160.854	399			
ด้านการวางแผน พัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	17.600	3	5.867	8.305	.000***
	ภายในกลุ่ม	279.744	396	.706		
	รวม	297.343	399			
ด้านการจัดทำ โครงการ	ระหว่างกลุ่ม	18.342	3	6.114	8.260	.000***
	ภายในกลุ่ม	293.109	396	.740		
	รวม	311.451	399			
ด้านการตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	22.856	3	7.619	9.398	.000***
	ภายในกลุ่ม	321.024	396	.811		
	รวม	343.880	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	11.903	3	3.968	8.050	.000***
	ภายในกลุ่ม	195.171	396	.493		
	รวม	207.074	399			

จากตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

บุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนพัฒนา 2) ด้านการจัดทำโครงการ และ 3) ด้านการตรวจสอบ จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) รายละเอียดดังตาราง 32-35

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

(n = 400)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	(\bar{X})	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001-15,000 บาท	15,001-20,000 บาท	20,001 บาท ขึ้นไป
		3.17	2.93	3.14	3.45
ไม่เกิน 10,000 บาท	3.17		.24	.03	.28
10,001-15,000 บาท	2.93			.21	.52*
15,001-20,000 บาท	3.14				.31
20,001 บาท ขึ้นไป	3.45				

จากตาราง 32 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในระดับต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ คือ ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา
 ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่
 (Scheffe' s test)

(n = 400)

รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน	(\bar{X})	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001- 15,000 บาท	15,001- 20,000 บาท	20,001 บาท ขึ้นไป
		3.06	2.85	3.03	3.50
ไม่เกิน 10,000 บาท	3.06		.21	.03	.44
10,001-15,000 บาท	2.85			.18	.65*
15,001-20,000 บาท	3.03				.47*
20,001 บาท ขึ้นไป	3.50				

จากตาราง 33 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
 ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา ตามปัจจัยส่วน
 บุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' s test) พบว่า
 ประชาชนกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในระดับต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการวางแผน
 พัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป มีส่วนร่วม
 ทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 10,001-15,000 บาท
- 2) ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป มีส่วนร่วม
 ทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 15,001-20,000 บาท

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ
 ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่
 (Scheffe' s test)

(n = 400)

รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน	(\bar{X})	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001- 15,000 บาท	15,001- 20,000 บาท	20,001 บาท ขึ้นไป
		3.17	2.83	2.99	3.46
ไม่เกิน 10,000 บาท	3.17		.34	.18	.29
10,001-15,000 บาท	2.83			.16	.63*
15,001-20,000 บาท	2.99				.47*
20,001 บาท ขึ้นไป	3.46				

จากตาราง 34 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
 ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ ตามปัจจัยส่วนบุคคล
 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' s test) พบว่า
 ประชาชนกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในระดับต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการจัดทำ
 โครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป มีส่วนร่วม
 ทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 10,001-15,000 บาท
- 2) ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป มีส่วนร่วม
 ทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 15,001-20,000 บาท

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ
 ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้
 (Scheffe' s test)

(n = 400)

รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน	(\bar{X})	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001- 15,000 บาท	15,001- 20,000 บาท	20,001 บาท ขึ้นไป
		3.12	2.70	3.04	3.38
ไม่เกิน 10,000 บาท	3.12		.42*	.08	.26
10,001-15,000 บาท	2.70			.34	.68*
15,001-20,000 บาท	3.04				.34
20,001 บาท ขึ้นไป	3.38				

จากตาราง 35 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
 ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้าน
 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' s test) พบว่า ประชาชน
 กลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในระดับต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการตรวจสอบ
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่

1) ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท มีส่วนร่วมทางการเมือง
 สูงกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 10,001-15,000 บาท

2) ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป มีส่วนร่วม
 ทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 15,001-20,000 บาท

ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล
 ด้านตำบลที่อาศัยอยู่

(n = 400)

การมีส่วนร่วม ทางการเมือง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	10.918	15	.728	1.864	.055
	ภายในกลุ่ม	149.936	384	.390		
	รวม	160.854	399			
ด้านการวางแผน พัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	23.651	15	1.577	2.212	.056
	ภายในกลุ่ม	273.692	384	.713		
	รวม	297.343	399			
ด้านการจัดทำ โครงการ	ระหว่างกลุ่ม	30.936	15	2.062	2.823	.000***
	ภายในกลุ่ม	280.515	384	.731		
	รวม	311.451	399			
ด้านการตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	27.017	15	1.801	2.183	.057
	ภายในกลุ่ม	316.863	384	.825		
	รวม	343.880	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	18.748	15	1.250	2.549	.001**
	ภายในกลุ่ม	188.326	384	.490		
	รวม	207.074	399			

จากตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำบลที่อาศัยอยู่ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 คือ จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดทำโครงการ จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's test) รายละเอียดดังตาราง 37-38

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
 ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำบลที่อาศัยอยู่ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' s test)

ตำบล	\bar{X}	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		3.05	3.28	3.41	3.07	2.95	3.04	3.41	3.33	3.26	3.35	2.49	2.78	2.99	3.22	3.42	2.72
ธาตุเชิงชุม	3.05		.24	.36	.02	.10	.01	.36	.28	.21	.30	.56	.27	.06	.17	.37	.33
ขมิ้น	3.29			.13	.22	.33	.25	.12	.04	.02	.06	.80	.51	.30	.07	.13	.56
หนองลาด	3.41				.35	.46	.38	.01	.09	.15	.07	.93*	.64	.43	.20	.01	.69
ฮางโฮง	3.07					.12	.03	.34	.26	.19	.28	.58	.29	.08	.15	.35	.35
เชียงเครือ	2.95						.08	.46	.38	.31	.39	.46	.17	.03	.26	.46	.23
ท่าแร่	3.04							.37	.29	.23	.31	.54	.26	.05	.18	.38	.31
โคกก่อง	3.41								.08	.15	.06	.92*	.63	.42	.19	.01	.69
ม่วงลาย	3.33									.07	.01	.84	.55	.34	.11	.09	.61
ดงชน	3.26										.08	.77	.49	.27	.05	.15	.54
เหล่าปอแดง	3.35											.86	.57	.36	.13	.07	.63
โนนหอม	2.49												.29	.50	.73	.93	.23
จิวต้อน	2.78													.21	.44	.64	.65
ดงมะไฟ	2.99														.23	.43	.26
ห้วยยาง	3.22															.20	.49
พังขว้าง	3.42																.70
ธาตุนาเวง	2.72																

จากตาราง 37 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำบลที่อาศัยอยู่ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' s test) พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองลาด มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม
- 2) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโคกก่อง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม
- 3) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลพังขว้าง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม

ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ด้านการจัดทำโครงการ ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำบลที่อาศัยอยู่ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

ตำบล	\bar{X}	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		2.93	3.25	3.49	3.02	2.79	3.04	3.28	3.33	3.14	3.16	2.14	2.53	3.04	3.21	3.36	2.72
ธาตุเชิงชุม	2.93		.31	.56	.09	.14	.11	.35	.40	.20	.22	.79	.40	.11	.28	.43	.21
ขมิ้น	3.25			.24	.23	.46	.21	.03	.08	.11	.09	1.10	.72	.21	.64	.11	.53
หนองลาด	3.49				.47	.70	.45	.20	.15	.35	.33	1.34	.96	.45	.28	.13	.76
ฮางโฮง	3.02					.23	.02	.26	.31	.12	.14	.87	.49	.62	.19	.34	.30
เชียงเครือ	2.79						.25	.49	.54	.35	.37	.64	.26	.25	.42	.57	.07
ท่าแร่	3.04							.24	.29	.09	.11	.90	.51	.00	.17	.32	.32
โคกก่อง	3.28								.05	.15	.13	1.14	.75	.24	.67	.68	.56
ม่วงลาย	3.33									.20	.18	1.19	.80	.29	.12	.03	.61
ดงชน	3.14										.02	.99	.61	.10	.07	.22	.41
เหล่าปอแดง	3.16											1.01	.63	.12	.05	.20	.43
โนนหอม	2.14												.38	.89	1.07	1.21	.58
จิวด่อน	2.53													.51	.68	.83	.19
ดงมะไฟ	3.04														.17	.32	.32
ห้วยยาง	3.21															.15	.49
พังขว้าง	3.36																.64
ธาตุนาเวง	2.72																

จากตาราง 38 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ ตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านตำบลที่อาศัยอยู่ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการจัดทำโครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 8 คู่ ได้แก่

- 1) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลขมิ้น มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม
- 2) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองลาด มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม
- 3) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโคกก่อง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม
- 4) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลม่วงลาย มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม
- 5) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลดงชน มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม
- 6) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลเหล่าปอแดง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม
- 7) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลห้วยยาง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม
- 8) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลพังขว้าง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม

**ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทาง
การเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร**

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 39-40

ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวแบบที่ใช้ในการศึกษา เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้ โดยกำหนด ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (อโนทัย ตรีวานิช, 2552, หน้า 72)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.81-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.61-0.80 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.60 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 39

ตาราง 39 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง
กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร
จังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	NEW ₁	NEW ₂	TNEW	PAR ₁	PAR ₂	PAR ₃	PAR ₄	TPAR
ค่าเฉลี่ย	3.30	3.18	3.24	3.32	3.03	3.02	2.97	3.11
NEW ₁		.794 **	.644 **	.604 **	.551 **	.575 **	.571 **	.645 **
NEW ₂			.650 **	.606 **	.561 **	.593 **	.552 **	.649 **
TNEW				.639 **	.587 **	.617 **	.593 **	.684 **
PAR ₁					.652 **	.625 **	.578 **	.602 **
PAR ₂						.645 **	.600 **	.626 **
PAR ₃							.653 **	.634 **
PAR ₄								.602 **
TPAR								

จากตาราง 39 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยภาพรวม (TNEW) มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TPAR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.684$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TPAR) กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ได้แก่

1. ด้านสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .645$)
2. ด้านสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .649$)

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยภาพรวม (TNEW) มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TPAR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.684$) ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อแรงในการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ (r) ไม่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตัวเอง จึงไม่มีปัญหาเรื่องภาวะพหุสัมพันธ์รวม จึงสามารถนำไปวิเคราะห์หาการถดถอยพหุคูณได้

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) อิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แสดงรายละเอียดดังตาราง 40

ตาราง 40 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	B	Std.error	(β)	t	P-value
(Constant)	.709	.133		5.350	.000***
ด้านสื่อบุคคล (NEW_1)	.370	.063	.351	5.829	.000***
ด้านสื่อมวลชน (NEW_2)	.371	.060	.371	6.158	.000***

$R=.683$, $R^2=.467$, $R^{2Ad}=.464$, $F=174.022$, $Sig=.000^{**}$

จากตาราง 40 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้านสื่อมวลชน (NEW_2) ($\beta=.371$) และด้านสื่อบุคคล (NEW_1) ($\beta=.351$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ =.464 โดยสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 46.40 โดยสามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .709 + .370(X_1) + .371(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .351(Z_1) + .371(Z_2)$$

ตาราง 41 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ	ยอมรับ
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ	ยอมรับ
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา	ยอมรับ
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ	ยอมรับ
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือน	ยอมรับ
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำบลที่อาศัยอยู่	ยอมรับ
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ

จากตาราง 41 ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล จึงยอมรับสมมติฐาน

2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จึงยอมรับสมมติฐาน

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 42

ตาราง 42 จำนวนและร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

(n = 400)

ผู้ตอบ / ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	จำนวนคน (n = 400)	ร้อยละ
- ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	147	36.75
- ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	253	63.25
รวม	400	100.00

จากตาราง 42 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 400 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จากแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.75 ส่วนที่เหลือจำนวน 253 คน เป็นผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด คิดเป็นร้อยละ 63.25

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร สามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. หน่วยงานรัฐควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้น โดยเฉพาะการเมืองในระดับท้องถิ่น ซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด

2. หน่วยงานรัฐควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามา
มีส่วนร่วมในการประชุมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อการพัฒนา
ชุมชน ร่วมกับหน่วยงานรัฐ

3. หน่วยงานรัฐควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามา
มีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
และร่วมหาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานด้านการพัฒนาท้องถิ่นท่องเที่ยว และมี
ส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการพัฒนาท้องถิ่นของ
ตนเอง

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาและให้ความรู้แก่
ประชาชน เกี่ยวกับการเมืองส่วนร่วมทางการเมือง

5. ควรส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแก่ประชาชน โดยการ
ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้ครอบคลุม หรือการจัดเวทีประชาคม

6. ควรส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มผู้หญิงมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง
เพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7. ควรส่งเสริมให้ประชาชน เข้าร่วมในการกำกับติดตามโครงการพัฒนา
ชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ประชาชนเข้าร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใส
ของการบริหารงานโครงการพัฒนาชุมชน

การศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ผลการหาการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน ที่พิจารณาเสนอแนะและแสดงความคิดเห็น สามารถสรุป ได้ดังนี้

1. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็น การเลือกตั้งระดับ ท้องถิ่น หรือระดับชาติ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรออกประกาศกำหนดสถานที่สำหรับการหาเสียง การปราศรัย เพื่อให้ประชาชนผู้ที่เข้าร่วมรับฟังอยู่ในพื้นที่ที่กำหนด ประชาสัมพันธ์ณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“ควรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็น การเลือกตั้งระดับ ท้องถิ่น หรือระดับชาติ ควรส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“เจ้าหน้าที่ของรัฐยังขาดความเข้มแข็งในการควบคุม กำกับดูแล การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งสามารถเห็นได้จากมีข่าวการซื้อสิทธิขายเสียง แสดงให้เห็นถึงประชาชนยังไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเท่าที่ควร ดังนั้น ควรมีความเข้มแข็งในการบังคับใช้กฎหมายที่จริงจัง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กกต. ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในการจัดตั้งพรรคการเมือง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดอบรมให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนทุกหมู่บ้านโดยมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ต้องสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญถึงสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการของประชาชนตามกฎหมาย โดยกำหนดมาตรการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารราชการทุกระบวนกร ควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานของรัฐและประชาชนต้องเสริมสร้างความเข้าใจกันในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่นมากขึ้นโดยจัดอบรมให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนทุกหมู่บ้าน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานภาครัฐควรดำเนินการส่งเสริมการให้ความรู้แก่ประชาชน ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น ให้เห็นถึงความสำคัญของการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือก ส.ส. ส.จ. ให้ความรู้แก่ประชาชนว่า ควรมีส่วนร่วมอย่างไร และมีบทบาทอย่างไร เพื่อเสริมสร้างทัศนคติในการเข้ามามีบทบาท ในทางการเมือง และการทำงานท้องถิ่นที่จะทำให้ท้องถิ่นของตนเองเจริญก้าวหน้าและยัง ทำประโยชน์มาสู่ท้องถิ่นของตนเองมากที่สุด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในทางการเมืองที่ถูกต้อง ควรใช้เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งแบบอิเล็กทรอนิกส์แทน รูปแบบเก่า เนื่องจากรูปแบบเก่ามีการลงคะแนนบัตรเสียจำนวนมาก และยังทำให้บัตร คะแนนไม่ตรงกับจำนวนคนที่มาใช้สิทธิเลือกตั้ง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอ เมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็น ความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับ ท้องถิ่น หรือ ระดับชาติ โดยการประชาสัมพันธ์รณรงค์ผ่านสื่อต่าง ๆ ควรส่งเสริมการให้ความรู้ ประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ควรจัดอบรมให้ความรู้ ทางการเมืองแก่ประชาชน โดยมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และเชิญวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย

2. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผน พัฒนา พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“หน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร สกจนคร เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชน และต้องสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญถึงสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการ ของประชาชนตามกฎหมาย โดยกำหนดมาตรการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารราชการทุกกระบวนการ ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทราบถึงสิทธิและอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเปิดเผยข้อมูลการใช้หอกระจายข่าว การ จัดทำเอกสารหรือแผ่นพับ การจัดกิจกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบประชาชนการ จัดทำเว็บไซต์ เป็นต้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้ประชาชนร่วมเสนอแนวคิด ร่วมรับฟัง เสนอความต้องการ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค ผู้สูงอายุ การส่งเสริมอาชีพ และอื่น ๆ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำมาวางแผนการพัฒนาชุมชน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“ควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างทัศนคติ ในการเข้ามามีบทบาทในทางการเมือง และการทำงานในระดับท้องถิ่นที่จะทำให้ท้องถิ่น ของตนเองเจริญก้าวหน้าและยังทำประโยชน์มาสู่ท้องถิ่นของตนเองมากที่สุด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเสนอนโยบาย ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกับ ผู้บริหาร เพื่อให้ตรงกับความต้องการของประชาชนซึ่งเป็นผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่จริง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“การวางแผนพัฒนาหรือการจัดทำแผนพัฒนา ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในทุกระดับ และทุกแผนพัฒนาต้องมาจากล่างขึ้นบน (BOTTOM UP) ไม่ใช่จากบนลงล่าง (TOP DOWN)”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดอบรมให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนทุกหมู่บ้าน ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดรูปแบบวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาชุมชน โดยการจัดเวทีประชาคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ แล้วเชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานของรัฐ ควรส่งเสริมและเชิญชวน ให้ประชาชนในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมรับฟัง เสนอความคิดเห็นในการประชุมเกี่ยวกับแผนงานด้านต่าง ๆ ที่หน่วยงานภาครัฐดำเนินการ เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาของชุมชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ รวมทั้งเข้าร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของชุมชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานภาครัฐควรดำเนินการส่งเสริมและเชิญชวนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“รัฐควรมีการพัฒนาทางด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า และการท่องเที่ยวให้มีความชัดเจน เน้นในเรื่องของการปฏิบัติเป็นหลักสำคัญ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนพัฒนา ได้แก่ หน่วยงานราชการต่าง ๆ ควรส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชน และต้องสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญถึง

สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการของประชาชนตามกฎหมาย ควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสิทธิและอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมเสนอแนวคิด ร่วมรับฟัง เสนอความต้องการ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค ผู้สูงอายุ การส่งเสริมอาชีพ และอื่น ๆ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำมาวางแผนการพัฒนา ควรจัดอบรมให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนทุกหมู่บ้าน ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ โดยการจัดเวทีประชาคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ แล้วเชิญชวนให้ประชาชน เข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น

3. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“หน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร สกลนคร เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรกำหนดมาตรการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารราชการทุกกระบวนการ ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสิทธิและอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้ประชาชนระดมความคิดเห็นภายในชุมชน เสนอโครงการผ่านเวทีประชาคม โดยโดยการจัดเวทีประชาคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ แล้วเชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานราชการต่าง ๆ ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึง สิทธิและอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเปิดประกาศข้อมูลการใช้หอกระจายข่าว การจัดทำเอกสารหรือ แผ่นพับ การจัดกิจกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบประชาชนการจัดทำเว็บไซต์ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูล”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความต้องการ ของชุมชนผ่านเวทีการประชาคม ในการเสนอโครงการที่ประชาชนต้องการนำมาพัฒนา ชุมชนที่อาศัยอยู่”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดให้มีการประชาคม โดยคิดสัดส่วนจาก ผู้อาศัยอยู่จริง มิใช่คำนวณจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร โดยการประชาคม ต้องมีราษฎร ที่อาศัยอยู่จริงให้ความเห็นชอบในแหล่งที่มาของโครงการ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดอบรมให้ ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนทุกหมู่บ้าน ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ และปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของ การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง และการพัฒนาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของ ประชาชนและท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการนำเรื่องเกี่ยวกับปัญหาท้องถิ่นหรือข้อเสนอโครงการต่าง ๆ ตามความ ต้องการของประชาชนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการอื่น ๆ เข้า ดำเนินการ โดยการจัดเวทีประชาคม แล้วเชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนด แนวทางแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานของรัฐ ควรให้ประชาชนในชุมชนดำเนินการสำรวจความต้องการ เสนอความเห็น เสนอโครงการ ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่จริง มีบางกรณีที่หน่วยงานรัฐจัดสรรงบประมาณมาให้เพื่อดำเนินโครงการ แต่เมื่อประชาชนในชุมชนสำรวจแล้วไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานภาครัฐควรดำเนินการส่งเสริมและเชิญชวนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“ควรมีการจัดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการด้านการเมืองอย่างทั่วถึง และต้องจัดโครงการที่ให้ความสอดคล้องกับการเมือง เช่น การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในทางการเมือง พัฒนาการจัดทำโครงการในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีความถูกต้อง และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ โดยให้เข้าถึงได้ง่ายและเข้าใจ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดทำโครงการ ได้แก่ หน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนครสกลนคร เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรกำหนดมาตรการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ควรส่งเสริมให้ประชาชนระดมความคิดภายในชุมชน เสนอโครงการผ่านเวทีประชาคม โดยโดยการจัดเวทีประชาคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ แล้วเชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความต้องการของชุมชนผ่านเวทีการประชาคม ในการเสนอโครงการที่ประชาชนต้องการนำมาพัฒนาชุมชนที่อาศัยอยู่

4. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“หน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร สกลนคร เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง และการพัฒนาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“ควรจัดตั้งสายด่วน สื่อออนไลน์ และอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึง และสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทร่วมทำงาน ร่วมตัดสินใจในการพิจารณาแก้ไขปัญหาให้ท้องถิ่นของตนเอง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานราชการต่าง ๆ ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้สิทธิการเข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตระหนักถึงความสำคัญในผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในการตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานของรัฐดำเนินการ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจรับโครงการต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดนโยบายและส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขา อาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเรื่องเกี่ยวกับปัญหาท้องถิ่นหรือข้อเสนอโครงการต่าง ๆ ตามความต้องการของประชาชนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการอื่น ๆ เข้าดำเนินการ โดยการจัดเวทีประชาคม แล้วเชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานของรัฐ ควรส่งเสริมให้คนในชุมชนร่วมตรวจสอบโครงการที่หน่วยงานภาครัฐดำเนินการ เช่น เป็นคณะกรรมการต่าง ๆ ร่วมในโครงการต่าง ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานภาครัฐควรดำเนินการส่งเสริมและเชิญชวนให้ประชาชนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นการดำเนินงานพัฒนาด้านการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

“ควรส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบการลงคะแนนเสียได้ และควรให้ประชาชนสามารถตรวจสอบขั้นตอนและกระบวนการทางเมืองได้ โดยไม่มีการดำเนินคดีกับผู้ที่ฟ้องร้องขอให้ตรวจสอบ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564)

แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ ได้แก่ หน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนครสกลนคร เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาสืบบทบาทร่วมทำงานร่วมตัดสินใจ ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้วิถีการเข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจรับโครงการต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้คนในชุมชนร่วมตรวจสอบโครงการที่หน่วยงานภาครัฐดำเนินการ เช่น เป็นคณะกรรมการต่าง ๆ ร่วมในโครงการต่าง ๆ รวมทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุป แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนครสกลนคร เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชน และต้องสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญถึงสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการของประชาชนตามกฎหมาย โดยกำหนดมาตรการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารราชการทุกระบวนกร ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสิทธิและอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การปิดประกาศข้อมูลการใช้หอกระจายข่าว การจัดทำเอกสารหรือแผ่นพับ การจัดกิจกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบประชาชนการจัดทำเว็บไซต์ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง และการพัฒนาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ ควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการไปใช้สิทธิ

เลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ ควรส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างทัศนคติในการเข้ามามีบทบาทในทางการเมือง และการทำงานในระดับท้องถิ่นที่จะทำให้ท้องถิ่นของตนเองเจริญก้าวหน้าและยังทำประโยชน์มาสู่ท้องถิ่นของตนเองมากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้ผลสรุป ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54.25 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 มีการศึกษาในระดับปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.75 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 และอาศัยอยู่ในตำบลธาตุเชิงชุมมากที่สุด จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 ตามลำดับ

2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สื่อบุคคล ($\bar{X} = 3.30$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.18$) โดยสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านสื่อบุคคล มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการสนทนาทางการเมืองจากผู้คนใกล้ชิด เพื่อน ครอบครัว ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมาคือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน

($\bar{X} = 3.46$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสมาชิกหรือผู้แทนของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 2.97$)

2.2 ด้านสื่อมวลชน มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.55$) มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก/ไลน์/ยูทูป/ทวิตเตอร์/ไอจี ($\bar{X} = 3.51$) มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.76$) มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.03$) ด้านการจัดทำโครงการ ($\bar{X} = 3.02$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบ ($\bar{X} = 2.97$) โดยสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านการเลือกตั้ง มีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.84$) มีส่วนร่วมในระดับมาก รองลงมาคือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ($\bar{X} = 3.83$) มีส่วนร่วมในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.79$) มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

3.2 ด้านการวางแผนพัฒนา มีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อทราบวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.15$) รองลงมาคือ ท่านเข้าร่วมโครงการจัดเวทีประชาคมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.11$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.88$)

3.3 ด้านการจัดทำโครงการ มีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน น้ำไหล ไฟสว่าง ทางสะดวก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.10$) รองลงมาคือ เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกเกี่ยวกับการร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำโครงการต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.10$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.91$)

3.4 ด้านการตรวจสอบ มีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.02$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบวิเคราะห์ปัญหา กิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.02$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจจากผลสัมฤทธิ์จากกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.89$)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

4.1 เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชาย มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าเพศหญิง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเลือกตั้ง และ 2) ด้านการจัดทำโครงการ โดยเพศชาย มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าเพศหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการตรวจสอบ โดยเพศชาย มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าเพศหญิง ส่วนด้านการวางแผนพัฒนา ไม่มีความแตกต่างกัน

4.2 เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จึงทำการทดสอบ

ความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 คู่ ได้แก่ 1) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี 2) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 51-60 ปี 3) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี 4) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 31-40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี 5) ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 31-40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี และ ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 51-60 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

4.3 เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนพัฒนา 2) ด้านการจัดทำโครงการ 3) ด้านการตรวจสอบ และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการเลือกตั้ง จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ประชาชนกลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ 1) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา 2) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และ 3) ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

4.4 เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ 1) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร 2) ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย 3) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างาน, แม่บ้าน ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร และ 4) ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ (นักเรียนนักศึกษา, ว่างาน, แม่บ้าน ฯลฯ) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย

4.5 เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนพัฒนา 2) ด้านการจัดทำโครงการ และ 3) ด้านการตรวจสอบ จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในระดับต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ คือ ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท

4.6 เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม

มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 คือ จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดทำโครงการ จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลต่าง ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

1) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองลาด มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม 2) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโคกก่อง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม 3) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลพังขว้าง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม

5. ผลการวิเคราะห์หัตถิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้านสื่อมวลชน (NEW_2) ($\beta=.371$) และด้านสื่อบุคคล (NEW_1) ($\beta=.351$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ $=.464$ โดยสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 46.40

6. ผลการทดสอบสมมติฐาน

6.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล จึงยอมรับสมมติฐาน

6.2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จึงยอมรับสมมติฐาน

7. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนครสกลนคร เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชน และต้องสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญถึงสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการของประชาชนตามกฎหมาย โดยกำหนดมาตรการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารราชการทุกระบวน การ ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสิทธิและอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การปิดประกาศข้อมูลการใช้

หอกระจายข่าว การจัดทำเอกสารหรือแผ่นพับ การจัดกิจกรรมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพบประชาชนการจัดทำเว็บไซต์ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง และการพัฒนาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชน และท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ ควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติ ควรส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างทัศนคติในการเข้ามามีบทบาทในทางการเมือง และการทำงานในระดับท้องถิ่นที่จะทำให้องค์กรของตนเองเจริญก้าวหน้าและยังทำประโยชน์มาสู่ท้องถิ่นของตนเองมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยเพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สื่อบุคคล ($\bar{X} = 3.30$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.18$) โดยด้านสื่อบุคคล เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการสนทนาทางการเมืองจากผู้คนใกล้ชิด เพื่อน ครอบครัว ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมาคือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสมาชิกหรือผู้แทนของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 2.97$) ส่วนด้านสื่อมวลชน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.55$) มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ทางการเมืองในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก/ไลน์/ยูทูป/ทวิตเตอร์/ไอจี ($\bar{X} = 3.51$) มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.76$) มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนบางส่วนอาจจะไม่เห็นความสำคัญของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมากนัก เนื่องจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้การประกอบอาชีพในปัจจุบันแตกต่างไปจากอดีต เนื่องจากมีปัจจัยแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ซับซ้อนมากขึ้น ทุกอย่างจำเป็นต้องใช้เงินซื้อหา ประชาชนส่วนใหญ่จึงต้องดิ้นรนประกอบอาชีพเพื่อทำมาหากิน นอกจากนั้นแล้วอาจมีสาเหตุมาจากความเบื่อหน่ายของประชาชนที่มีต่อการเมืองไทยในปัจจุบัน จึงทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.55$) มากที่สุด โดยมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะโทรทัศน์ เป็นสื่อที่มีทั้งภาพและเสียง เป็นสื่อที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีการติดตามมากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบช่องทางการสื่อสารที่เป็นสื่อมวลชนแล้ว สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายเพราะมีทั้งภาพและเสียง มีความน่าสนใจในการติดตาม จึงทำให้โทรทัศน์เป็นช่องทางการสื่อสารที่มีผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขต อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มากที่สุด

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรินทร์ ประสมสุข (2557) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในเขตพื้นที่ อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรในเขตพื้นที่ อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี มีการติดตามข่าวสารทางการเมือง โดยรับฟังการถ่ายทอดข่าวจากโทรทัศน์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.37 ท่านรับฟังการวิเคราะห์ วิจารณ์ประเด็นทางการเมืองจากโทรทัศน์ อยู่ในระดับรองลงมามีค่าเฉลี่ย 2.88 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดา ยางธิสาร (2556) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับแนวโน้มของพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าไพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในตำบลเหล่าไพนค้อ อำเภอ

โคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์ มากที่สุด มีการรับรู้ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากผู้คนใกล้ชิด เพื่อน ครอบครัว มีการรับรู้ในระดับปานกลาง

2. ผลจากการวิจัยเพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.03$) ด้านการจัดทำโครงการ ($\bar{X} = 3.02$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบ ($\bar{X} = 2.97$) โดยด้านการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.84$) มีส่วนร่วมในระดับมาก รองลงมาคือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ($\bar{X} = 3.83$) มีส่วนร่วมในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.79$) มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ส่วนด้านการตรวจสอบ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่อยุ่ที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.02$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบวิเคราะห์ปัญหากิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.02$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจจากผลสัมฤทธิ์จากกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.89$)

เหตุที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ให้ความสำคัญกับกระบวนการในการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการไปเลือกตั้ง รวมทั้งจากกฎหมายที่กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และหน่วยงานต่าง ๆ มีการรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งผ่านช่องทางต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงทำให้ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้งมากที่สุด

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=3.43) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ ศรีพระจันทร์ (2558) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการเป็นฐานคะแนนเสียงและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง การไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก และติดตามกระบวนการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรา โพธิสุข (2558) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 ซึ่งสามารถเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านหลักการบริหารนิยธรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.27 ด้านการร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.86 ด้านการตัดสินใจทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.72 และด้านการดำเนินการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.59 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ เสกขุนทด (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดา ยางธิดา (2556) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับแนวโน้มของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับแนวโน้มของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคล กับแนวโน้มของพฤติกรรม

มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับแนวโน้มของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร 4) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับแนวโน้มของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน

3. ผลการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยประชาชนเพศหญิง มีอายุมากกว่า 60 ปี มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท และอาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าประชาชนกลุ่มอื่น ๆ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนย่อมแตกต่างกันไปตามลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาและแนวคิดของนักวิชาการต่างประเทศหลายท่าน เช่น Almond and Verba (1963, pp. 380-381) ได้สรุปความสัมพันธ์ของการศึกษากับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นก็ยิ่งตระหนักในผลกระทบที่รัฐบาลมีต่อปัจเจกบุคคล มักจะเห็นได้ว่าเป็นผู้สนใจข่าวสารทางการเมือง ให้ความสนใจในการรณรงค์หาเสียงจะมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากขึ้น จะมีความคิดเห็นในเรื่องการเมืองกว้างขวางมากขึ้น มากกว่าบุคคลที่ได้รับการศึกษาต่ำ และมีแนวโน้มว่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการถกเถียงหรือ แสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Sigel and Hoskin (1977, pp. 271-285) อ้างถึงใน อภิชาติ การิกาญจน์, 2533,

หน้า 26) ได้สรุปว่า อาชีพเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง สอดคล้องกับแนวคิดของ Lane (1959, p. 334 อ้างถึงใน อภิชาติ การิกาญจน์, 2533, หน้า 26) ได้สรุปว่าลักษณะของงานสถานภาพของงานอาชีพ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในทางการเมือง และสอดคล้องกับการศึกษาของ Bari (2005, pp. 3-5 อ้างถึงใน สมสุดา ผู้พัฒนา และ จุฬารัตน์ วัฒนะ, 2556, หน้า 27-28) ได้จัดทำรายงานชื่อ “Women’s political participation: Issues and challenges” ให้แก่ Division for the advancement of women (DAW), United Nation Bari ได้เสนอปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไว้ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านอุดมการณ์ สังคมที่มีอุดมการณ์ว่าชายเป็นใหญ่ สตรีจะมีโอกาสมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยเพราะสตรีจะถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ ทำหน้าที่การเป็นแม่และภรรยา ส่วนกิจการการเมืองซึ่งเป็นเรื่องนอกบ้านควรเป็นภารกิจของชาย 2) ปัจจัยการเมือง สังคมที่ให้ คำนียามการเมืองเฉพาะแบบทางการเมือง คือ การเมือง เป็นกิจกรรมของสถาบันการเมือง สังคมนั้นสตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อยตรงกันข้ามหากสังคมโดยอมรับว่าการเมืองมีทั้งแบบทางการ และแบบไม่เป็นทางการ หรือแบบธรรมชาติ สตรีจะมีโอกาสเข้าร่วมการเมืองค่อนข้างสูง สังคมใดระบอบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยสูง สตรีก็มีโอกาสเข้าร่วมทางการเมืองสูงตามไปด้วยเช่นกัน 3) ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมความเชื่ออย่างมั่นคงของคนในสังคมจนกลายเป็น วัฒนธรรมความเชื่อของสังคมย่อมมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีสังคม ที่ให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกสาว โอกาสที่สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็แตกต่างกันด้วย บทบาทสตรีที่ต้องรับผิดชอบงานในครอบครัว และดูแลบุตรเป็นปัจจัยสังคมที่ทำให้สตรีไม่มีเวลาพอที่จะทำงานด้านการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีจึงย่อมมีน้อยกว่าผู้ชาย 4) ปัจจัยเศรษฐกิจ การทำงานภาคการเมืองจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายสูง หากสตรีไม่มีต้นทุนทางทุนทรัพย์เพียงพอ โอกาสที่สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย 5) ปัจจัยต้นทุนทางสังคม และต้นทุนทางการเมือง สตรีที่ไม่ได้ทำงานภาคสังคม สตรีที่ไม่ได้แสดงบทบาทพัฒนาชุมชนให้ชาวบ้านในชุมชนนั้นเห็นผลงาน หรือเห็นความสามารถของสตรีเอง สตรีนั้นย่อมมีต้นทุนทางสังคมและการเมืองต่ำการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีทักษะทางการเมือง มีทุนทรัพย์ มีการศึกษา ได้รับการฝึกฝนอบรมและสามารถเข้าถึงข้อมูลปัจจุบันทันเหตุการณ์ สตรีนั้นย่อมมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงเช่นกัน

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ และ อาชีพของประชาชนที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรา โพธิสุข (2558) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าอายุ และการศึกษา ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ และสถานภาพ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ พบว่า อาชีพ รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ ศรีพระจันทร์ (2558) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการวิจัยเพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้านสื่อมวลชน ($\beta=.371$) และด้านสื่อบุคคล ($\beta=.351$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ = .464 โดยสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ได้ร้อยละ 46.40

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า เมื่อประชาชนมีพฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นมากขึ้นตามไปด้วย ถ้าหากประชาชนได้รับรู้ข่าวสารการเมือง มีการรับรู้ความเคลื่อนไหวทางการเมืองย่อมจะทำให้เกิดความคิดเกิดการรับรู้ข่าวสาร โดยเฉพาะข่าวสารการเมืองที่กำลังเกิดขึ้น

ในปัจจุบัน ประชาชนได้ให้ความสนใจ คอยติดตาม เพื่อทราบถึงเหตุการณ์บ้านเมืองใน ขณะนั้นว่าจะดำเนินไปในทิศทางใด ซึ่งข้อมูลข่าวสารการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสำคัญและมีความสัมพันธ์กัน เป็นเรื่องของระบอบประชาธิปไตย พอประชาชน ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารทางการเมืองก็จะนำมาพูดคุยกัน นำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กัน การที่ประชาชนได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองก็จะทำให้สามารถแลกเปลี่ยน ความความคิดเห็นกันได้ จะทำให้เกิดความรู้สึกที่จะอยากมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ถ้าคนที่สนใจการเมืองและอ่านข่าวการเมืองมาก ถ้าเป็นข่าวสารทางการเมืองในเชิง วิเคราะห์หรือมีข้อมูลข่าวสารให้มาก จะทำให้คนที่ติดตามหรืออ่านรู้สึกชอบและติดตาม เรื่องการเมืองมากขึ้น ถ้าข่าวสารการเมืองมีผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน ประชาชน ก็จะออกมามีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น การเรียกร้องหรือต่อต้านในสิ่งที่ประชาชนเห็นว่า มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ข้อมูลข่าวสารการเมืองมีผลต่อการตัดสินใจ ทางการเมืองของ ประชาชน ถ้าประชาชนรับรู้ข่าวสารการเมือง รับรู้ความเคลื่อนไหวและนโยบาย ของพรรค การเมืองและผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง จะทำให้ประชาชนสามารถตัดสินใจในการไปใช้สิทธิ เลือกตั้งได้ ง่ายขึ้น

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา นนทชิต (2558) ได้ ทำการศึกษา การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า การสื่อสารทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ท้องถิ่น ในด้านของการเลือกตั้งผู้แทนท้องถิ่น และการกำกับดูแลการปกครองท้องถิ่น โดย มีความสัมพันธ์ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัย ของ รัฐ กัญชัย (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมของ ประชาชนที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดภาค ตะวันตก ตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตจังหวัดภาคตะวันตก ตอนล่าง มีค่าอำนาจการพยากรณ์ ร้อยละ 54.9 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรินทร์ ประสมสุข (2557) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในเขตพื้นที่ อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตัวแปรความรู้ความ เข้าใจทางด้านการเมือง ความนิยมเชิงทางการเมือง และการติดตามข่าวสารทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และสมการพยากรณ์ ประกอบไปด้วย

ตัวแปรความรู้ความเข้าใจทางการเมือง และการติดตามข่าวสารทางการเมืองร่วมกัน อธิบายการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ร้อยละ 21.8 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสมอ จุ่นเจริญ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้าน ความรู้ ความเข้าใจทางการเมือง ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านสิ่งรบกวนทางการเมือง ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองด้านสังคมและเศรษฐกิจ และด้านความพอใจในนโยบายและการบริหารงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 และปัจจัยทั้ง 6 ด้านนี้ สามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 79.30

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร สกลนคร เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ฯลฯ ควรพัฒนาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านสื่อมวลชน ให้มากขึ้น โดยควรให้ความสำคัญและเพิ่มการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ บทความวิจารณ์หรือวิเคราะห์การเมือง บัญชีโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการเมือง และการจัดนิทรรศการทางการเมือง ให้มากขึ้น

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ ให้ดียิ่งขึ้น โดยการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการการประเมินความพึงพอใจจากผลสัมฤทธิ์จากกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และร่วมหาแนวทางแก้ไขปัญหากิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการจัดทำโครงการ โดยการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการด้านการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และร่วมดำเนินการโครงการด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านการวางแผนพัฒนา โดยการส่งเสริมและเชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น และการ

ประชุมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของชุมชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองแก่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ทุกสื่อ เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชน และต้องสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญถึงสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการของประชาชน ตามกฎหมาย โดยกำหนดมาตรการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารราชการทุกกระบวนการ โดยเฉพาะประชาชนเพศหญิง มีอายุมากกว่า 60 ปี มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกร และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท และประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโนนหอม เนื่องจากพบว่าประชาชนกลุ่มดังกล่าว มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าประชาชนกลุ่มอื่น ๆ

1.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสิทธิและอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น การปิดประกาศข้อมูลการใช้หอกระจายข่าว การจัดทำเอกสารหรือแผ่นพับ การจัดกิจกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบประชาชน

1.6 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ และควรส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างทัศนคติในการเข้ามา มีบทบาทในทางการเมือง และการทำงานในระดับท้องถิ่นที่จะทำให้ท้องถิ่นของตนเองเจริญก้าวหน้าและยังทำประโยชน์มาสู่ท้องถิ่นของตนเองมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับพื้นที่อำเภออื่น ๆ ในเขตจังหวัดสกลนครเพื่อที่จะได้ทราบถึงอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภออื่น ๆ ของจังหวัดสกลนคร

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ปัจจัยด้านความรู้ ด้านความเข้าใจทางการเมือง ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ด้านสังคมและเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมแบบประชาธิปไตย ที่อาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

2.4 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ทำเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์ เพื่อที่จะได้รับทราบถึงปัญหาและอุปสรรค จะได้หาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กานต์ เสกขุนทด. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดฉะเชิงเทรา*. รายงานการวิจัย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- กิติมา สุรสนธิ. (2533). *ความรู้ทางการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คงฤทธิ์ กุลวงษ์. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม*. รายงานการวิจัย. นครพนม: คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม.
- จรรยา มาศ ปลอดแก้ว. (2562). *พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ*. ปัญหาพิเศษรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชยสร สมบุญมาก. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจในกองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 9*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์.
- ชรินทร์ ประสมสุข. (2557). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี*. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี: คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ณัชจิวา นาคศิริ. (2557). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ณัฐรินทร์ เฉลิมฤทธิวัฒน์. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดารา ทีปะปาล. (2546). *การสื่อสารการตลาด*. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ฐานิตา เฉลิมช่วง. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา*. รายงานการวิจัย. ฉะเชิงเทรา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- นิลุล ใจอ่อนน้อม. (2543). *การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไออินเตอร์ มีเดีย.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). *สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- บุศรา โพธิสุข. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่.
- ประมะ สตะเวทิน. (2538). *หลักนิเทศศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ประเวช แสงวสุข. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตทวีวัฒนา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์, นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล. (2549). *โครงการศึกษาข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วม โดยตรง (Direct stakeholders) ต่อการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของสตรี ในประเทศไทย (ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลใน 4 จังหวัด 4 ภาค)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- พฤทธิสถาน ชุมพล, ม.ร.ว.. 2535. *ระบบการเมือง: ความรู้เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง, ณัฐวีร์ บุนนาค และ จตุพร บานชื่น. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม. *วารสารสหวิทยาการการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 5(1), 150-160.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2549). *การวิจัยทางการศึกษา*. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- มยุรี ถนอมสุข. (2554). *การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน*. รายงานการศึกษาค้นคว้าวิจัย. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- ยุพดี ลูติกุลเจริญ. (2537). *ทฤษฎีการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- รัชดา ยางธิสาร. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับแนวโน้มของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าโพ้น อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ รพ.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัฐ กัญภัย. (2558). *การรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดภาคตะวันตกตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์ รศ.ด. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- วัฒนา นนทชิต. (2558). *การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. รายงานการวิจัย. ประจวบคีรีขันธ์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล.
- วิชัย ภูโยธิน. (2554). *การปกครองท้องถิ่นของไทย ม.4 – ม.6*. กรุงเทพฯ: บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- วิรัช ลภีรัตน์กุล. (2540). *การประชาสัมพันธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภวัฒน์ สงวนงาม. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเนชั่น.

- สถาบันพระปกเกล้า. (2544). *เทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง*.
กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า.
- สมเกียรติ เกียรติเจริญ. (2552). *เทคนิคการทาวิจัย วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ*.
มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์.
- สมควร กวียะ. (2535). *การสื่อสารมวลชน: บทบาทหน้าที่ สิทธิ เสรีภาพ ความรับผิดชอบ*.
กรุงเทพฯ : พชรการต์การพิมพ์
- สมบัติ อ่างรังธัญวงศ์. (2545). *การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ:
เสมาธรรม.
- สมสุดา ผู้พัฒนา และจุฬารัตน์ วัฒนนะ. (2556). *บทบาทสตรีกับพื้นที่ทางการเมือง*.
กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สากล พรหมสถิต. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง*. รายงานการวิจัย.
บุรีรัมย์: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2554). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: บริษัทวิทยพัฒนา.
- สุกฤตา จินดาพรหม. (2555). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรพงษ์ โสธนเสถียร. 2533. *การสื่อสารกับสังคม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสมอ จุ่นเจริญ. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี*. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักทะเบียน กรมการปกครอง. (2563). *ข้อมูลสำนักทะเบียน กรมการปกครอง ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2563*. กรุงเทพฯ: สำนักทะเบียน กรมการปกครอง.

- อนุสรณ์ ศิริชาติ. (2558). *การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและทัศนคติของผู้บริโภคกับความ
ความเป็นกลางของหนังสือพิมพ์ออนไลน์*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขานิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.
- อภิชาติ การิกาญจน์. (2533). *การมีส่วนร่วมของประชาชน: ศึกษาแบบแผนตามมาตรฐาน
แบบกัตต์แมน*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา,
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรรถัย ก๊กพล. (2552). *คู่มือ คู่มือ การมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น*.
กรุงเทพฯ: จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.
- อรรถัย ก๊กพล และ ฉัตรระวี กิติโยดม. (2555). *บทวิเคราะห์ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*.
กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- อุดม ทุมโพลิต. (2554). *การปกครองท้องถิ่น สมัยใหม่: บทเรียนจากประเทศที่พัฒนาแล้ว*.
กรุงเทพฯ: แซทไฟร์ พรินติ้ง.
- อำนาจ ศรีพระจันทร์. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี*.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- Almond, G.A. and B. Powell. (1966). *Comparative Politics: A Development Approach*.
Boston: Little, Brown and Company.
- Almond, G. A., and Verba, S. (1963). *The Civic Culture: Political Attitudes and
Democracy in Five Nations*. California: SAGE.
- Almond, G.A. and B. Powell. (1980). *Comparative Politics Today: A World View*.
Boston: Little, Brown and Company.
- Arnstein, Sherry R. (1969). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American
Planning Association*, 35, (4), pp. 216–224.
- Best, J., and Kahn, J. V. (1993). *Research in Education* (7th ed.). Boston: Allyn and
Bacon.

- Choi, H. and S.L. Becker. (1987). "Media Use, Issue/Image Discriminations and Voting". *Communication Research* 14 (June 1987).
- Conway. (2000). *Political Participation in the United States*. Washington D.C.: CQ Press.
- Howell, M.T. (2006), *Actionable Performance Measurement: A Key to Success*. Wisconsin: Quality Press.
- Huntington, S. P., and Nelson, M. (1976). *No Easy Choice: Political Participation in Developing Countries*. Cambridge: Harvard University Press.
- Kaufman. H. F. (1994). *Participation in Organized Activities in Selected Dimtucky Localites*. Kentucky: The Free Press.
- Klapper, J. T. (1960). *The effects of mass communication*. New York: The Free Press.
- McCombs, M.E., and Becker, L. (1979). *Using Mass Communications Theory*. New Jersey: Prin-Hall, Inc.
- Merrill, J. C., & Lowenstein, R. L. (1971). *Media, messages, and men: New perspectives in communication*. New York: David Mckey Company.
- Milbrath, L.W. and Goel, M.L. (1965). *Political participation: How and why people get involved in politics?*. Chicago: Rand McNally & Company.
- Milbrath, L. W. (1975). *Environmental Beliefs:A Tale of Two Countries*, Bound Mimeo. New York: University of Buffalo Press.
- Milbrath, L. W. & Goel. (1977). *Political participation: How and why do people get involved in politics* (2nd ed.). Chicago: Rand McNally College.
- Robinson, J.P. (1977). "Mass Communication and Information Diffussion". *Current Perspectives in Mass Communication Research*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice – Hall Inc.
- Rogers, Everett M. and Shoemaker, F. Floyed. (1971). *Communication of Innovation, 2nded*. New York: The free Press.
- Schramm, W. (1969). *The Mass Media as Source of Public Affairs, Science and Health Knowledge*. *Public Opinion Quarterly* 33 (Summer 1969).

- Schramm, W. (1971). *"The Nature of Communication between Humans"*.
Wilbur Schramm and Donald F. Robert. (ed.). *The Process and Effect
of Mass Communication*. Urbana: University of Illinois Press.
- Schramm, W. (1973). *Men, Messages and Media: a Look at Human
Communication*. New York: Harper & Row.
- Shiffman and Kanuk. (2007). *Management*. 10th ed. New York: John Wiley and Sons.
- Seare, D.O. and J.L. Freedman. (1967). *"Selective Exposure to Information: A Critical
Review"*. *Public Opinion Quarterly* 31.
- Weitz –Shapiro, R. and Winter, M.S. (2008). *Political Participation and Quality of Life,
Working Paper #638*, Inter–American Development Bank Research
Department. Washington. DC.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork:
Harper and Row Publication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด

๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการวิจัยที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวแสงจันทร์ ศรีหิน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุตมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการวิจัยที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเบ็ญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการวิจัยที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพ็ชรชัยคุณกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบ็ญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคริต ขาญจิตปรีชา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการวิจัยที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชัยญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวรุ่งนภา ทูมมาจันทร์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการวิจัยที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๑๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๒๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกัจจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอยืมเครื่องใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาตยืมทำอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชัยคุณ)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๒๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.บ.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายสมัย โพธิทองดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๔ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายกเทศมนตรีนครสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ว่าที่ร้อยตรีเกรียงศักดิ์ ชุกลิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางสาวปรีญา เถาว์ชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ปลัดอาวุโสอำเภอเมืองสกลนคร (นายวิชาญ อิทธิฤกษ์มงคล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ว่าที่ร้อยตรีวิชาวุฒิ สมน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายปรีดา โมละดาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รัมย์เย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนมิตรภาพ ตำบลเมืองชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นางคำบาน เกื้อนแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรชัยบุญธรรม)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางอลิสสา ก้อนแพง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางนภัสดล อุไร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมภิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๗๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๘๓๓๙ ๔๗๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคริต ชาัญชิตปรีชา รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิติเลิศไพศาล คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาพรรณ สวัสดิ์ไธสง กรรมการบริหารหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. นางสาวรุ่งนภา ทูมมาจันทร์ ผู้อำนวยการกองกิจการสภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดสกลนคร
5. นางแสงจันทร์ ศรีหิน หัวหน้าฝ่ายการมีส่วนร่วมทางการเมือง
กองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

**รายนามผู้เชี่ยวชาญในการหาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร**

1. นายสมัย โพธิทองดี รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
รักษาราชการแทน รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติหน้าที่นายก
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
2. นายโกมุท ชีฆธนานนท์ นายกเทศมนตรีเทศบาลนครสกลนคร
3. ว่าที่ ร.ต.เกรียงศักดิ์ ชุกกลิ่น ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและ
เรื่องร้องทุกข์ สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร
4. นางสาวปรียา เกาต์ชาลี หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
5. นายวิชาญ อธิธิฤกษ์มงคล ปลัดอาวุโส อำเภอเมืองสกลนคร
6. ว่าที่ ร.ต.วชราวุฒิ สมน้อย หัวหน้าส่วนผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วน ว.รุ่งเรือง 1991
7. นายปรีดา โมละดาก ผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัดโมละดาก่อสร้าง
8. นางคำบาล เกื้อนแก้ว ประธานชุมชนหนองสนม ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอ
เมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
9. นางอลิสา ก้อนแพง ผู้แทนชุมชนหนองสนม ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง
สกลนคร จังหวัดสกลนคร
10. นางนภัสดล อุไร แม่ค้า

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” คำตอบจากแบบสอบถามฉบับนี้จะเก็บเป็นความลับ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

นางสาวเบญจวรรณ จามน้อยพรหม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่นที่ 12

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. ไม่เกิน 30 ปี

2. 31-40 ปี

3. 41-50 ปี

4. 51-60 ปี

5. มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา

2. มัธยมศึกษา/ปวช.

3. ปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

4. ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

1. เกษตรกร

2. ค้าขาย

3. ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ

4. รับจ้างทั่วไป

5. พนักงานบริษัทเอกชน

6. รัฐบาล

7. อาชีพอื่น ๆ

5. รายได้ต่อเดือน

1. ไม่เกิน 10,000 บาท

2. 10,001-15,000 บาท

3. 15,001-20,000 บาท

4. ตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป

6. ตำบลที่อาศัยอยู่

โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน

คำชี้แจง ท่านมีการรับรู้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
สื่อบุคคล						
1	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน					
2	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
3	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
4	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการสนทนาทางการเมืองจากผู้คนใกล้ชิด เพื่อน ครอบครัว					
5	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากนักการเมืองท้องถิ่น/สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
สื่อบุคคล (ต่อ)						
6	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่รัฐ					
7	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากการสนทนากับประชาชนผู้เกี่ยวข้อง					
8	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสมาชิกหรือผู้แทนของพรรคการเมือง					
สื่อมวลชน						
1	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากวิทยุ					
2	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากโทรทัศน์					
3	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสื่อสิ่งพิมพ์					
4	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก/ไลน์/ ยูทูบ/ทวิตเตอร์/ไอจี					
5	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากการจัดนิทรรศการทางการเมือง					
6	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการเมือง					
7	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากบทความวิจารณ์หรือวิเคราะห์การเมือง					
8	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ					

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

คำชี้แจง ท่านมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านการเลือกตั้ง						
1	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
2	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด					
3	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล					
4	การมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น					
5	การสนับสนุนหรือบริจาคปัจจัยต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง					
6	การเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านการเลือกตั้ง (ต่อ)						
7	การเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง					
8	การติดตามผลการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น					
ด้านการวางแผนพัฒนา						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการคิดรูปแบบวิถีการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาชุมชน					
2	ท่านเข้าร่วมโครงการจัดเวทีประชาคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ					
3	ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อทราบวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาของชุมชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ					
5	ท่านร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของชุมชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ					
6	ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านการจัดทำโครงการ						
1	เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกเกี่ยวกับการร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำโครงการต่าง ๆ					
2	นำเรื่องเกี่ยวกับปัญหาท้องถิ่นหรือข้อเสนอโครงการต่าง ๆ ตามความต้องการของประชาชนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการอื่น ๆ เข้าดำเนินการ					
3	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน น้ำไหล ไฟสว่าง ทางสะดวก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
4	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
5	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
6	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านการตรวจสอบ						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบวิเคราะห์ปัญหากิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการหาแนวทางแก้ไขปัญหา กิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
5	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจจากผลสัมฤทธิ์จากกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					

**ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร**

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการ
พัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัด
สกลนคร อย่างไรบ้าง โปรดระบุ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษา

แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

4. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบ ควรทำอย่างไร ขอให้ท่าน
แสดงความคิดเห็น?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพิ่มเติม
อย่างไรบ้างขอให้ท่านแสดงความคิดเห็น?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

(จากการทดลองใช้แบบสอบถาม 30 ชุด)

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น	แปลผล
1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ในภาพรวม	.911	ใช้ได้
1.1 สื่อบุคคล	.876	ใช้ได้
1.2 สื่อมวลชน	.809	ใช้ได้
2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในภาพรวม	.939	ใช้ได้
2.1 ด้านการเลือกตั้ง	.784	ใช้ได้
2.2 ด้านการวางแผนพัฒนา	.890	ใช้ได้
2.3 ด้านการจัดทำโครงการ	.886	ใช้ได้
2.4 ด้านการตรวจสอบ	.860	ใช้ได้
ภาพรวมทั้งฉบับ	.919	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ

คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
สื่อบุคคล		
1	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน	.485
2	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากเจ้าหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.478
3	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากผู้บริหารขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	.501
4	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการสนทนาทาง การเมืองจากผู้คนใกล้ชิด เพื่อน ครอบครัว	.891
5	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากนักการเมืองท้องถิ่น/ สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.469
6	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่รัฐ	.688
7	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากการสนทนากับ ประชาชนผู้เกี่ยวข้อง	.723
8	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสมาชิกหรือผู้แทน ของพรรคการเมือง	.496

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
สื่อมวลชน		
1	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากวิทยุ	.402
2	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์	.412
3	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อสิ่งพิมพ์	.381
4	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากช่องทาง อินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก/ไลน์/ยูทูบ/ทวิตเตอร์/ไอจี	.428
5	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการจัดนิทรรศการ ทางการเมือง	.736
6	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากป้ายโฆษณา ประชาสัมพันธ์ทางการเมือง	.712
7	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากบทความวิจารณ์ หรือวิเคราะห์การเมือง	.723
8	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ	.496

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านการเลือกตั้ง		
1	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	.402
2	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	.412
3	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วน ตำบล	.481
4	การมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและ ระดับท้องถิ่น	.456
5	การสนับสนุนหรือบริจาคปัจจัยต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง	.496
6	การเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง	.562

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านการเลือกตั้ง (ต่อ)		
7	การเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง	.867
8	การติดตามผลการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	.478
ด้านการวางแผนพัฒนา		
1	ท่านมีส่วนร่วมในการคิดรูปแบบวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาชุมชน	.526
2	ท่านเข้าร่วมโครงการจัดเวทีประชาคมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ	.526
3	ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อทราบวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ	.756
4	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาของชุมชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ	.654
5	ท่านร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของชุมชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ	.489
6	ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น	.477
ด้านการจัดทำโครงการ		
1	เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกเกี่ยวกับการร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำโครงการต่าง ๆ	.397
2	นำเรื่องเกี่ยวกับปัญหาท้องถิ่นหรือข้อเสนอโครงการต่าง ๆ ตามความต้องการของประชาชนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการอื่น ๆ เข้าดำเนินการ	.411
3	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน น้ำ ไฟส้วาง ทางสะดวก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.387
4	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.403

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านการจัดทำโครงการ (ต่อ)		
5	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.502
6	การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการด้านการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.601
ด้านการตรวจสอบ		
1	ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.604
2	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.632
3	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบวิเคราะห์ปัญหากิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.477
4	ท่านมีส่วนร่วมในการหาแนวทางแก้ไขปัญหากิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.489
5	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจจากผลสัมฤทธิ์จากกิจกรรม แผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.417

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	เบญจวรรณ จามน้อยพรหม
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 21 เดือน กันยายน พ.ศ. 2527
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 39 หมู่ 13 ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร 47170 โทรศัพท์ 088-339-4737
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เลขที่ 1919 ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2549	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) วิทยาลัยการอาชีพพรรณานิคม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2551	ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2553	ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2564	ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2555 - 2558 เจ้าหน้าที่ธุรการปฏิบัติงาน
พ.ศ. 2558 ถึงปัจจุบัน เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน